

A PROFESSZOROK HÁZA

2005. ÉVI

TEVÉKENYSÉGÉRŐL SZÓLÓ BESZÁMOLÓJA

Jóváhagyta:

Dr. Farkas Katalin
főigazgató

Budapest, 2006. április 25.

TARTALOM

<i>I. A Professzorok Háza 2005. évi beszámolója</i>	3
1. Intézményi, szervezeti változások	3
2. A PH alapidokumentumai	3
3. Szakmai, tartalmi munka	4
4. Üzemeltetési, vállalkozási tevékenység	4
5. Kommunikáció	5
<i>II. A Professzorok Háza szakmai szervezeti egységei által végzett főbb szakmai tevékenységek</i>	6
<i>III. A szervezeti egységek vezetőinek részletes beszámolói</i>	6
FELSŐOKTATÁSI KUTATÓINTÉZET	7
FELSŐOKTATÁSI TUDOMÁNYOS TANÁCS ÉS TITKÁRSÁGA	62
MAGYAR ÖSZTÖNDÍJ BIZOTTSÁG IRODÁJA	64
OKTATÁSÜGYI KÖZVETÍTŐI SZOLGÁLAT	68
ORSZÁGOS KREDITTANÁCS IRODÁJA	74
ORSZÁGOS TUDOMÁNYOS DIÁKKÖRI TANÁCS ÉS TITKÁRSÁGA	76
<i>IV. A Professzorok Háza 2005. évi költségvetési gazdálkodása</i>	94
1./ PH előirányzat gazdálkodása	94
2./ Beszámoló a Professzorok Háza kezelésében lévő bérlemények hasznosításáról	97
3./ DOMUS Vendégház	99
4./ A részjogkörű költségvetési egységek működése	101

A **Professzorok Háza** (továbbiakban: PH), mint önállóan gazdálkodó költségvetési intézmény 2005. évben végzett szakmai és gazdálkodási tevékenységét – a korábbi évek gyakorlatának megfelelően – a Főigazgatóság koordinálásában az intézmény szervezeti egységei által végzett szakmai tevékenységek határozták meg.

I. A Professzorok Háza 2005. évi beszámolója

1. Intézményi, szervezeti változások

A Professzorok Háza funkciója és szervezeti felépítése a közel másfél évtizedes működése során többször változott. A változást alapvetően mindig az határozta meg, hogy milyen prioritás érvényesült abban a vonatkozásban, hogy a „ház” különböző háttérintézményeknek ernyőszervezetként ad otthont és/vagy szakmai szolgáltatást nyújt, önálló szakmai feladatokat is ellát. A 2005. január 1-jétől hatályos Alapító Okirattal az Oktatási Minisztérium a Professzorok Háza alapfeladataként határozta meg, hogy az Intézmény hozzájárul az Oktatási Minisztérium felsőoktatási kutatással, képzéssel, tudományos szaktanácsadással, valamint tudományszervezéssel kapcsolatos feladatainak megvalósításához.

A 2005. évben a Professzorok Háza új szervezeti egységgel bővült. Részjogkörű jogállású szervezeti egységként a Nyelvvizsgáztatási Akkreditációs Központ (NYAK) PH-ba történő integrálására, elhelyezésére került sor. Ezzel a 2004. évben megkezdődött szervezeti változások (OKSZ, FKI) befejeződtek.

2. A PH alapidokumentumai

A Professzorok Háza működését 2005-ben – a korábbi évek beszámolóiban is ismertetett okokból – három olyan dokumentum határozta meg, amelyek nem voltak összhangban és nemcsak a napi munkát befolyásolták esetlegesen negatívan, hanem nehezítették a Professzorok Háza közép- és hosszú távú működési stratégiájának kialakítását is.

Az Oktatási Minisztérium Ellenőrzési Főosztálya 2005 első félévében két átfogó vizsgálatot folytatott le a Professzorok Háza működésével, gazdálkodásával, annak szabályozottságával kapcsolatban. A vizsgálatokról készült ellenőrzési jelentések megállapították a PH alapidokumentumai közötti hatásköri eltéréseket. Ezek orvoslására 2005 második félévében több alkalommal egyeztetéseket folytattunk az OM illetékes területeivel.

A 2005-ben érvényes és hatályos alapidokumentumok a következők voltak:

- A Professzorok Háza költségvetési alapokmánya (2005. február 28.)
- Az Alapító Okirat (AO): a PH 2005. január 1. napjától hatályos Alapító Okirata rendelkezett a 2004. évben intézményünkhöz került új szervezeti egységek (OKSZ, FKI) főbb szakmai feladatairól, jogállásáról. Szintén az Alapító Okirat részletezte a Nyelvvizsgáztatási Akkreditációs Központ feladatait.

- Az SZMSZ: A 2005. évben a hatályos AO rendelkezései, illetve a lefolytatott ellenőrzések javaslatai figyelembevételével, egyeztetési folyamat indult meg a PH új SZMSZ-ének elkészítése, valamint hatályba léptetése érdekében. A PH figyelembe véve az AO-ban foglalt kötelezettségét, az OM illetékes szakfőosztályaival több ízben egyeztetett és átdolgozott SZMSZ tervezetet benyújtotta, azonban az elkészült dokumentum nem került a Minisztérium által elfogadásra.

Az OM Ellenőrzési Főosztálya által vizsgált időszakban hatályos SzMSz – megállapításuk szerint is – már hatályba lépésekor korszerűtlen volt. A probléma megoldása érdekében a Professzorok Háza megbízási szerződéssel jogászt kért fel az SzMSz teljes átdolgozására.

2005 júliusában került sor az SzMSz módosításával kapcsolatban az első egyeztetésre az OM-ben, ahol valamennyi érintett terület képviselője ismertette javaslatait a PH szabályozási kérdései vonatkozásában.

Az így átgondolt feladatok alapján a PH gazdasági főigazgató-helyettese együttműködve a szervezeti egységek vezetőivel meghatározta azokat a főbb követelményeket, amelyekről feltétlenül az SzMSz újragondolása kapcsán intézményi szinten egyeztetni szükséges. Így került kialakításra a munkáltatói jogkör gyakorlásának rendje, a részjogkörű szervezeti egységek eljárási rendje, a szakmai feladatokat ellátó szervezeti egységek feladatlistája, a PH gyakorlatnak megfelelő gazdálkodási rendje.

A PH megbízott jogásza elkészítette a módosított SzMSz tervezetet, melyet a PH vezetői értekezlete megtárgyalt. A legfontosabb kérdésekben a PH főigazgatója több esetben személyesen egyeztetett a szervezeti egységek vezetőivel. A megvitatott tervezetet az OM Felsőoktatási Helyettes Államtitkárság jogásza, illetve a Jogi és Kodifikációs Főosztály képviselője részére átadtuk. A OM tájékoztatása szerint az SzMSz módosítására kizárólag az alapító okirat módosítása, illetve jóváhagyása után kerülhet sor, így írásban kezdeményeztük az OM felsőoktatási helyettes-államtitkáránál az alapító okirat módosítását.

Az SzMSz elválaszthatatlan mellékleteit képező szabályzatok 2005. évben átdolgozásra kerültek. Az OM Jogi és Kodifikációs Főosztályával folytatott személyes egyeztetések során azt a tájékoztatást kaptuk, hogy a szabályzatokat – tekintettel arra, hogy az SzMSz elválaszthatatlan mellékleteit képezik – az átdolgozott SzMSz tervezettel együtt nyújtjuk be jóváhagyásra a minisztériumnak.

3. Szakmai, tartalmi munka

A PH szakmai munkája szervezeti egységeinek tevékenységén keresztül valósul meg. A szervezeti egységek önálló beszámolókat készítenek, melyek jelen beszámoló törzsanyagát képezik.

4. Üzemeltetési, vállalkozási tevékenység

A PH költségtérítés ellenében elhelyezést, irodai működtetési (infrastrukturális), vendégház üzemeltetési feladatokat és gazdasági-üzemeltetési szolgáltatásokat nyújtott az alapidokumentumokban meghatározottak, illetve a korábbi évek gyakorlata szerint, az Oktatási Minisztérium felsőoktatási háttérintézményei, az OM által kijelölt más szervek részére, illetve külső bérlők számára meghatározott keretek között. Az e pontban részletezett tevékenységeket a PH Gazdasági Igazgatósága látta el.

A PH vállalkozási tevékenységet 2005. évben nem folytatott.

Az OM Ellenőrzési Főosztálya által lefolytatott vizsgálatok azt a javaslatot tették, hogy a PH tulajdonában álló ingatlanokban jelentkező szabad kapacitású bérlemények gazdaságosabb hasznosításának működtetése érdekében az MTA Domus Titkársággal szorosabb együttműködést alakítsunk ki.

A feladat megoldása érdekében azonnal felvettük a kapcsolatot a Domus titkársággal; jelenleg a PH gazdasági főigazgató-helyettese heti rendszerességgel személyesen egyeztet a Titkárság vezetőjével, illetve esetenként a Domus kuratórium elnökével az Abonyi utcai épület kihasználtságáról, a várható foglalásokról, vendégforgalomról.

Az OM és az MTA közötti szerződésben foglaltakra hivatkozással a kuratórium elzárkózott attól, hogy az épületet az ösztöndíj programban résztvevőkön kívül mások is használják, azonban megállapodás született arról, hogy 2005. október 1-től megszűnt minden, a szálláshoz kapcsolódó térítésmentesség, kedvezmény és meghatározott költségtérítést kell fizetnie minden elszállásolt, soron kívül érkező vendégnek, illetve a hozzátartozóknak.

A szobák kihasználtsága nyomon követése érdekében új nyilvántartást vezettünk be, az épület portaszolgálatosai minden nap regisztrálják a szobák foglaltságát.

A szabad kapacitásként jelentkező szobák értékesítéséhez szükséges lenne módosítani az OM és az MTA közötti szerződést, azonban ez meghaladja a PH főigazgatója kompetenciáját. Hivatalosan kezdeményeztük az OM Felsőoktatási Helyettes Államtitkáránál azt, hogy az MTA-val szakmai egyeztetés kezdődhessen a szerződés egyes elemeinek esetleges újragondolásáról.

5. Kommunikáció

A Professzorok Háza szűkös anyagi helyzete, illetve a sorozatos megszorító intézkedések miatt 2005. évben kommunikációval foglalkozó szervezeti egységünk megszüntetésére munkatársunk elbocsátására kényszerültünk.

Az intézménnyel kapcsolatos tájékoztatási feladatokat (üvegzséb törvény, publikációk, sajtókapcsolatok) a Professzorok Háza Főigazgatói Titkársága látja el.

II. A Professzorok Háza szakmai szervezeti egységei által végzett főbb szakmai tevékenységek

A PH szakmai szervezeti egységei alfabetikus sorrendben (2005. december 31-i állapot szerint):

- 1. Felsőoktatási Kutatóintézet**
- 2. Felsőoktatási Tudományos Tanács Titkársága**
- 3. Magyar Ösztöndíj Bizottság Irodája**
- 4. Nyelvvizsgáztatási Akkreditációs Központ**
- 5. Oktatásügyi Közvetítői Szolgálat**
- 6. Országos Kredittanács Irodája**
- 7. Országos Tudományos Diákköri Tanács Titkársága**

III. A szervezeti egységek vezetőinek részletes beszámolói

A Professzorok Háza szervezeti egységei önálló szakmai felelősséggel végzik tevékenységüket. Az egyes szervezeti egységek szakmai irányítása az Oktatási Minisztériumon belül három különböző területhez tartozik, nevezetesen a Felsőoktatási Kutatóintézet, az Oktatásügyi Közvetítői Szolgálat illetve a Felsőoktatási Tudományos Tanács Titkársága szakmai felügyeletét a miniszter látja el, a Magyar Ösztöndíjbizottság Irodájának tevékenységét a nemzetközi helyettes államtitkár irányítja, míg a többi szervezeti egység szakmai felügyelete a felsőoktatási helyettes államtitkárhoz tartozik.

Az egyes szakmai beszámolókat így különböző egyeztetési mechanizmusokon keresztül fogadják el az érintettek.

FELSŐOKTATÁSI KUTATÓINTÉZET

1. Az Intézet tevékenysége

1/1. Az intézet alapfeladata

A Felsőoktatási Kutatóintézetet az Oktatási Minisztérium 2004. január 1-jével hozta létre a Professzorok Háza részjogkörű szervezeti egységként, mint az Oktatókutató Intézet jogutódját, megőrizve az előd intézmény kutatói állományát és alapfeladatait. A változás lényegében azt jelentette, hogy 2004-ben az intézet gazdasági önállóságát feladni kényszerült, de szakmai profilját és autonómiáját, valamint korábbi alapfeladatait megőrizve működött tovább.

A Felsőoktatási Kutatóintézet alapfeladatát a PH SZMSZ-e az alábbi módon fogalmazta meg:

„A Felsőoktatási Kutatóintézet (FKI)

- a) Az FKI a Professzorok Háza részjogkörű költségvetési egysége.
- b) Az FKI feladatköre:

A Felsőoktatási Kutatóintézet (a továbbiakban: FKI) kutatási, képzési, tudományos tanácsadással és szakértői tevékenységgel, valamint tudományszervezéssel kapcsolatos feladatokat lát el, így különösen:

A kutatás területén

- az oktatási intézményrendszer működésének vizsgálata, különös tekintettel az átalakulásra;
- a társadalmi, gazdasági és munkaerő-piaci változások hatásának vizsgálata az oktatási rendszer szereplőire, továbbá a középfokú, a középfok utáni, valamint a felsőfokú képzési rendszer összefüggéseinek vizsgálata;
- a társadalmi, regionális és oktatási folyamatoknak az ifjúságra gyakorolt hatásvizsgálata.

Képzés területén

- bekapcsolódás a tudományos továbbképzés rendszerébe;
- továbbképzések szervezése.

Tudományos tanácsadás és szakértői tevékenység.

Tudományszervezés területén

- oktatásügyi tanulmányok, információk, periodika közreadása; kiadó, nyomda, sokszorosító működtetése;
- tudományos szakkönyvtár működtetése;
- előadások, konferenciák, szakmai tanácskozások szervezése;
- részvétel nemzetközi tudományos, szakértői együttműködésekben, az oktatásügyi kutatások képviselői hazai és nemzetközi fórumokon.

- c) Az FKI feladata:

A kutatás területén kiemelten vizsgálja az oktatási intézményrendszer működését, különös tekintettel az átalakulásra; a társadalmi, gazdasági és munkaerő-piaci változások hatását az oktatási rendszer szereplőire, továbbá a képzési rendszer összefüggéseit. Hatásvizsgálatot készít a társadalmi, regionális és oktatási folyamatok ifjúságra gyakorolt hatásáról. A képzés területén az intézet továbbképzéseket szervez, illetve bekapcsolódik a tudományos továbbképzés rendszerébe. A tudományszervezés területén oktatásügyi tanulmányokat, információkat, időszaki kiadványokat ad közre; kiadót, nyomdát, sokszorosítót, tudományos szakkönyvtárat működtet; előadásokat, konferenciákat, szakmai tanácskozásokat szervez. Nemzetközi tudományos, szakértői együttműködésekben vesz részt, hazai és nemzetközi fórumokon képviseli az oktatásügyi kutatásokat.”

Az FKI a Professzorok Házán belül teljes szakmai önállóságot élvez, a PH SZMSZ megfogalmazása szerint az FKI tevékenysége felett az Oktatási Miniszter gyakorolja a szakmai felügyeletet.

1/ 2. Az FKI és a PH együttműködése

- 2004-től az intézet korábbi szakmai profilját megőrizve mind tartalmi szempontból, mind gazdasági szempontból egy nagyobb intézménybe a Professzorok Házába integrálódott. 2005-ben a PH és az FKI együttműködését a közösen kialakított szabályrendszernek megfelelően, kölcsönös megelégedéssel bonyolítottuk.
- 2004-től az intézet a Professzorok Háza 8. és 9. emeletén nyert elhelyezést. A 8. emeleten egy könyvtári olvasótermet is sikerült kialakítani. Az intézeti könyvtár elhelyezését 2005 nyarán oly módon sikerült megoldanunk, hogy a könyvtár teljes állományát a törökbálinti DEPO-ból a PH alagsori raktár helyiségeibe szállítottuk.

1/3. Az intézet dolgozói

A kormányzati takarékosági intézkedéseinek következtében 2004-ben az intézet létszáma jelentősen csökkent. 2005-ben a létszámkeret 23 fő volt. Az intézet kutató-műhelyét oly módon sikerült megőriznünk, hogy két szerződéses kutatót GYES-en lévő munkatársunk státusának terhére, két ugyancsak szerződéses kutatót pedig kutatási projektek terhére foglalkoztattunk.

Az intézet vezetését dr. Liskó Ilona, igazgató látta el az alábbi belső struktúrával együttműködve:

Szendrei Győzőné gazdasági koordinátor

Vadonné Dobos Éva intézeti titkár

Oláh Mónika titkárnő

Vargyas Péterné könyvtárvezető

Orosz Józsefné, a sokszorosító üzem vezetője

Az intézet kutatócsoportjai 2005-ben az alábbi szervezeti formában működtek:

kutatócsoport / vezetők	A csoportok tagjai
<i>Oktatásszociológiai csoport</i>	
Tót Éva PhD tudományos főmunkatárs	
	Liskó Ilona, CSc, tudományos főmunkatárs
	Györgyi Zoltán, PhD, tudományos főmunkatárs
	Török Balázs tud. munkatárs
	Fehérvári Anikó, PhD, tudományos főmunkatárs
	Vadonné Dobos Éva tudományos segédmunkatárs
	Kállai Gabriella tudományos segédmunkatárs (GYES)
Oktatáspolitikai csoport	
Polónyi István, CSc, tud. tanácsadó (szerződéssel részigdős)	
	Nagy Péter Tibor, DSc, tudományos tanácsadó
	Lukács Péter, CSc, tud. főmunkatárs.
	Sáska Géza, CSc, tud. főmunkatárs.
	Csanády Márton, PhD, tud. főmunkatárs
	Hrubos Ildikó, CSc, tud. tanácsadó (szerződéssel részigdős)
Regionális kutatások csoportja	
Kozma Tamás, DSc, tudományos tanácsadó (részigdős)	
	Forray R. Katalin, DSc, tud. tanácsadó (szerződéssel részigdős)
	Híves Tamás tud. munkatárs
	Radácsi Imre tud. munkatárs
	Barta Ágnes, tud. segédmunkatárs
	Ladányi Andor, DSc, senior kutató
Ifjúságkutatási csoport	
Gábor Kálmán tud. munkatárs	
	Szemerszki Mariann, PhD, tud. főmunkatárs
	Eszik Zoltán, tudományos munkatárs
	Tomasz Gábor, tudományos segédmunkatárs
	Czeizer Zoltán, tud. munkatárs

2005-ben az intézet 22 kutatója közül:
 DSc fokozattal négyen,
 CSc fokozattal öten,
 PhD fokozattal öten rendelkeztek,
 PhD jelölt pedig öt munkatársunk volt.

Ezek az adatok azt jelzik, hogy intézetünk az OM háttérintézeteit jóval meghaladó mértékben rendelkezett jól felkészült tudományos szakemberekkel. 2005-ben Szemerszki Marianna szerzett PhD fokozatot, Nagy Péter Tibor pedig korábbi neveléstudományi és történettudományi kandidátusi címei után neveléstörténeti disszertációjával az MTA doktora fokozatot is elnyerte.

A kutatók munkaköri besorolása és tudományos fokozata

<i>Beosztás</i>	Név, tudományos fokozat
igazgató	Liskó Ilona, CSc
tud. fmts., kutatócsoport vez.	Tót Éva, PhD
részmunkaidős, tud. tanácsadó, kutatócsoport vez.	Polónyi István, CSc, hab.
tud. tanácsadó, kutatócsoport vez.	Kozma Tamás, DSc, hab.
tud. mts., kutatócsoport vez.	dr. Gábor Kálmán
tud. fmts.	Lukács Péter, CSc
tud. fmts.	Sáska Géza, CSc.
tud. fmts.	Györgyi Zoltán, PhD
tud. fmts.	Fehérvári Anikó PhD
tud. fmts.	Csanády Márton, PhD
tud. fmts.	Szemerszki Mariann, PhD
tud. tanácsadó	Nagy Péter Tibor, DSc, hab.
részmunkaidős tud. tanácsadó	Forray R. Katalin, DSc, hab.
részmunkaidős tud. tanácsadó	Hrubos Ildikó, CSc, hab.
tud. mts.	dr. Eszik Zoltán,
tud. mts.	Híves Tamás, PhD jelölt
tud. mts.	Radácsi Imre, PhD jelölt
tud. mts.	Török Balázs, PhD jelölt
tud. smts.	Tomasz Gábor, PhD jelölt
tud. smts.	Batra Ágnes, PhD jelölt
tud. smts.	Vadonné Dobos Éva
tud. smts.	Kállai Gabriella
senior kutató	Ladányi Andor, DSc

1/4. Az intézet tevékenysége

A Felsőoktatási Kutatóintézet 2005-ben is folytatta hagyományait, amennyiben az oktatási rendszer egészére irányuló, elsősorban makroszintű oktatásszociológiai, oktatáspolitikai, oktatás-gazdaságtani kutatásokat folytatott, a felsőoktatás, a közoktatás, valamint a felnőttoktatás és az ifjúságkutatás területén. Az aktuális társadalmi változásoknak megfelelően kutatási témáink között az oktatási reformokhoz kapcsolódó kutatások, valamint az EU csatlakozáshoz kapcsolódó, nemzetközi szervezésű kutatások is megjelentek.

Kutatás

2005-ben az intézet kutatói a szakmai profilnak megfelelően továbbra is a társadalmi folyamatok és az oktatási rendszer kapcsolatát, ill. kölcsönhatásait kutatták, különös tekintettel az aktuális társadalmi változásokra és az oktatási rendszerben bekövetkező reformokra.

Kiemelten fontosnak tekintettük az alábbi kutatási irányokat:

- Az EU-csatlakozás hatása az oktatási rendszer átalakítására
- Az egész életen át tartó tanulás feltételeinek kutatása
- A társadalmi egyenlőtlenségek oktatási összefüggéseinek kutatása

Az előző évek gyakorlatának megfelelően kutatásainkat részben saját erőből (elméleti kutatások), részben pedig külső támogatással (empirikus kutatások) valósítottuk meg. Az FKI költségvetése, amelyet a fenntartó biztosít, ugyanis csak elméleti kutatások végzésére nyújtott lehetőséget. Az empirikus (tehát terepmunkát, adatfelvételt, és adatfeldolgozást igénylő) kutatások lebonyolításához szükséges költségeket projekt támogatások formájában, részben az OM-tól, ill. más minisztériumoktól, részben pedig egyéb, társadalomtudományi kutatásokat támogató alaptól (OTKA, NKTH, stb.) pályázati úton nyertük el.

Egyéb feladatok

a/ Képzés – kutatóképzés - kapcsolatok a felsőoktatással

Intézetünk felsőoktatási profiljának erősítése céljából szorosan együttműködött az egyetemi-főiskolai szférával, több egyetemmel együtt folytatott posztgraduális képzési és kutatói munkát:

- Ebben az évben is közreműködtünk a DE Nevelés- és Művelődéstudományi Doktori Program munkájában,
- Az ELTE Neveléstudományi Doktori iskola programjában,
- Valamint a Pécsi Egyetem BTK Neveléstudományi Intézetének doktori iskolájának 2004 ősze óta folyó alapítási munkálataiban.
- 2002-ben intézetünk közös Oktatásszociológiai és Ifjúságkutatási Központot alapított az ELTE Szociológiai- és Szociálpolitikai Intézetével. 2005-ben ebben a formában is tovább folytattuk az együttműködést.

b/ Tudományos tanácsadás és szakértői tevékenység

Munkatársaink 2005-ben is részt vettek az OM bizottságainak munkájában, valamint az oktatás irányításában résztvevő egyéb szervezetek (pl. MAB, FTT, OKT, OKNT), a vezető tudományos

testületek (pl. az MTA Pedagógiai Bizottsága, Magyar Szociológiai Társaság Elnöksége), és a társadalmi szervezetek, (pl. Magyar Pedagógiai Társaság), továbbá tudományos folyóiratok szerkesztő bizottságainak munkájában.

c/ Tudományszervezés

2005-ben folytattuk, ill. tovább fejlesztettük **publikációs tevékenységünket**.

Társadalom és oktatás címmel az intézetünkben folytatott kutatások eredményeit összegezve, könyvsorozatot jelentetünk meg az Új Mandátum könyvkiadóval együttműködve. A sorozat szerkesztőbizottságának tagjai: Lukács Péter, Nagy Péter Tibor, Sáska Géza.

Az együttműködés eredményeként 2005-ben az alábbi könyvek kiadása valósult meg:

- Polónyi István: A hazai oktatás gazdasági jellemzői a 20-21 századfordulón, 2004 (megjelent 2005)
- Nagy Péter Tibor – Lukács Péter (szerk.): Oktatáspolitikai, 2004 (megjelent 2005-ben)
- Kozma Tamás: Kisebbségi oktatás Közép-Európában, 2005
- Karády Viktor: A francia egyetem Napóleontól Vichyig, 2005

A fentiekén kívül három kézirat készült el a Társadalom és oktatás sorozat keretében, amelyek várhatóan 2006 első negyedében jelennek meg:

- Lukács Péter: A felsőoktatás „tömegesedése”.
- Karády Viktor: Francia felsőoktatás – francia társadalom.
- Kozma Tamás - Rébay Magdolna szerk.: Felsőoktatási akkreditáció Közép-Európában.

A 2005. évi tankönyv-támogatási pályázatra számos könyvtervet adtunk be, ezek közül egy nyert támogatást:

- Bajomi Iván: Konfliktusok és konszenzusképzés az oktatásban. (Tanulmánykötet.) Megjelenési határidő: 2006. tavasza.

Az intézetben folytatott kutatások záró tanulmányait **Kutatás közben** címmel 2005-ben is preprint sorozatban jelentettük meg annak érdekében, hogy kutatási eredményeink a szélesebb nyilvánossághoz is eljussanak.

A Kutatás közben sorozatban anyagi okok miatt 2005-ben mindössze négy kiadvány jelent meg:

- 265. Polónyi István: A felsőoktatási beiskolázási keretszámok szakmai szerkezete
- 266. Havas Gábor–Liskó Ilona: Szegregáció a roma tanulók általános iskolai oktatásában
- 267. Sáska Géza: A szocialista és a polgári nevelés radikális alternatívái
- 268. Liskó Ilona: A roma tanulók középiskolai továbbtanulása

Szerkesztés alatt van továbbá három kutatási záró-tanulmány:

- 269. Szemerszki Marianna: A nem állami felsőoktatási intézmények hallgatói
- 270. Gábor Kálmán: Sziget, 2005
- 271. Gábor Kálmán: Kollégisták a felsőoktatásban, 2004

Az intézet 1992 óta adja ki az **Educatio** c. folyóiratot, amelynek évente négy, az oktatási rendszer működésének aktuális problémáihoz igazodó tematikus számát jelentetjük meg.

A folyóirat szerkesztőbizottságának tagjai: Bajomi Iván, Csákó Mihály, Fehérvári Anikó (Kutatás közben c. rovat vezetője), Forray R. Katalin, Hrubos Ildikó, Liskó Ilona (Valóság c. rovat vezetője), Kozma Tamás (főszerkesztő), Lukács Péter, Nagy Péter Tibor, Polónyi István, Sáska Géza, Tomasz Gábor (Szemle c. rovat vezetője).

2005-ben egy részről pótoltuk az előző évről elmaradt 2004-es számok megjelentetését, és elkészítettük a 2005-ös számokat is.

Ily módon 2005-ben az alábbi tematikus Educatio számokat sikerült megjelentetnünk (zárójelben a vendégszerkesztők neve szerepel):

- 2004/2. Műveltség (Sáska Géza);
- 2004/3. Pedagógusképzés (Nagy Mária);
- 2004/4. Politikai szocializáció (Csákó Mihály);
- 2005/1. Budapest (Nagy Péter Tibor);
- 2005/2. Hallgatói mobilitás (Hrubos Ildikó);

2005 folyamán a másik két folyóirat szám is elkészült (Egyházi oktatás, Óvodák), de ezeket finanszírozási problémák miatt még nem tudtuk megjelentetni.

A megjelent számokat konferencia keretében szakmai közönségnek is bemutattuk.

Az intézet kutatói közreműködtek a Belvedere Kiadó **Ifjúsági korszakváltás** című könyvsorozatának szerkesztésében. A sorozatban 2005-ben az alábbi kötetek jelentek meg:

- Gábor Kálmán: Fesztiválok ifjúsága és a drog. Szeged, Belvedere Meridionale, Ifjúsági korszakváltás sorozat, 2005.
- Ulrich Beck: Mi a globalizáció? Szeged, Belvedere Meridionale, Ifjúsági korszakváltás sorozat, 2005.

Nyomtatott kiadványain kívül az intézet az Interneten **Web-lapot** működtetett (www.hier.iif.hu), ahonnan az érdeklődők friss információkat szerezhettek az intézet kutatásairól, kiadványairól és aktuális rendezvényeiről. A minisztériumi támogatással elkészült új weboldal jelentős funkcionális bővülést tett lehetővé. Kiadványaink – Educatio folyóirat, Kutatás Közben sorozat, Társadalom és Oktatás sorozat – interneten keresztül is megrendelhetővé váltak. Az Educatio folyóirat bemutató weboldal keresőrendszerrel bővült, miközben folyamatosan digitalizáljuk a folyóirat régebbi – már nem kapható – számait, hogy interneten elérhetővé tegyük azokat.

Mind az oktatásirányítás szakemberei, és az oktatási rendszer szakemberei, mind a tudományos közélet és a sajtó is élénk érdeklődést mutatott **tudományos rendezvényeink** iránt.

2005-ben tizenegy országos konferenciát rendeztünk. Ebből hatot az **Educatio c. folyóirat** egy-egy tematikus számához kapcsolódva, de az Educatio szerzőinél bővebb előadói kör közreműködésével:

- Alternatív oktatás– 2005, február
- Műveltség- 2005, április
- Pedagógusképzés- 2005, május

- Politikai szocializáció- 2005, június
- Budapest oktatásügye- 2005, október
- Hallgatói mobilitás- 2005, november.

A fenti konferenciák a Magyar Szociológiai Társaság Oktatásszociológiai Szakosztályával közösen kerültek megrendezésre.

Ezen kívül **könyvbemutatókat** is tartottunk.

- Hrubos Ildikó: A gazdálkodó egyetem és Kozma Tamás: Kié az egyetem? – 2005, január
- Lukács Péter – Nagy Péter Tibor (szerk.): Oktatáspolitikai – Válogatás a hazai szakirodalomból, Polónyi István: A hazai oktatás gazdasági jellemzői a 20-21. század fordulóján. – 2005,
- Kozma Tamás: Kisebbségi oktatás Közép-Európában – 2005, május
- Csapó Benő: Tudás és iskola – 2005, szeptember
- Garai László: Gazdaságpszichológiai tanulmányok az egyetemről – 2005, szeptember

Nemzetközi kapcsolatok

2005-ben az intézet munkatársai az alábbi nemzetközi együttműködésekben vettek részt:

- Közreműködés az OECD munkacsoportban
- Együttműködés a Babes Bolyai Tudományegyetem Szociológiai Tanszékével
- Közreműködés a „Danish IT Centre for Education and Research” munkájában
- Közreműködés az „European Political Science Network” munkájában
- Közreműködés az „European Education” tanácsadó testületében
- Közreműködés az „International Journal of Educational Development” tanácsadó testületében
- Közreműködés a „Garland Publishers” (USA) nemzetközi tanácsadó testületében
- Közreműködés a Macedon oktatási szakemberek továbbképzésében
- PhD ösztöndíjasok fogadása (Románia, Lengyelország)

Tudományszervezési munkánk nélkülözhetetlen eszköze **könyvtárunk**, amely szakmai körökben elismert, gazdag oktatásszociológiai, oktatás-gazdaságtani, felsőoktatás-politikai állománnyal rendelkezik. 2005-ben azonban az intézet szűkös anyagi lehetőségei miatt csak a legszükségesebb kézikönyvek és szakmai kiadványok megrendelésére kerülhetett sor. A belföldi folyóiratok megvásárlása is nagy nehézségekbe ütközött, a külföldi szakfolyóiratok közül többet le kellett mondanunk, amelyeket elektronikus hozzáféréssel igyekeztünk pótolni. Kedvező változást jelentett, hogy 2005-ben a könyvtár állományát sikerült beköltöztetni a törökbálinti bérelt raktárból a Professzorok Háza alagsorába.

A 2005-ös évben a **kiadvány-terjesztési** munkánkon is sikerült javítani. Kiadványainkat főként intézeti rendezvényeinken, és más konferenciákon, könyvkiállításon árusítottuk. Az Educatio c. folyóirat előfizetőinek számát nem tudtuk jelentős mértékben növelni, de a Kutatás Közben sorozat példányait a korábbinál eredményesebben terjesztettük.

Intézetünk **nyomdája** az előző évekhez hasonlóan külső helyszínen működik, mert a PH-ban nem tudták megoldani elhelyezését. A szűkös anyagi körülményekhez képest az intézeti kiadványokat sikerült a megfelelő határidőre, jó minőségben elkészíteni. A nyomda emellett a kutatómunkához szükséges kérdőívek, tájékoztató füzetek, és egyéb kiadványok elkészítését is jó minőségben, és alacsony költség-ráfordítással végezte.

2. Költségvetés

Kutatómunkánk finanszírozása ez évben is többszörös volt. Az előző évekhez hasonlóan 2005-ben is a fenntartó által biztosított támogatás volt a fő forrása az intézet működésének. A támogatás azonban csak az illetményekre és a szűk értelemben vett dologi költségekre nyújtott fedezetet. A kutatások elvégzésére nyilvános pályázatokon nyertünk támogatást. Dologi költségvetésünk egy részét a pályázati pénzek 15%-os rezszi tartalmából fedeztük. Ez a 2005-ös évben 25.450 ezer Ft. volt. Problémát okozott, hogy a pályázatra beadott kutatások elbírálása csak az év második felében történt meg. A szerződések aláírására pedig december hónapban került sor, ezért egy részük pénzügyi teljesítése (34 944 ezer Ft.) még nem valósult meg. Összegezve, elnyert pályázatainknak köszönhetően sikeres pénzügyi évet tudhatunk magunk mögött.

1. Táblázat Bevételek

Megnevezés	Bevételek
	2005. évi beszámoló
	ezer Ft-ban
Fenntartó által adott támogatás	111 500
Projekt és átvett pénzeszközök	69 450
Saját bevétel	1 000
Összesen:	181 950

2. Táblázat Kiadások

Megnevezés	Kiadások
	2005. évi beszámoló
	ezer Ft-ban
Személyi juttatás	82 000
TB	26 000
Dologi – támogatás	3 500
- kutatások	25 450
- pénzmaradvány 2005	45 000
Összesen:	181 950

2005. évi összes bevételünk 181 950,- ezer Ft volt. Tényleges saját bevételünk pedig 1 mFt, amely könyveink és kiadványaink árusításból származott.

3. Az intézet kutatóinak beszámolója

3/1. Oktatásszociológiai csoport

3/1/1. Tót Éva, PhD, tudományos főmunkatárs, csoportvezető

Kutatásvezetői tevékenység

Támogatott kutatások címe és a támogató neve:

- A tanárok informatikai kultúrájának átalakulása (MTA – OM)
- A munkához kapcsolódó informális tanulás (OFA)
- OECD INES Network-B feladatok (OM)

Külső támogatás nélküli kutatás:

- Az új tanulási környezet – társadalmi hozzáférés és eszközök

Közreműködő kutatói tevékenység

A kutatás címe, a kutatásvezető neve:

- Kérdőíves adatfelvétel az életen át tartó tanulásról (Kutatásvezető: Török Balázs)

Egyéb intézeti megbízatások, tevékenységek:

- Az oktatásszociológiai csoport vezetője

Rendezvényeken való részvétel:

Az intézet keretén belül tartott előadás és a rendezvény címe:

- Magyar hallgatók külföldön, Educatio konferencia

Tudományos, szakmai közéleti funkciók 2005-ben:

- MTA Digitális Pedagógia albizottság
- OM Indikátor Munkacsoport

2005-ben folytatott nemzetközi együttműködés:

- Külföldi PhD ösztöndíjasok fogadása (Románia, Lengyelország)
- OECD Continuing Education and Training munkacsoport (policy elemzések)

2005-ben megjelent publikációk:

Tanulmányok:

- Magyar hallgatók külföldön in: Educatio, Hallgatói mobilitás, 2005/2.
- Mérőszámok és trendek – Education at a Glance, recenzió: Educatio, Budapest, 2005/1.
- Multimédia és internet, in: Kutatási Jelentés-2005, INFONIA Alapítvány, 2005.

3/1/2. Fehérvári Anikó, PhD, tudományos főmunkatárs

Kutatásvezetői tevékenység

Támogatott kutatások címe és a támogató neve:

- Az Arany János tehetséggondozó program hatásvizsgálata (OM-MTA)
- A KID program hatásvizsgálata (OFA)

Külső támogatás nélküli kutatás:

- Magánóvodák

Egyéb intézeti megbízatások, tevékenységek:

- Az intézeti honlap szerkesztője
- Educatio c. folyóirat rovatvezetője, szerkesztőbizottsági tag

Tudományos, szakmai közéleti funkciók 2005-ben:

- Oktatási Minisztérium oktatási indikátorok munkacsoportjának tagja

A 2005-ben folytatott nemzetközi együttműködés:

- Külföldi ösztöndíjas hallgató fogadása (Románia)

Felsőoktatási tevékenység 2005-ben:

- Debreceni Egyetem Neveléstudományi Doktori Iskola, mb. előadó

2005-ben megjelent publikációk:

Tanulmányok:

- Magánóvodák in.: Educatio, Budapest, 2005/4

3/1/3. Györgyi Zoltán, PhD, tudományos főmunkatárs

Kutatásvezetői tevékenység

Támogatott kutatások címe és a támogató neve:

- Második esély. (Konzorciumvezető: Országos Transzítfoglalkoztatási Egyesület, Equal program.)
- A KID program hatásvizsgálata (OFA)
- A felsőfokú végzettséggel rendelkező szakemberek iránti munkaerő-piaci kereslet. (A munkaerő-piaci változások rugalmas követésére alkalmas felsőoktatási működési mechanizmusok kialakítása c. kutatási program keretében, NKTH)

Közreműködő kutatói tevékenység

A kutatás címe, a kutatásvezető neve:

- A munkavégzéshez kapcsolódó informális tanulás jellemzői (Kutatásvezető: Tót Éva)
- A „Brunsztik Teréz óvodai számítógépes program” vizsgálata intézményi és szülői tapasztalatok alapján (Kutatásvezető: Török Balázs)

Egyéb intézeti megbízatások, tevékenységek:

- A Kutatás Közben c. sorozat szerkesztőségének tagja

Rendezvényeken való részvétel:

Más nem intézeti rendezvényen tartott előadás és a rendezvény címe:

- The Second Chance project. Kick off conference of the international cooperation GOLD. Winschoten, 2005.
- Második esély jellegű programok fiatalok, fiatal felnőttek számára. 1.,2.,.....esély konferencia. Bp., 2005.

Felsőoktatási tevékenység 2005-ben:

- Pécsi Tudományegyetem, mb. előadó

A 2005-ben folytatott nemzetközi együttműködés:

- A Második Esély program keretében részvétel két nemzetközi kutatási együttműködésben (SSKEE: francia, olasz, portugál partnerek; GOLD: holland és olasz partnerek).

2005-ben megjelent publikációk:

Könyvek, kiadványok:

- Középfokú iskolák a skandináv országokban. In: A középfokú oktatás nemzetközi tükrében. Szerkesztette: Imre Anna. 77-105. p. Országos Köznevelési Intézet, 2005.

Tanulmányok:

- Györgyi Zoltán – Mártonfi György: A magyarországi Leonardo mobilitási programok első négy éve. Szakképzési Szemle 2005/2. 121-144. p.
- Friss diplomás fiatalok a munkaerőpiacon. Educatio, 2004 [2005]. 1. 163-172.

3/1/4. Liskó Ilona, CSc, tudományos főmunkatárs, igazgató

Közreműködő kutatói tevékenység

A kutatás címe, a kutatásvezető neve:

- Az Arany János tehetséggondozó program hatásvizsgálata (Kutatásvezető: Fehérvári Anikó)

Egyéb intézeti megbízatások, tevékenységek:

- Az intézet igazgatója
- Az Educatio c. folyóirat rovatvezetője, szerkesztőbizottsági tagja

Tudományos, szakmai közéleti funkciók 2005-ben:

- Az OKNT tagja
- Az OM közoktatási tanácsadó testületének tagja
- Az OM szakoktatási tanácsadó testületének tagja
- A Tempus Közalapítvány kuratóriumának tagja
- Az Oktatásért Közalapítvány OKTK Kuratóriumának tagja

2005-ben megjelent publikációk:

Könyvek, kiadványok:

- Havas Gábor-Liskó Ilona: Szegregáció a roma tanulók általános iskolai oktatásában, Kutatás Közben sorozat, 266. sz. 97 p. FKI, 2005.
- A roma tanulók középiskolai továbbtanulása, Kutatási záró tanulmány, Kutatás Közben sorozat, 58 p. FKI 2005.
- Iskolaátstrukturizációk, fenntartócserék, in: Oktatáspolitikai (Szerk: Lukács P. Nagy Péter T), Új Mandátum-FKI, Bp. 2005. 239-252 p.
- Ambitions and Chances of Secondary School Leavers, in: The Hungarian Labour Market, Bp. 2005. (edited by Károly Fazekas, Júlia Varga) 88-93 p.

Tanulmányok:

- A pedagógus továbbképzés hatékonysága, Educatio, Pedagógusképzés, 2004/3. (2005) 391-405. p.
- A roma tanulók iskoláztatási esélyei, Iskolakultúra, 2005/2. 123-127 p.
- Kollégisták, Iskolakultúra, 2005/8. 3-17 p.
- Liskó Ilona, Ladányi János: Javaslatok az iskolai diszkrimináció mérséklésére. Kritika, 2005. 6. 12-13.

3/1/5. Török Balázs, tudományos munkatárs

Kutatásvezetői tevékenység

Támogatott kutatások címe és a támogató neve:

- A „Brunsztik Teréz óvodai számítógépes program” vizsgálata intézményi és szülői tapasztalatok alapján (OM)
- Az egész életen át tartó tanulás népszerűsítésének programterve eltérő élethelyzetű és munkapiaci pozíciójú lakossági csoportok megkérdezése alapján (NFI)

Külső támogatás nélküli kutatás:

- Az információs és kommunikációs technológiák iskolai integrációja (PhD kurzus keretében végzett empirikus vizsgálat Budapest egyik külső kerületének pedagógusai körében)

Közreműködő kutatói tevékenység

A kutatás címe, a kutatásvezető neve:

- A tanárok informatikai kultúrájának átalakulása (Kutatásvezető: Tót Éva)
- A munkavégzéshez kapcsolódó informális tanulás jellemzői (Kutatásvezető: Tót Éva)

Egyéb intézeti megbízatások, tevékenységek:

- informatikai csoportvezető
- intézeti web-szerkesztőség tagja
- a Könyvtári Bizottság tagja

Rendezvényeken való részvétel:

Az intézet keretén belül tartott előadás és a rendezvény címe:

- PhD értekezés vitája

Más nem intézeti rendezvényen tartott előadás és a rendezvény címe:

- Az értékelés nemzetközi oktatáspolitikai kontextusban; Magyar Pedagógiai Társaság konferenciája; 2005

Tudományos, szakmai közéleti funkciók 2005-ben:

- CEEPUS Magyarországi Bizottság tagja (Tempus Közalapítvány)
- Nemzeti Távoktatási Tanács tagja

A 2005-ben folytatott nemzetközi együttműködés:

- Danish IT Centre for Education and Research – 2005 European Pedagogical ICT Licence hazai adaptációjában közreműködés (Budapest)
- Formation Quality in the Network inside the European Space of Higher Education szemináriumon részvétel (Spanyolország)

2005-ben megjelent publikációk:

Könyvek, kiadványok:

- A gyermeküket óvodáztató szülők körében végzett országos felmérés eredményei, in: Óvodavezetők Kézikönyve, XI. kötet. OKKER 2004.
- Török Balázs: Alapkompetenciák definiáltn. Educatio, 2004 [2005]. 2. 330-334.

3/1/6. Vadonné Dobos Éva, tudományos segédmunkatárs

Közreműködő kutatói tevékenység

A kutatás címe, a kutatásvezető neve:

- A KID program hatásvizsgálata (Kutatásvezető: Györgyi Zoltán)
- Az Arany János Tehetséggondozó Program hatásvizsgálata (Kutatásvezető: Fehérvári Anikó)
- A felsőoktatás és regionális gazdaság (Kutatásvezető: Radácsi Imre)

Egyéb intézeti megbízatások, tevékenységek:

- Tudományos titkár, kutatásszervező
- Intézeti kiadványok terjesztése
- Intézeti rendezvények szervezője
- Intézeti honlap szerkesztőbizottsági tagja

3/2. Oktáspolitikai csoport

3/2/1. Polónyi István, CSc, tudományos tanácsadó, csoportvezető

Kutatásvezetői tevékenység

Támogatott kutatások címe és a támogató neve:

- University Futures (OM)
- Munkaerő-piaci orientációjú minőségbiztosítási rendszer a felsőoktatásban (NKTH)

Egyéb intézeti megbízatások, tevékenységek:

- Oktáspolitikai csoport vezetője
- Az Educatio c. folyóirat szerkesztőbizottsági tagja

Rendezvényeken való részvétel:

Az intézet keretén belül tartott előadás, és a rendezvény címe:

- Az alternatív iskolák finanszírozása Az Educatio "Alternatív oktatás" című számához kapcsolódó FKI konferencia

Más nem intézeti rendezvényen tartott előadás, és a rendezvény címe:

- Felsőoktatás – minőség – gazdasági igények – Előadás a „Dél-alföldi felsőoktatási intézmények benchmarking alapú minőségértékelési rendszerének kialakítása” című konferencián Baja, 2005
- A felsőoktatás és a gazdaság kapcsolatrendszere, Előadás a MTESZ Bács-Kiskun Megyei Szervezete és az MTA Szegedi Területi Bizottsága által a Magyar Tudomány Napja előnapján rendezett tudományos ülésén, Kecskemét, 2005
- Projektfinanszírozás a felsőoktatásban Előadás a Magyar Szociológiai Társaság Konferenciáján, Budapest, 2005

Tudományos, szakmai közéleti funkciók 2005-ben:

- Felsőoktatási és Tudományos Tanács Finanszírozási Szakbizottsági tag
- Competitio (Debreceni Egyetem Közgazdaságtudományi Kar tudományos folyóirata) szerkesztőségi tagja
- A Debreceni Egyetem Közgazdaságtudományi Kar Tudományos, doktori és habilitációs bizottságának elnöke

Felsőoktatási tevékenység 2005-ben:

- Debreceni Egyetem Közgazdaságtudományi Kar, egyetemi tanár, tanszékvezető, tudományos dékán helyettes
- Debreceni Egyetem Közgazdasági Doktori Iskola alapító tag
- Debreceni Egyetem Neveléstudományi Doktori Iskola, külső óraadó

2005-ben megjelent publikációk:

Könyvek, kiadványok:

- A hazai oktatás gazdasági jellemzői a 20-21 századfordulón Felsőoktatási Kutató Intézet Új Mandátum Kiadó, Budapest, 2005 (106 p)
- A felsőoktatási beiskolázási keretszámok szakmai szerkezete Kutatás közben sorozat, No. 265. – FKI, Budapest 2005 (59 p)

Tanulmányok:

- Alternatív iskolák finanszírozása, Educatio, 2004/1. 67-74 p. (2005)
- A szakmai képzés és a szakmai műveltség átalakulásai Educatio, 2004/2, 216-232 p. (2005)
- A hazai felsőoktatás néhány demográfiai összefüggése a 21. században Szakképzési Szemle 2005/1 (80-100 p)

- A pedagógusképzés – oktatásgazdasági megközelítésben *Educatio*, 2004/3. 343-358 p. (2005)
- Zsákban táncolva avagy az egyetemi innovációs stratégia sajátosságai *Competitio* 2005, május (190-200 p)
- A felsőoktatás és a gazdaság szakemberigénye *Munkaügyi Szemle* 2005/5. (26-30 p)
- Budapesti oktatási anizksz *Educatio*, Budapest, 2005/1. (22-44 p)
- Polónyi István - Timár János: Az oktatáspolitikai a nemzetközi összehasonlítás tükrében *Statisztikai Szemle* 2005, szeptember (826-840 p)
- Polónyi István – Timár János: Gondolatok az oktatáspolitikáról, *Új Pedagógiai Szemle* 2005, szeptember (3-26 p)
- Polónyi István – Timár János: Az oktatáspolitikai fejlődésének változásai. Im: Széchy Éva (szerk.): Új felismerések és kihívások az ember formálásáról. Gondolat Kiadó, Budapest. 2005 (174-185 p.)

Egyéb publikációk

- Polónyi István – Timár János: Mi nem látunk? Ti nem halljátok? Ők nem beszélnek? Élet és irodalom 2005. március 4.
- Polónyi István – Timár János: Megbukott vagy nem bukott meg Élet és irodalom 2005. augusztus 26.
- Polónyi István – Timár János: Vita az oktatáspolitikáról Élet és irodalom 2005. szeptember 16.
- Polónyi István, Timár János: Tudásgyár vagy papírgyár? In. *Oktatáspolitikai*. szerk. Lukács Péter, Nagy Péter Tibor. Bp. : FKI : Új Mandátum, 2004 [2005]. 272-281. (Társadalom és oktatás ; 26.)

3/2/2. Csanády Márton, PhD, tudományos főmunkatárs

Kutatásvezetői tevékenység

Külső támogatás nélküli kutatás:

- Brain Drain avagy mi az oka a fiatalok külföldi elvándorlásának a magyar felsőoktatás és kutatás területéről
- A bolognai folyamat megvalósulásának áttekintése a résztvevő tagállamokban, 2005-ben
- Oktatás és k+f az Európai Unióban

Közreműködő kutatói tevékenység

A kutatás címe, a kutatásvezető neve:

- Az angolszász típusú felsőoktatási rendszerek működése: eredmények és problémák (Kutatásvezető: Lukács Péter)

Egyéb intézeti megbízatások, tevékenységek:

- Könyvtári Bizottság tagja
- Nemzetközi kapcsolatok felelőse

Rendezvényeken való részvétel:

Az intézet keretén belül tartott előadás és a rendezvény címe:

- Könyvbemutató: Kozma Tamás: Kisebbségi oktatás Közép-Európában című könyvéről

Más nem intézeti rendezvényen tartott előadás és a rendezvény címe:

- Munkavállalás és tanulás az EU-ban , Szombathely Berzsenyi Dániel Főiskola TTK, 2005

Tudományos, szakmai közéleti funkciók 2005-ben:

- Károli Gáspár Református Egyetem Társadalmi Tanácsának tagja

Felsőoktatási tevékenység 2005-ben:

- Zsigmond Király Főiskola, megbízott előadó
- Budapesti Gazdasági Főiskola, megbízott előadó

2005-ben megjelent publikációk:

Könyvek, kiadványok:

- Oktatás és K+F. Főiskolai jegyzet. Zsigmond Király Főiskola, Budapest 2005.

Tanulmányok:

- Az európai puding próbája, avagy a kisebbségi felsőoktatás. (Könyvismertetés) In: Szociológiai Szemle 2005/3 108-111.
- Újhullámok az európai felsőoktatásban. In: Iskolakultúra 2005/5 61-78.

3/2/3. Hrubos Ildikó, CSc, tudományos tanácsadó

Kutatásvezetői tevékenység:

Külső támogatás nélküli kutatás:

- A bolognai folyamat követése

Egyéb intézeti megbízatások, tevékenységek:

- Az Educatio c. folyóirat szerkesztőbizottság tagja

Rendezvényeken való részvétel:

Az intézet keretén belül tartott előadás és a rendezvény címe:

- Felsőoktatási szakkönyvek vitája, Kozma Tamás „Kié az egyetem?” c. könyvének bemutatása.
- „A peregrinációtól az Európai Felsőoktatási Térségig”, Educatio konferencia

Más, nem intézeti rendezvényen tartott előadás és a rendezvény címe:

- Az Európai Felsőoktatási Térség és az Európai Kutatási Térség létrehozásának várható társadalmi hatásai, Tudományos Konferencia a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemen. 2005
- Minőség a mobilitásban. Előadás a TEMPUS Közalapítvány „Mobilitás a gyakorlatban – Minőség és hozzáférés” c. konferenciáján. Budapest, 2005
- Mobilitás a többciklusú képzésben – célkitűzések 2010-ig. Előadás a TEMPUS Közalapítvány „A Bolognai folyamat Bergen után – a Mesterképzés bevezetése és az átmenet kérdései Magyarországon az európai folyamatok tükrében” c. konferenciáján. Budapest, 2005
- Chances of the academic dimension in the European higher education reform. Előadás az Európai Szociológiai Társaság (ESA) 7. konferenciáján. Torun, 2005
- Az európai felsőoktatási reform szociális hatásai. Előadás az Euration – Konrád Adenauer Stiftung „A szociálpolitika jelentősége az európai integrációs folyamatban” c. konferenciáján. Budapest, 2005
- A bolognai folyamat Magyarországon és Európában. Előadás a Kolozsvári Magyar Egyetemi Intézet és a Babes-Bolyai Tudományegyetem „Az erdélyi magyar felsőoktatás az Európai Unió csatlakozás perspektívájában” c. konferenciáján. Kolozsvár, 2005.

Tudományos, szakmai közéleti funkciók 2005-ben

- A Társadalom és Gazdaság c. folyóirat szerkesztőbizottságának tagja
- Az Országos Diákköri Konferencia Társadalomtudományi Szakmai Bizottságának tagja
- Az Európai Szociológiai Társaság tagja, az Oktatásszociológiai kutatócsoport vezetője tagja
- A Magyar Tudományos Akadémia Szociológiai Bizottságának tagja
- A Magyar Ekvivalencia Bizottság Társadalomtudományi Szakbizottságának tagja

Felsőoktatási tevékenység 2005-ben::

- Budapesti Corvinus Egyetem, Szociológia szak, Nemzetközi tanulmányok szak, Szociológia PhD Program, Politikatudományi PhD program, Gazdálkodástudományi PhD Program
- Debreceni Egyetem, Neveléstudományi Doktori Program

2005-ben megjelent publikációk:

Szerkesztés:

- Educatio, Hallgatói mobilitás szám, 2005/2.

Tanulmányok:

- A 21. század egyeteme: megújulási kényszerek, megőrzendő értékek. Iskolakultúra, 2005/2. pp. 120-123.
- Budapest – egyetemi város, Educatio, 2005/1. pp. 45-59.
- A peregrinációtól az Európai Felsőoktatási Térségig. Educatio, 2005/2. 223-243. p.
- Európa reform nélkül esélytelen. Magyar Hírlap, 2005. szept. 8. 21.p.

3/2/4. Lukács Péter, CSc, tudományos főmunkatárs

Kutatásvezetői tevékenység

Támogatott kutatások címe és a támogató neve:

- A felsőoktatás tömegesedése (Felsőoktatási tankönyvpályázat)

Külső támogatás nélküli kutatás:

- Az angolszász típusú felsőoktatási rendszerek működése: megoldások és problémák

Egyéb intézeti megbízatások, tevékenységek:

- Educatio című folyóirat szerkesztőbizottsági tagja,
- A Társadalom és oktatás c. könyvsorozat szerkesztőbizottsági elnöke

Rendezvényeken való részvétel:

Az intézet keretén belül tartott előadás és a rendezvény címe:

- Könyvbemutató, Kozma Tamás: Ké az egyetem? c. könyvről,
- Miért nincs felsőfokú általános képzés a „magyar Bolognában”? Educatio konferencia a műveltségről,
- Könyvbemutató, Garai László: Gazdaságpszichológiai tanulmányok az egyetemről c. internetes könyvről
- *Más nem intézeti rendezvényen tartott előadás és a rendezvény címe:*
- Általános műveltség – általános képzés: új kérdések. Szempontok az észak-amerikai és a magyar felsőoktatás logikájának összevetéséhez, Országos Neveléstudományi Konferencia, Bp., 2005
- Erkölcsi probléma-e „az integráció” a közoktatásban?, Endreffy Zoltán emlékkonferencia, Bp., 2005
- Felsőoktatásunk „ingyenessége” az alakuló Európai Felsőoktatási Térségben, IV. Kiss Árpád Emlékkonferencia, Debrecen, 2005.
- "Szküllák és Kharüdiszek a Bologna-i tengerben", A Magyar Szociológiai Társaság országos konferenciája, Bp. 2005.

Tudományos, szakmai közéleti funkciók 2005-ben:

- MTA Pedagógiai Bizottság Pedagógusképzési Albizottság tagja,
- OTKA Szociológiai Zsűri tagja

Felsőoktatási tevékenység 2005-ben:

- WJLF, főiskolai tanár
- PTE BTK NTI Társadalom és oktatás Doktori Iskola, alapító tag

A 2005-ben folytatott nemzetközi együttműködés:

- Consortium of Higher Educational Researchers (Enschede, Hollandia)

2005-ben megjelent publikációk:

Könyvszerkesztés:

- Lukács Péter, Nagy Péter Tibor szerk: Oktatáspolitikai. Felsőoktatási Kutatóintézet – Új Mandátum Könyvkiadó, Társadalom és oktatás 26. Bp., 2004. 310 p. (Megjelent: 2005-ben)

Tanulmányok:

- Lukács Péter: Akadémiai kapitalizmus?, Iskolakultúra, 2005/2. 97-103. p.
- Lukács Péter - Nagy Péter Tibor: Előszó. In: Lukács Péter, Nagy Péter Tibor szerk: Oktatáspolitikai. Felsőoktatási Kutatóintézet – Új Mandátum Könyvkiadó, Társadalom és oktatás 26. Bp., 2004. 310 p. (Megjelent: 2005-ben), 7-10. p.
- Lukács Péter: Oktatáspolitikai és oktatásirányítás (Társszerzőkkel). In: Lukács Péter, Nagy Péter Tibor szerk: Oktatáspolitikai. Felsőoktatási Kutatóintézet – Új Mandátum Könyvkiadó, Társadalom és oktatás 26. Bp., 2004. 310 p. (Megjelent: 2005-ben), 34-42. p.
- Lukács Péter: Piaccá lett felsőoktatás. In: Lukács Péter, Nagy Péter Tibor szerk: Oktatáspolitikai. Felsőoktatási Kutatóintézet – Új Mandátum Könyvkiadó, Társadalom és oktatás 26. Bp., 2004. 310 p. (Megjelent: 2005-ben), 282-288. p.

3/2/5. Nagy Péter Tibor, DSc, tudományos tanácsadó

Kutatásvezetői tevékenység

Támogatott kutatások címe és a támogató neve:

- Az iskolázottság térszerkezete a két világháború közötti Magyarországon. (OTKA)

Külső támogatás nélküli kutatás:

- A magyar oktatáspolitikai története

Közreműködő kutatói tevékenység

A kutatás címe, a kutatásvezető neve:

- Jogi, bölcsész és teológus diplomások Magyarországon (1867-1919) (Kutatásvezető: Karády Viktor)

Egyéb intézeti megbízatások, tevékenységek:

- Az Educatio című folyóirat szerkesztőbizottsági tagja,
- A Társadalom és oktatás c. könyvsorozat szerkesztőbizottsági tagja
- Az intézeti rendezvények szakmai felelőse

Rendezvényeken való részvétel:

Az intézet keretén belül tartott előadás és a rendezvény címe:

- Az alternativitás formái a magyar oktatástörténetben, Educatio konferencia az alternatív oktatásról,

Más nem intézeti rendezvényen tartott előadás és a rendezvény címe:

- Oktatástörténet és társadalomtörténet, A neveléstörténet és művelődéstörténet oktatásának lehetőségei a felsőoktatásban Bp. 2005
- Az ötvenes évek egyházpolitikai határozatai és a hitoktatáspolitikai gyakorlata, Egyházak – pártállam – állambiztonság. Bp. 2005
- Keresztény-nemzeti politika - szekularizálódó társadalom a Horthy korszakban, Endreffy Zoltán emlékkonferencia, Bp. 2005
- Mintavétel vagy relatív teljeskörűség? (Az 1850 és 1950 közötti egyetemi hallgatóság kutatása példája), Régi és új utakon, Pécs. 2005
- A keresztény-nemzeti eszme legitimációs funkciói, Hatalom, legitimáció, ideológia, Miskolc, 2005.
- Műveltség és társadalompolitika, Új vizsga – új tudás? Az új érettségi hatása - az iskolakezdéstől a záróvizsgáig Az Országos Közoktatási Intézet konferenciája, Bp, 2005

Tudományos, szakmai közéleti funkciók 2005-ben:

- MTA neveléstörténeti albizottság tagja,
- Magyar Szociológiai Társaság elnökségének tagja
- MSZT oktatásszociológiai szakosztály elnöke
- Magyar Történelmi Társulat Tanári tagozat alelnöke
- Korszerű iskolavezetés szerk. biz tag
- Világosság Alapítvány kuratóriumának elnöke

Felsőoktatási tevékenység 2005-ben:

- ELTE Szociológiai Intézet mb előadó
- WJLF főiskolai tanár
- PTE BTK NTI Társadalom és oktatás doktori iskola, programvezető
- DE Társadalomtudományi doktori iskola meghívott tag

A 2005-ben folytatott nemzetközi együttműködés:

- Research Group for comparative history of educational policies

2005-ben megjelent publikációk:

Könyvek, kiadványok:

- Előszó (Lukács Péter - Nagy Péter Tibor) in: Oktatáspolitikai Válogatás a hazai szakirodalomból Szerkesztette: Lukács Péter és Nagy Péter Tibor
- Az oktatás társadalomtörténetének politikatudományi megközelítése 43 in: Oktatáspolitikai Válogatás a hazai szakirodalomból Szerkesztette: Lukács Péter és Nagy Péter Tibor
- Előszó In: Géczi János: Pedagógiai tudásátadás (2005) , Iskolakultúra könyvek

Szerkesztés:

- Lukács Péter, Nagy Péter Tibor szerk: Oktatáspolitikai. Felsőoktatási Kutatóintézet – Új Mandátum Könyvkiadó, Társadalom és oktatás 26. Bp., 2004. 310 p. (Megjelent: 2005-ben)
- Educatio, Budapest szám, 2005/1.
- Kerekasztal beszélgetés a műveltségről. Házigazda: Nagy Péter Tibor, Educatio, 2004/1. 289-305. old. (megj:2005)

Tanulmányok:

- The numerus clausus in inter-war Hungary East European Jewish Affairs Volume 35, Number 1, June 2005 pp. 13-22(10)
- Nagy Péter Tibor - Szentannai Ágota (ford.) - Tomasz Gábor (ford.) - Bajomi Iván (ford.) Budapest, Educatio, 2005/1. 213-220. old.
- Az állami befolyás növekedése a magyarországi oktatásban 1867-1945, Iskolakultúra: 2005/6-7. 3-229. old.
- Az alternativitás formái a magyar oktatástörténetben In: Educatio, 2004/1. 75-97. old. (megj:2005)
- Educatio... In: Iskolakultúra 2005/4. 16-19. old. (megj: 2005)
- Iskolázottság és vallásosság Budapesten, Educatio, 2005/1. 75-94. old.
- Tananyagcsökkentés és társadalompolitika, Educatio, 2004/2. 279-283. old. (megj: 2005)
- Válasz az opponensi véleményekre, Iskolakultúra 2005/6-7. 246-262. old.
- The academic workplace. Country report Hungary. In. Jürgen Enders, Egbert de Weert (eds.): The international attractiveness of the academic workplace in Europe : Shaping the European area of higher education research. Frankfurt/Main : GEW - Hauptvorstand Vorstandbereich Hochschule und Forschung, 2004 [2005]. 204-230. (Gewerkschaft Erziehung und Wissenschaft, Materialien und Dokumente Hochschule und Forschung ; 107.)
- Állami szerepnövekedés és individuális jogok az oktatásban. Iskolakultúra, 2005. 2. 87-93.

3/2/6. Sáska Géza, CSc, tudományos főmunkatárs

Kutatásvezetői tevékenység

Támogatással nem rendelkező kutatások:

- Adalékok az átmenet oktatáspolitikájához, (Professzorok Háza)

Közreműködő kutatói tevékenység

A kutatás címe, a kutatásvezető neve:

- Az angolszász típusú felsőoktatási rendszerek működése: megoldások és problémák, (Kutatásvezető: Lukács Péter)

Egyéb intézeti megbízatások, tevékenységek:

- Educatio című folyóirat szerkesztőbizottsági tagja
- A Társadalom és oktatás c. könyvsorozat szerkesztője

Rendezvényeken való részvétel:

Az intézet keretén belül tartott előadás és a rendezvény címe:

- Az alternatív pedagógia posztiszocialista győzelme, Educatio konferencia az alternatív oktatásról
- A korszerű műveltség szociológiája, Educatio konferencia a műveltségről
- Az oktatáspolitikai jobbra tolódása és a tanítóképzők szociális összetételének változása a két háború közötti időszakban, Educatio konferencia a pedagógusképzésről
- Budapesti oktatáspolitikai 1990 után, Educatio konferencia a budapesti oktatásról

Más nem intézeti rendezvényen tartott előadás és a rendezvény címe:

- Kistérség és oktatás, Balatonfüred, 2005
- Önkormányzat, kistérség, oktatás, Balatonalmádi, 2005

Tudományos, szakmai közéleti funkciók 2005-ben:

- MTA Tanárképzési és Andragógiai Albizottság tagja,
- A MAB neveléstudományi és pszichológiai szakbizottságának társelnöke, majd elnöke,
- A Közoktatás-politikai Tanács tagja,
- Szerkesztőbizottsági tag a Gyermek család iskola c. lapnál,
- TÖOSZ oktatási szóvivője.

Felsőoktatási tevékenység 2005-ben:

- ELTE doktori iskola, előadás
- Debrecen, doktori iskola előadás, vizsgáztató bizottsági tag.

A 2005-ben folytatott nemzetközi együttműködés:

- Tartu és Narva egyetem, Észtország, előadó

2005-ben megjelent publikációk:

Könyvek, kiadványok:

- A létező liberalizmus? In: Lukács Péter-Nagy Péter Tibor szerk.: Oktatáspolitikai, Felsőoktatási Kutatóintézet- Új Mandátum Budapest, 2005, 208-212.o.
- A kultúra, a műveltség és a tudás szavak eredete. In: Horváth Iván-Kálmán C. György szerk: A civódó civil. Krónika Nova, Budapest, 2005, 126-129.o.
- A hazai tehetséggondozás életreform gyökerei. In: Németh András- Mikonya György –Skiera Ehrenhard szerk. Életreform és reformpedagógiai – nemzetközi törekvések magyar pedagógiai recepciója, Gondolat, Budapest, 2005. 214-231. o.
- Pedagógiánk Európába megy. In: Buda András-Kiss-Endre szerk. Interdiszciplináris pedagógia és az elvárások forradalma. III. Kiss Árpád Emlékkonferencia előadásai. Kiss Árpád Archívum Könyvtára, debreceni Egyetem Neveléstudományi Tanszék Debrecen, 2005. 243-260.

Szerkesztés:

- Educatio című folyóirat Műveltség szám, 2004/2. sz. (megj: 2005)

Tanulmányok:

- Kultúra az iskolában Educatio, 2004/2. sz, 284-288. (megj. 2005)
- A műveltség, a kultúra és a tudás jelentésváltozatai. Kritika, 2005/7-8. sz. 21-22.o.
- Bevezető Csáky Mariann Botladozás a Bolognai úton. Párhuzamos interjúk a felsőoktatásról Róna-Tas Andrással és Gerébi Györggyel. Buksz. 2005. 3. sz. 251.o.
- Tehetségfelfogások. Adalékok a természetelvű pedagógiák eszmétörténetéhez. Iskolakultúra, 2005/10. sz. 127-136.o.
- A magyar közoktatás-politika a népességsökkenés és a finanszírozási zavarok időszakában. Politikatudományi szemle, 2005/3-4. sz 179-2001. old.

Egyéb publikációk:

- Az értelmiség útja az osztályhatalomig. Magyar Narancs 2005. július 28. XVII. Évf. 30. sz. Pedellus melléklet. 7.o.
- A kétszintű érettségi hatása a munkaerőpiacra. Napi Online , 2005. július 28.
- Eötvös József és a kétszintű érettségi. Magyar Hírlap 2005, augusztus 15. 19.o.
- A kétszintű érettségiről., Ráció, 2005. október. 13 p.
- A szocialista és a polgári nevelés radikális alternatívái. Bp. : FKI, 2005. 66 p. (Kutatás Közben ; 267.)

3/3. Regionális kutatások csoportja

3/3/1. Kozma Tamás, DSc, tudományos tanácsadó, csoportvezető

Kutatásvezetői tevékenység

Támogatott kutatások címe és a támogató neve:

- Felsőoktatási akkreditáció Közép-Európában, (OKTK)

Külső támogatás nélküli kutatás:

- Kapacitás akkreditáció: Személyi és tárgyi előírások az európai felsőoktatásban
- Oktatás Magyarországon, 2015: Helyzetrajz és jövőkép

Közreműködő kutatói tevékenység

- Egyetem és gazdaság: A hallgatók munkaerő-piaci beilleszkedése. (Kutatásvezető: Radácsi Imre)

Egyéb intézeti megbízatások, tevékenységek:

- A regionális kutatások csoportvezetője
- Az Educatio című folyóirat főszerkesztője

Rendezvényeken való részvétel:

Az intézet keretén belül tartott előadás és a rendezvény címe:

- Könyvbemutató: Kozma Tamás: Kié az egyetem?

Más nem intézeti rendezvényen tartott előadás és a rendezvény címe:

- Egyházi oktatás a mai Magyarországon (szimpózium), Bp. 2005
- V. Országos Neveléstudományi Konferencia, MTA, Bp. 2005.

Tudományos, szakmai közéleti funkciók 2005-ben:

- Az OTKA társadalomtudományi kollégiumának tagja
- Az Új Ifjúsági Szemle szerkesztő bizottsági tagja
- Az MTA elnökségi köznevelési bizottságának tagja

- Az Esély a továbbtanulásra közalapítvány kurátora
- Az OKNT tagja
- Az MTA Pedagógiai Bizottságának tagja, a nevelésszociológiai albizottság elnöke.
- A Magyar Pedagógia (Szeged: MTA Pedagógiai Bizottság) szerkesztő bizottsági tagja.

Felsőoktatási tevékenység 2005-ben:

- Egyetemi tanár a Debreceni Egyetem bölcsészettudományi karának neveléstudományi tanszékén.
- DE, Doktori program szervezése és vezetése.

A 2005-ben folytatott nemzetközi együttműködés:

- A European Education (ISSN 1056-4934) tanácsadó testületének tagja
- Az International Journal of Educational Development (Oxford, Nagy-Britannia) nemzetközi tanácsadó testületének tagja.
- A Garland Publishers (USA) nemzetközi tanácsadó testületének tagja.

2005-ben megjelent publikációk:

Könyvek, kiadványok:

- Kisebbségi oktatás Közép-Európában. Budapest: Új Mandátum. 2005. (Társszerzőkkel.)
- "Felsőfokú képzés és regionális rendszerváltozás." In: Pusztai G szerk 2005 Régió és oktatás – európai dimenzióban. Debrecen: Doktoranduszok Kiss Árpád Közhasznú Egyesülete, pp. 23-30 .
- Kozma Tamás et al.: Kisebbségi oktatás Közép-Európában. Bp. : FKI : Új Mandátum, 2005. 195p. (Társadalom és oktatás ; 27.)

Tanulmányok:

- Kozma Tamás-Barta Ágnes: Budapest oktatásfejlesztési koncepciója 1985-2000. Educatio, 2005/1. 3-21.p.
- A felsőoktatás hermeneutikája. Korunk, 2004. 11. 11-18.
- Kisebbségi felsőoktatási és tudományszervezési kezdeményezések Közép- és Kelet-Európában. Társadalomkutatás, 2004. Supplementum, [2005]. 27-30.
- Kié az iskola? In. Oktatáspolitikai. szerk. Lukács Péter, Nagy Péter Tibor. Bp. : FKI : Új Mandátum, 2004 [2005]. 12-33. (Társadalom és oktatás; 26.)
- Kisebbségi felsőoktatási és tudományszervezési kezdeményezések Közép- és Kelet-Európában. In. Támogatás és hasznosulás. szerk. Gábrityné Molnár Irén, Mirnics Zsuzsa. Szabadka : MTT, 2005. 35-39.
- Kozma Tamás (szerk.): Oktatás és társadalom. Debrecen: Kossuth Egyetemi K., 2004. [2005]. 257p. (Pallas Debrecina ; 14.)

3/3/2. Barta Ágnes, tudományos segédmunkatárs

Közreműködő kutatói tevékenység

A kutatás címe, a kutatásvezető neve:

- Társadalmi igények a felnőttek felsőfokú továbbtanulásában (Kutatásvezető: Forray R. Katalin)

Egyéb intézeti megbízatások, tevékenységek:

- Educatio kiadói titkár

Rendezvényeken való részvétel:

Más nem intézeti rendezvényen tartott előadás és a rendezvény címe:

- A történelmi egyházak gyermekvédelmi tevékenysége Kárpátalján 1989 – től napjainkig - V. Országos Neveléstudományi Konferencia, MTA 2005.

2005-ben megjelent publikációk:

Tanulmányok:

- Kozma Tamás –Barta Ágnes: Budapest oktatásfejlesztési koncepciója 1985-2000. Educatio, 2005/1. 3-21. p..

3/3/3. Forray R. Katalin, DSc, tudományos tanácsadó

Kutatásvezetői tevékenység

Támogatott kutatások címe és a támogató neve:

- Felnőttek a felsőoktatásban (OTKA)

Egyéb intézeti megbízatások, tevékenységek:

- Az Educatio című folyóirat szerkesztőbizottsági tagja

Rendezvényeken való részvétel:

Az intézet keretén belül tartott előadás és a rendezvény címe:

- Educatio konferencia, Budapest szám, referátum

Más nem intézeti rendezvényen tartott előadás és a rendezvény címe:

- Együtt vagy külön? Előadás a Mindentudás Egyetemén, Bp. 2005.

Tudományos, szakmai közéletben való részvétel

- MAB Ped.-Pszych. Albizottság tagja
- MTA Pedagógia Bizottság tagja
- OTKA Ped.-pszich. Zsűri tagja

Oktatási tevékenység:

- PTE NTI igazgatója, Romológia és Nevelésszociológia Tanszék vezetője
- PTE „Társadalom és oktatás” című doktori iskola vezetője

2005-ben megjelent publikációk:

Könyvek, kiadványok:

- A multikulturális/interkulturális nevelésről. In: Lukács Péter – Nagy Péter Tibor szerk: Oktatáspolitikai. Felsőoktatási Kutatóintézet – Új Mandátum, Bp., 134-144. p.
- Forray R. Katalin szerk: - Beck Zoltán – Bíró Boglárka – Cserti Csapó Tibor – Forray R. Katalin – Kiss Andrea – Labodáné Lakatos Szilvia – Sánta Hajnalka – Varga Aranka: Tanároknak az érettségiről /2005/ - Cigány népismeret. (szerk.: Forray R. Katalin) Országos Köznevelési Intézet – Oktatási Minisztérium. Budapest, 70 p. (CD)
- Forray R. Katalin – Híves Tamás A szakképzési rendszer szerkezeti és területi átalakulása (1990-2000). In.: Szakképzési és felnőttképzési kutatások a jövőért. Tanulmánykötet. Nemzetközi kutatási konferencia 2004. nov. 18-19. Budapest NSZI 24-28. p.
- Geographical and Structural Transformation of the Vocational Education System between 1990-2000. In.: Vocational and Adult Education Research for the Future. Budapest, NSZI 24-29. p

Tanulmányok:

- Forray R. Katalin – Híves Tamás: A szakképzés szerkezete az ország kistérségeiben. Szakképzési Szemle, 2005/1: 7-25.
- Oktatáspolitikai és regionális oktatáskutatás. Iskolakultúra, 2005/2: 93-97.
- Forray R. Katalin – Híves Tamás: A szakképzés területi alkalmazkodása. Magyar Pedagógia, 104.évf.2.szám (2004), 165 -183.o.
- Budapest cigány/roma lakosságának iskolázottsága és foglalkoztatottsága, Educatio, 2005/1: 60-74. o.

- Kié az egyetem? (Ism. Kozma Tamás: Kié az egyetem. A felsőoktatás nevelésszociológiája), Iskolakultúra, 2005/4, 131-134. old.

3/3/4. Híves Tamás, tudományos munkatárs

Kutatásvezetői tevékenység

Külső támogatás nélküli kutatás:

- A szakképzés területi alkalmazkodása
- A KIFIR adatbázis a megyei fejlesztési tervek tükrében
- Statisztikai adatbázis a Nemzeti Dosszié 2005-ös kiadásához

Közreműködő kutatói tevékenység:

- Oktatás Magyarországon, 2015 (Kutatásvezető: Kozma Tamás)
- Felsőoktatási akkreditáció Közép-Európában (Kutatásvezető: Kozma Tamás)
- Felnőttek a felsőoktatásban (Kutatásvezető: Forray R. Katalin)
- OECD University Futures (Kutatásvezető: Polónyi István)
- A korai iskolaelhagyók regionális vizsgálata (Kutatásvezető: Radácsi Imre)
- A „Brunsztvik Teréz óvodai számítógépes program” vizsgálata intézményi és szülői tapasztalatok alapján (Kutatásvezető: Török Balázs)
- A felsőfokú végzettséggel rendelkező szakemberek iránti munkaerő-piaci kereslet (Kutatásvezető: Györgyi Zoltán)

Egyéb intézeti megbízatások, tevékenységek:

- A Kutatás közben c. kiadvány sorozat számainak műszaki szerkesztője

Rendezvényeken való részvétel:

Más nem intézeti rendezvényen tartott előadás és a rendezvény címe:

- A MapInfo program használata a területi kutatásokban. Országos Közoktatási Intézet, Bp. 2005.
- A középfokú továbbtanulás területi különbségei. V. Országos Neveléstudományi Konferencia, Bp. 2005

2005-ben megjelent publikációk:

Könyvek, kiadványok:

- A középfokú továbbtanulás területi különbségei. In.: V. Országos Neveléstudományi Konferencia program tartalmi összefoglalók. MTA. 93. p.
- Forray R. Katalin – Híves Tamás: A szakképzési rendszer szerkezeti és területi átalakulása (1990-2000). In.: Szakképzési és felnőttképzési kutatások a jövőért. Tanulmánykötet. Nemzetközi kutatási konferencia 2004. nov. 18-19. Budapest NSZI 24-28. p.
- Katalin Forray R. – Tamás Híves (2005) Geographical and Structural Transformation of the Vocational Education System between 1990-2000. In.: Vocational and Adult Education Research for the Future. Budapest, NSZI 24-29. p.

Tanulmányok:

- Forray R. Katalin – Híves Tamás: A szakképzés szerkezete az ország kistérségeiben. In.: Szakképzési Szemle 2005/1. 7-25.p. Bp.
- Forray R. Katalin – Híves Tamás: A szakképzés területi alkalmazkodása. In.: Magyar Pedagógia, 2004/2. szám. 165-182 p. Szeged
- A középfokú képzés szerkezetének változása Budapesten, 1990-2003 Educatio 2005/1. 165-170 p.

3/3/5. Ladányi Andor, DSc, senior kutató

Kutatásvezetői tevékenység

Támogatott kutatások címe és a támogató neve:

- A középiskolai tanárképzés története

Rendezvényeken való részvétel:

Más nem intézeti rendezvényen tartott előadás és a rendezvény címe:

- Unesco országjelentés, OKI- Munkacsoport ülése, 2005
- Felsőoktatás regionális kapacitása, NFH, 2005
- Humán erőforrás fejlesztésének regionális lehetőségei, PTE-Doktori Iskola Tudományos Ülése, Pécs, 2005

Tudományos, szakmai közéleti funkciók 2005-ben:

- Nemzetközi Egyetemtörténeti Bizottság Magyar Nemzeti Bizottságának tagja

2005-ben megjelent publikációk:

- A numerus clausustól a numerus nullusig Múlt és Jövő, 2005. 1 sz. 56-74.p.
- A felsőoktatási törvény bajai. HVG, 2005. szeptember 3. 64-65.p.
- Az új felsőoktatási törvény. Problémák és kérdőjelek. Magyar Közigazgatás, 2005. szeptember. 532-536.o.
- A pedagógusképzés a kétciklusú képzés rendszerében. Educatio, 2004/3 szám 406-414.p.

3/3/6 Radácsi Imre, tudományos munkatárs

Kutatásvezetői tevékenység

Támogatott kutatások címe és a támogató neve:

- Felsőoktatás és regionális gazdaság (Nemzeti Fejlesztési Hivatal)

Külső támogatás nélküli kutatás:

- Korai iskolaelhagyók regionális vizsgálata
- Unesco országjelentés
- Nemzeti Dosszié

Közreműködő kutatói tevékenység

A kutatás címe, a kutatásvezető neve:

- Felsőoktatási akkreditáció Közép-Európában (Kutatásvezető: Kozma Tamás)
- Oktatás Magyarországon 2015 (Kutatásvezető Kozma Tamás)
- Felnőttek a felsőoktatásban (Kutatásvezető Forray R. Katalin)

Egyéb intézeti megbízások, tevékenységek:

- Könyvtári bizottsági tag

Rendezvényeken való részvétel:

Más nem intézeti rendezvényen tartott előadás és a rendezvény címe:

- Unesco országjelentés, OKI- Munkacsoport ülése, 2005
- Felsőoktatás regionális kapacitása, NFH, 2005
- Humán erőforrás fejlesztésének regionális lehetőségei, PTE-Doktori Iskola Tudományos Ülése, Pécs, 2005

Tudományos, szakmai közéleti funkciók 2005-ben:

- „Esélyt a tanuláért Közalapítvány” szakértője
- Felsőoktatás fejlesztési munkacsoport tagja (NFH)

A 2005-ben folytatott nemzetközi együttműködés:

- EPSNET (European Political Science Network) tagja

2005-ben megjelent publikációk:

Tanulmányok:

- Termelőiskola, a korai iskolaelhagyók integrációjának lehetősége. *Educatio*, 2005/1. 183-186. p.
- Regionális együttműködések egy magyar-szlovák határ menti térségben. *Kisebbségkutatás*. 2005/1. 20-26, p.

3/4. Ifjúságkutató csoport

3/4/1. Gábor Kálmán, tudományos munkatárs, csoportvezető

Kutatásvezetői tevékenység

Támogatott kutatások címe és a támogató neve:

- A Sziget Fesztivál komplex vizsgálata (Miniszterelnöki Hivatal, Sziget Rt., NEKÖM)
- A BSc képzésbe belépő hallgatók felsőfokú tanulási és munkaerőpiaci aspirációinak feltárása és elemzése (NKTH)

Külső támogatás nélküli kutatás:

- Ifjúsági korszakváltás és a globalizáció elméleti kérdései

Egyéb intézeti megbízatások, tevékenységek:

- Az ifjúságkutató csoport vezetője
- Az Ifjúsági korszakváltás című könyvsorozat szerkesztőbizottsági elnöke

Rendezvényeken való részvétel:

Az intézet keretén belül tartott előadás és a rendezvény címe:

- Az egyetemi hallgatók értékorientációi és politikai cselekvési mintái, *Educatio* konferencia
- Politikai szocializáció szám Ifjúsági korszakváltás, *Fiatalok az új évezredben*. (szerk Gábor Kálmán) Könyvbemutató, Pallas Páholy 2005.
- Ifjúsági korszakváltás. *Fiatalok az új évezredben* c. kötet bemutató, Akadémiai Könyvszemle Szeged, 2005
- Fesztiválok ifjúsága és a drog. Könyvbemutató és vita FKI 2005.
- Erdélyi társadalom ifjúság számának vitája FKI, 2005.
- Ifjúsági korszakváltás - oktatási expanzió – egyetemisták, főiskolások c. Bp. 2005.

Más nem intézeti rendezvényen tartott előadás és a rendezvény címe:

- Fordulat az ifjúságszociológiában. Új kiindulópontok, MSZT évi vándorgyűlés 2005.
- Az oktatási expanzió Magyarországon a hallgatói vizsgálatok szemszögéből, *Az erdélyi magyar felsőoktatás az EU csatlakozás perspektívájában*” témájú oktatási konferencia, Kolozsvár, 2005.

Tudományos, szakmai közéleti funkciók 2005-ben:

- Magyar Szociológiai Társaság Ifjúságszociológiai Szakosztályának elnöke
- Új Ifjúsági Szemle folyóirat szerkesztője
- Erdélyi Társadalom c. folyóirat szerkesztőtanács tagja

Felsőoktatási tevékenység 2005-ben:

- Babes Bolyai Egyetem tiszteletbeli tanára
- SZTE Szociológiai Tanszéke megbízott előadó
- Magyar Iparművészeti Egyetem megbízott előadó
- Zsigmond Király Főiskola megbízott előadó

A 2005-ben folytatott nemzetközi együttműködés:

- Babes Bolyai Tudományegyetem Szociológiai Tanszék

2005-ben megjelent publikációk:

Könyvek, kiadványok:

- Fesztiválok ifjúsága és a drog. Szeged, Belvedere Meridionale Kiadó, 2005.
- Ifjúságkutatási tézisek 67-70.o., 101. o., 117-126. o., 202-208. o. Globalizáció és ifjúsági korszakváltás 75-76.o., 129 -147. o., 160-165. o. In.: Ifjúságpolitikák. Szerkesztette: Tibori Tímea – Tamás Pál. Új Mandátum- MTA SZKI, 2005

Könszerkesztés:

- Ulrich Beck: Mi a globalizáció? A globalizmus tévedései – Válaszok a globalizációra . Belvedere Meridionale Kiadó, 2005.

Tanulmányok:

- A perifériáról a centrumba, Korunk 2005/11 szám 20-32 o.
- MOZAIK 2001 - A perifériáról a centrumba: Tézisek a határon túli magyar fiatalok helyzetének az értelmezéséhez. Erdélyi Társadalom, 2004 [2005]. 2. 9-23.
- Sziget kutatások 2000-2004. Erdélyi Társadalom, 2004 [2005]. 2. 229-262.

3/4/2. Eszik Zoltán, tudományos munkatárs

Kutatásvezetői tevékenység

Támogatott kutatások címe és a támogató neve:

- HUNIS follow up - Nemzetközi iskolai minőségfejlesztési projekt, követő vizsgálat, (OM)
- A független szakmai vizsgaközpontok, mint a szakképzés fejlesztésének kulcsintézményei – (OM)

Egyéb intézeti megbízatások, tevékenységek:

- nemzetközi kapcsolatok felelőse (június-szeptember)

Rendezvényeken való részvétel:

Az intézet keretén belül tartott előadás és a rendezvény címe:

- Gábor Kálmán - Jancsák Csaba.: Ifjúsági korszakváltás (Ifjúság az új évtizedben) c. könyv vitája,
- Mitől jó a mi iskolánk Konferencia Pécs, 2005.
- Erzsébetvárosi Pedagógiai Konferencia, Budapest, 2005.
- Ifjúságsegítők: képzés - kutatás - szakma, Fórum, Budapest, 2005.

Más nem intézeti rendezvényen tartott előadás és a rendezvény címe:

- Az iskola és a szociális munka kapcsolata - Szociális Szakmai szövetség Konferenciája Budapest, 2005.
- Projektek, pályázatok és a munkaerőpiac - felsőoktatási látószögben. Szeged, 2005.
- Az ifjúsági munkanélküliség kezelésének egy alternatívája a KID, Budapest, 2005.

Tudományos, szakmai közéleti funkciók 2005-ben:

- Magyar Tudományos Akadémia Andragógiai Albizottsági tag,
- Magyar Grafológiai Intézet felnőttképzési tanácsadó testület elnöke
- Humán Erőforrás Fejlesztés Operatív Program 3.5 felnőttképzés-fejlesztési tanácsadó testület - szakértője
- Háló - Szociális Szakmai Szövetség hírlevele - szerkesztőbizottsági tag

A 2005-ben folytatott nemzetközi együttműködés:

- “Quality Improvement Processes in Learning and Teaching (QuIP)” - Minőségfejlesztési folyamatok a tanulásban és tanításban. Nemzetközi szeminárium Bp. ápr. 22-23, előadó
- Decentralization of Education and ICT Integration - Macedonia - továbbképző szeminárium Máj. 17- 21. szervező, lebonyolító, előadó
- Evaluating meeting of the International Network of Innovative Schoolsystems - előadó, Skócia, nov. 17-20.

3/4/3. Szemerszki Marianna, PhD, tudományos főmunkatárs

Kutatásvezetői tevékenység

Külső támogatás nélküli kutatás:

- Külföldi hallgatók Magyarországon

Közreműködő kutatói tevékenység

A kutatás címe, a kutatásvezető neve:

- OECD University Futures (Kutatásvezető: Polónyi István)
- Sziget Fesztivál 2005 (Kutatásvezető: Gábor Kálmán)
- A BSc képzésbe belépő hallgatók felsőfokú tanulási és munkaerőpiaci aspirációinak feltárása és elemzése (Kutatásvezető: Gábor Kálmán)

Egyéb intézeti megbízatások, tevékenységek:

- Könyvtári Bizottság tagja

Rendezvényeken való részvétel:

Az intézet keretén belül tartott előadás és a rendezvény címe:

- Az „Erdélyi társadalom” folyóirat nyilvános bemutatója c. rendezvényen recenzio
- Előadás az Educatio c. folyóirat „Hallgatói mobilitás” c. számához kapcsolódó konferencián

Más nem intézeti rendezvényen tartott előadás és a rendezvény címe:

- A nem állami felsőoktatási intézetek hallgatóinak társadalmi összetétele. Ifjúsági korszakváltás – oktatási expanzió – egyetemisták, főiskolások c. konferencia. Zsigmond Király Főiskola 2005. december 13.

Tudományos, szakmai közéleti funkciók 2005-ben:

- A Belvedere kiadó „Korszakváltás és ifjúság” c. sorozat szerkesztőbizottságának tagja
- OM Indikátor Munkacsoport tagja

2005-ben megjelent publikációk:

Tanulmányok:

- Külföldi hallgatók Magyarországon, Educatio 2005/2. pp. 320-333.
- Új lehetőségek a felsőoktatásban, Educatio 2004/2. pp. 55-66. (megj. 2005)

3/4/4. Tomasz Gábor, tudományos segédmunkatárs

Közreműködő kutatói tevékenység

A kutatás címe, a kutatásvezető neve:

- A Bachelor-képzésbe belépő hallgatók felsőfokú tanulási és munkaerő-piaci aspirációinak feltárása és elemzése (kutatásvezető: Gábor Kálmán)
- Az Arany János tehetséggondozó program hatásvizsgálata (kutatásvezető: Fehérvári Anikó)

- Második Esély (kutatásvezető: Györgyi Zoltán)
- A KID-program hatásvizsgálata (kutatásvezető: Györgyi Zoltán)

Egyéb intézeti megbízatások, tevékenységek:

- A Kutatás közben c. kiadványsorozat szerkesztője
- Az Educatio című folyóirat rovatvezetője, a szerkesztőbizottság tagja

2005-ben megjelent publikációk:

Tanulmányok:

- A felzárkóztató oktatás. Educatio, 2004/1., 39-54. p. (megj: 2005)

4. Az intézetben folytatott kutatások

4/1. Oktatásszociológiai csoport

4/1/1. A munkavégzéshez kapcsolódó informális tanulás jellemzői

Kutatásvezető:

Tót Éva, tudományos főmunkatárs

Közreműködő kutatók:

Györgyi Zoltán, Török Balázs, Mártonfi György (OKI)

A kutatás témája:

A kutatás a munkavégzéshez kapcsolódó informális tanulás jellemzőit, és az így szerzett tudás hasznosítási lehetőségeit vizsgálta. A különféle, a munkához közvetlenül és közvetve kapcsolódó tevékenységek révén megszerzett tudás szerkezetét és tartalmát életútinterjúk felhasználásával elemezte.

A kutatás támogatója:

Országos Foglalkoztatási Közalapítvány (OFA)

A kutatás időtartama:

2004 - 2005

A kutatás keretében 2005-ben elvégzett feladatok:

- Szakirodalmi összefoglaló készítése
- 60 életútinterjú, 4 fókuszcsoport, 16 szakérő konzultáció felvétele
- Interjúelemzés, zárótanulmány megírása

A kutatás 2005-ben elkészült produktumai:

- A munkavégzéshez kapcsolódó informális tanulás jellemzői Zárótanulmány. FKI Dokumentáció (D 5765)

4/1/2. Az OECD INES Network-B feladatok ellátása

Kutatásvezető:

Tót Éva, tudományos főmunkatárs

Közreműködő kutatók:

Az adatfeldolgozásban külső megbízottak működnek közre (KSH, FH)

A kutatás témája:

Az OECD INES Network-B a képzés és a munkaerőpiac kapcsolatát jellemző indikátorok gondozását végzi. A munka keretében az OECD INES program Education at a Glance című kiadványához adatok gyűjtése és a megjelenésig tartó nyomon követése (lektorálása) az indikátorfejlesztő munkában való részvétel (munkaanyagok, és elemzések véleményezése) történik, emellett a Network B plenáris ülésein való részvétel, a hazai adatforrások feltárása, valamint a Network-B szakmai eredményeinek a hazai felhasználókhoz történő közvetítése.

A kutatás támogatója:

OM

A kutatás időtartama:

1997 óta folyamatos (szerződés 2004 október -2005 május, 2005 június -2006 május)

A kutatás keretében 2005-ben elvégzett feladatok:

- Adatszolgáltatás az Education at a Glance c. kiadványhoz
- Adattáblák készítése és feldolgozása
- Magyarország képviselete az INES Network-B ülésein (2005. május, éves értekezlet)

A kutatás 2005-ben elkészült produktumai:

- Mérészámok és trendek – Education at a Glance in: Educatio, 2005/1.

4/1/3. A tanárok informatikai kultúrájának átalakulása

Kutatásvezető:

Tót Éva, tudományos főmunkatárs

A kutatás témája:

A kutatás célja annak az átalakulásnak a nyomon követése volt, amely az elmúlt öt év során az iskolai informatika, mindenekelőtt az infrastruktúra és a tanárok eszközhasználati kultúrája terén végbement, valamint azoknak az eredményeknek és problémáknak az elemzése, amelyek meghatározó szerepet játszanak a tanárok felkészítésében, továbbképzésében és a korszerű technikai eszközök oktatási célú felhasználásában. Az 1998/99-ben végzett empirikus adatfelvétel azonos mintán történő megismétlésével azt vizsgáltuk, milyen változásokkal jellemezhető az elmúlt öt év. Ezzel lényegében egy longitudinális összehasonlító elemzés készült a hazai iskolarendszer modernizációs folyamatának egyik lényeges eleméről

A kutatás támogatója:

MTA - OM

A kutatás időtartama:

2004 november – 2006 május

A kutatás keretében 2005-ben elvégzett feladatok:

- Iskolai interjúk készítése
- Kérdőíves adatfelvétel adatainak rögzítése
- Adattáblák elemzése

4/1/4. Az új tanulási környezet – társadalmi hozzáférés és eszközök

Kutatásvezető:

Tót Éva, tudományos főmunkatárs

A kutatás témája:

A kutatás feladata a hagyományos iskolai környezeten kívül eső tanulási formák, és azok sajátosságainak feltárása, illetve az új tanulási környezet fő elemeinek, köztük az informatikai eszközök tanulásban játszott szerepének értékelése. Az elméleti vizsgálódás keretében a hozzáférhető szakirodalom és adatok feldolgozása alapján elemeztük a tanuláshoz való hozzáférés társadalmi elosztásának összetevőit és következményeit.

A kutatás támogatója:

Külső támogató nélküli kutatás

A kutatás időtartama:

2005 január – 2005 december

A kutatás keretében 2005-ben elvégzett feladatok:

- Szakirodalom feldolgozása
- Adattáblák elemzése
- Összefoglaló tanulmány készítése

A kutatás 2005-ben elkészült produktumai:

- Az élethosszan tartó tanulás lehetőségei Magyarországon. Kézirat, FKI, Dokumentáció (D5764)

4/1/5. Az Arany János Tehetséggondozó Program tanulói

Kutatásvezető:

Fehérvári Anikó, tudományos főmunkatárs

Közreműködő kutatók:

Liskó Ilona, Kállai Gabriella, Tomasz Gábor, Vadonné Dobos Éva, kutatásszervező

A kutatás témája:

Az Arany János Tehetséggondozó Programot az Oktatási Minisztérium 2000-ben indította el azzal a céllal, hogy iskoláztatási támogatást nyújtson a kistelepüléseken élő, hátrányos helyzetű, tehetséges tanulóknak. A programvezetők azonban nem folytattak pontos és megbízható adatgyűjtést arról, hogy mekkora hányadot képviselnek a programban résztvevők között a hátrányos helyzetű gyerekek.

A kutatás egyrészt ezt a hiányt pótolja egy részletes és teljes körű adatgyűjtéssel, és az adatok alapján elkészített elemzéssel. Egyúttal megalapozza a programban résztvevő tanulók társadalmi jellemzőinek adatbázisát, amely a jövőben az újonnan felvettek adataival folyamatosan bővíthető, és az oktatásirányítók (döntéshozók) és érdeklődők számára megbízható információ-forrásként lesz használható.

A kutatás támogatója:

OM-MTA

A kutatás időtartama:

2004-2006

A kutatás keretében 2005-ben elvégzett feladatok:

- Empirikus adatfelvétel: kérdőíves és interjú adatfelvétel az Arany János Program iskolaigazgatóival és programfelelőseivel, kérdőíves adatfelvétel a programban résztvevő tanulókkal
- Az empirikus adatok rögzítése és feldolgozása

4/1/6. Magánóvodák

Kutatásvezető:

Fehérvári Anikó, tudományos főmunkatárs

A kutatás témája:

A kutatás statisztikai adatok elemzésével feltárja az óvodai intézményrendszerben az elmúlt másfél évtizedben tapasztalt alapvető változásokat és bemutatja a különböző fenntartásban működő intézmények legfontosabb különbségeit. A kutatás empirikus adatok segítségével elemzi a magánóvodába járó gyermekek szüleinek motivációt, valamint bemutatja a szülők családi körülményeit és anyagi helyzetét.

A kutatás támogatója:

külső támogató nélküli kutatás

A kutatás időtartama:

2005

A kutatás keretében 2005-ben elvégzett feladatok:

- Irodalom feldolgozása
- Az empirikus adatfelvétel, az adatok rögzítése és feldolgozása
- Tanulmányírás

A kutatás 2005-ben elkészült produktumai:

- Magánóvodák, Educatio, 2005/4 (megjelenés előtt)

4/1/7. Második esély

Kutatásvezető:

Györgyi Zoltán, tudományos főmunkatárs

Közreműködő kutatók:

Mártonfi György (Országos Közoktatási Intézet)

A kutatás témája:

A kutatás célja az Equal program által támogatott *Második esély* kísérletek követése (akciókutatás) és az ehhez kapcsolódó egyéb kutatások (A kísérletben résztvevő tanulók családi háttere, A kistérségi munkaerőpiac lehetőségei), valamint nemzetközi együttműködés keretében két angol nyelvű kiadvány megjelenítése (A munkaerőpiac igényelte kompetenciák; A lemorzsolódás megelőzése szakképzésben).

A kutatás támogatója:

Equal program

A kutatás időtartama:

2005. január 1. – 2007. december 31.

A kutatás keretében 2005-ben elvégzett feladatok:

- A program és a kutatás előkészítése
- Az akciókutatás elkezdése

4/1/8. A KID program hatásvizsgálata

Kutatásvezető:

Györgyi Zoltán, tudományos főmunkatárs

Közreműködő kutatók:

Fehérvári Anikó, Vadonné Dobos Éva

A kutatás témája:

A kutatás célja az Országos Foglalkoztatási Közalapítvány KID (hátrányos helyzetű fiatalok képzésbe ill. munkaerőpiacra történő visszavezetését célzó) programjának hatásvizsgálata.

Az Országos Foglalkoztatási Közalapítvány 2003-tól kezdődően támogatott 8 civilszervezetet, amelyek vállalták, hogy egy kísérleti program keretében hátrányos helyzetű, se nem dolgozó, se nem tanuló 16-25 fiatalokat komplex, integrált és egyénre szabottan differenciált módszerekkel visszavezetnek az oktatásba, vagy be- ill. visszavezetnek a munkaerőpiacra. A támogató szándéka szerint a három éves kísérlet alatt a helyi közigazgatási szervek felismerik a tevékenység fontosságát, elismerik az érintett civilszervezetek kompetenciáját, így az ezt követő időszakban a KID programok helyi erőforrásokra támaszkodva folytatódhatnak.

A programot az OFA nem csak pénzügyileg támogatta a három év alatt, de szakmai segítséget is nyújtott, illetve apparátusával folyamatosan követte is a megvalósulást. A program befejezése azonban megteremtette az igényt arra, hogy egy külső szervezet (az erre kiírt pályázat eredményeképp az FKI) értékelje a program hosszabb távú hatásait. Ezen értékelés keretén belül kerül sor a programnak a bevont fiatalok életútjára gyakorolt hatásainak feltárására, valamint annak vizsgálatára, hogy a 8 szervezet tevékenysége milyen szemléletbeli változást ért el az érintett településeken, s hogy ez a szemléletbeli változás elegendő-e arra, hogy a módszer – helyi erőforrásokra támaszkodva folytatódjon. Az értékelés végső célja annak megállapítása, hogy a KID program alkalmas-e arra, hogy országos méretűvé váljon, s ha igen milyen szervezeti, pénzügyi feltételek mellett.

A kutatás támogatója:

Országos Foglalkoztatási Közalapítvány

A kutatás időtartama:

2005. november 1. – 2006. február 28.

A kutatás keretében 2005-ben elvégzett feladatok:

- Az empirikus adatfelvétel lebonyolítása

4/1/9. A felsőfokú végzettséggel rendelkező szakemberek iránti munkaerő-piaci kereslet

Kutatásvezető:

Györgyi Zoltán, tudományos főmunkatárs

Közreműködő kutatók:

Híves Tamás

A kutatás témája:

A kutatás a nemzetközi tapasztalatok és a munkaadói igények alapján a felsőfokú végzettséggel rendelkezők, azon belül elsősorban az BA végzettséggel rendelkezők munkaerő-piaci helyzetéről, munkaerő-piaci elhelyezkedésük lehetőségeiről kíván adatokat gyűjteni és elemezni. (A munkaerő-piaci változások rugalmas követésére alkalmas felsőoktatási működési mechanizmusok kialakítása c. kutatási program keretében zajló kutatás).

A kutatás támogatója:

NKTH

A kutatás időtartama:

2005. december 1. – 2006. szeptember 30.

A kutatás keretében 2005-ben elvégzett feladatok:

- Az adatgyűjtés előkészítése.

4/1/10. A „Brunsztik Teréz óvodai számítógépes program” vizsgálata intézményi és szülői tapasztalatok alapján

Kutatásvezető:

Török Balázs, tudományos munkatárs

Közreműködő kutatók:

Györgyi Zoltán, Híves Tamás

A kutatás témája:

Az IBM pedagógiai szakemberekkel együttműködésben készítette el 1998-ban a KidSmart óvodai számítógépes tanulóprogramot. A cég számítógép adományozásainak köszönhetően Magyarországon 2002 és 2003 folyamán több mint száz, 2004-ben pedig kormányzati forrásokból finanszírozott pályázat útján újabb 270 óvodában használják a számítógépet. Összességében tehát az óvodák 8%-ában működik KidSmart program alapú csoportszobai számítógép.

Kutatásunkban fel kívánjuk tární, hogy a KidSmart „tanulócsoomag” óvodai használatát terjesztő kormányzati szervezésű Brunszvik Teréz óvodai számítógépes program (pályázat jelle: IHM-ITP-10) milyen hatást gyakorol az óvodák világára. Kutatjuk, hogy az új eszköz megjelenése milyen módon befolyásolja az óvodapedagógusok gyakorlatát, miként terjednek az eszközökhöz kapcsolódó szakmai ismeretek, és az új tevékenységformát miképpen illesztik be kialakult nevelési gyakorlatukba, megjelenítik-e helyi nevelési programjukban.

A kutatás támogatója:

OM – MTA

A kutatás időtartama:

2005.-2006.05.31.

A kutatás keretében 2005-ben elvégzett feladatok:

- empirikus adatfelvétel, interjúk készítése.

A kutatás 2005-ben elkészült produktumai:

- Kárpáti Andrea: Számítógép-használat óvodában, Kézirat, FKI, Dokumentáció (D5741)

4/1/11. Az egész életen át tartó tanulás lakossági csoportok megkérdezése alapján

Kutatásvezető:

Török Balázs, tudományos munkatárs

Közreműködő kutatók:

Tót Éva, Györgyi Zoltán, Fehérvári Anikó

A kutatás témája:

A kutatás empirikus vizsgálat sorozat alapján támpontokat biztosít az egész életen át tartó tanulás értelmezéséhez, emellett hozzájárul a tanulás népszerűsítésében elkötelezett kormányzati politikák célmeghatározásához. A kutatás három – részben önálló – témakört ölel fel:

- Lakossági vélemények és tevékenységek alapján vizsgálja a tanulás kérdéskörét.
- Felméri a tanulás lehetséges szerepét az inaktív nők munkaerőpiaci aktivitásának megalapozásában.
- Mikrovizsgálatban elemzi a tömegmédia szerepét a tanulás és az egész életen át tartó tanulás társadalmi népszerűsítésében.

A kutatás fontos jellemzője, hogy az adatfelvételek (1-2.) harmonizálnak a CEDEFOP és az EUROSTAT által Európai Unió szinten lefolytatott vizsgálatokkal, így biztosított az eredmények nemzetközi összehasonlíthatósága.

A kutatás támogatója:

NFI

A kutatás időtartama:

2005 november-2006 január

A kutatás keretében 2005-ben elvégzett feladatok:

- adatfelvétel, adatelemzés

4/2. Oktatáspolitikai csoport

4/2/1. OECD University Futures

Kutatásvezető:

Polónyi István, tudományos tanácsadó

Közreműködő kutatók:

Híves Tamás, Szemerszki Marianna

A kutatás témája:

A projekt keretében az OECD adatszolgáltatást kért a tagországok felsőoktatásáról és a demográfiai folyamatokról, amelynek célja a hosszú távú trendek elemzése és előrejelzések kidolgozása.

A kutatás támogatója:

OM

A kutatás időtartama:

2005

A kutatás keretében 2005-ben elvégzett feladatok:

- Az OECD táblázatainak adaptálása a magyar statisztikai adatgyűjtésnek megfelelően.
- A rendelkezésre álló KSH és OM adatbázisok rendszerezése, feldolgozása és adattáblába rendezése
- Felsőoktatással kapcsolatos előrejelzések (2030-ig) felkutatása és elkészítése.

A kutatás 2005-ben elkészült produktumai:

- Tamás Híves-István Polónyi-Mariann Szemerszki: 2005 OECD University Futures Kézirat, FKI, Dokumentáció (D5763)

4/2/2. Munkaerő-piaci orientációjú minőségbiztosítási rendszer a felsőoktatásban

Kutatásvezető:

Polónyi István, tudományos tanácsadó

A kutatás témája:

A kutatás a munkaerőpiacra orientált minőségbiztosítási rendszer felsőoktatási intézményekben történő bevezetésének lehetőségeit kívánja feltárni, valamint összegyűjteni és elemezni kívánja a „Minőségi Díj” alapítására és működtetésére vonatkozó szakmai tapasztalatokat.

1.) Elemezni kívánja a minőség gazdasági, és felsőoktatási értelmezése közötti azonosságokat és eltéréseket, s ezek hatását a felsőoktatási minőségpolitikára és minőségbiztosításra. Feltárni a felsőoktatás minőségbiztosításának sajátosságait, s felvázolni egy munkaerő-piaci orientációjú minőségbiztosítási rendszer indikátorait, szervezeti elemeit és folyamatait. Feltárni a munkaadók minőségi elvárásait a felsőoktatással szemben. Azonosítani a felsőoktatás minőségbiztosítási folyamataiba és a döntésekbe a gazdasági szféra aktorainak bevonhatósági lehetőségét, feladatait. Felvázolni a felsőoktatás munkaerő-piaci orientációjú minőségbiztosítási rendszerének elemeit, központi szervezetét és intézményi elemeit, feltételeit.

2.) A kutatás célja a Minőségi Díj felsőoktatási alkalmazhatóságának vizsgálata is. A felsőoktatás sajátosságainak elemzése a Minőségi Díj aspektusából. A szervezeti és pályázati rendszer, valamint a kritériumrendszer kritikai elemzése a felsőoktatási alkalmazhatóság aspektusából. A Nemzeti Felsőoktatási Minőségi Díj alapításának feladatai, a szervezeti és a pályázati rendszer, valamint a felsőoktatási intézmények esetében kialakítandó követelményrendszer kidolgozása, illetve a megvalósíthatósági lépéseinek és feladatainak felvázolása.

A kutatás támogatója:

NKTH

A kutatás időtartama:

2005-2006

A kutatás keretében 2005-ben elvégzett feladatok:

- Az empirikus adatfelvétel előkészítése

4/2/3. A bolognai folyamat megvalósulásának áttekintése a résztvevő tagállamokban, 2005-ben

Kutatásvezető:

Csanády Márton, tudományos főmunkatárs

A kutatás témája:

A kutatás célja az EU tagállamok bolognai rendszerű felsőoktatási reformfolyamatainak áttekintése és összehasonlító elemzése.

A kutatás támogatója:

Külső támogató nélküli kutatás

A kutatás időtartama:

2005

A kutatás keretében 2005-ben elvégzett feladatok:

- Irodalomgyűjtés
- Adatgyűjtés
- Elemzés
- Táblázatos feldolgozás
- Tanulmányírás

A kutatás 2005-ben elkészült produktumai:

- A bolognai folyamat megvalósulásának áttekintése a résztvevő tagállamokban, 2005-ben, Kézirat, FKI Dokumentáció, (D5757)

4/2/4. Oktatás és k+f az Európai Unióban

Kutatásvezető:

Csanády Márton, tudományos főmunkatárs

A kutatás témája:

A kutatás az EU tagállamok K+F tevékenységének összehasonlító elemzésére vállalkozik, statisztikai adatok elemzése alapján.

A kutatás támogatója:

Külső támogató nélküli kutatás

A kutatás időtartama:

2004 szeptember-2006 szeptember

A kutatás keretében 2005-ben elvégzett feladatok:

- Irodalomgyűjtés

- Adatgyűjtés
- Elemzés
- Táblázatos feldolgozás
- Tanulmányírás

A kutatás 2005-ben elkészült produktumai:

- Újhullámok az európai felsőoktatásban. In: Iskolakultúra 2005/5 61-78. old.
- Oktatás és K+F. Főiskolai jegyzet. Zsigmond Király Főiskola, Budapest 2005.

4/2/5. Brain Drain avagy mi az oka a fiatalok külföldi elvándorlásának a magyar felsőoktatás és kutatás területéről

Kutatásvezető:

Csanády Márton, tudományos főmunkatárs

Közreműködő kutatók:

Személyi László egyetemi hallgató

A kutatás témája:

A kutatás keretében olyan felsőfokú végzettségű embereket kerestünk meg, akik Magyarországon szereztek a diplomájukat, és 1989 után – már diplomásként – külföldre kerültek és jelenleg is külföldön dolgoznak. Megkérdeztük őket itthoni és külföldi tapasztalataikról, kiköltözésük körülményeiről és arról, hogyan képzelik el saját jövőjüket. Hipotézisünk szerint a távozás okai között a magasabb fizetés és életszínvonal, illetve a jobb feltételekkel végezhető szakmai munka mellett, nagy jelentőséggel bírt a hazai tudományos közéletre sokszor jellemző erősen átpolitizált, gerontokratikus és feudális jelleg. A kutatást Interneten kitölthető kérdőív segítségével végezzük.

A kutatás támogatója:

Külső támogató nélküli kutatás

A kutatás időtartama:

2005 január - 2006 szeptember

A kutatás keretében 2005-ben elvégzett feladatok:

- Irodalomgyűjtés
- Eszközök kidolgozása
- Adatfelvétel

4/2/6. A bolognai folyamat követésére vonatkozó kutatások

Kutatásvezető:

Hrubos Ildikó, tudományos tanácsadó

A kutatás témája:

A Bolognai megállapodás nyomán kibontakozott reform-folyamat keretében az elkövetkező évtized alatt a kontinentális Európa országainak nagyrészt duális (elkülönülő főiskolai, egyetemi) felsőoktatása helyébe az ún. lineáris modellt követő, egymásra épülő ciklikus (BSc, MSc) felsőoktatás lép. Ez az átalakulás hazánkban is elkezdődött, egyes szakok esetében már 2004-ben, s várhatóan 2006-tól - néhány osztatlanul maradó szakon kívül – valamennyi képzési területen megkezdődik a ciklusos (osztott) képzés. Kutatásunk célja ennek az átalakulásnak a nyomon követése, s a képzési szerkezetben, a hallgatók és tanárok összetételében, a finanszírozásban bekövetkező változások feltárása, elemzése. A kutatás részint a felsőoktatási statisztikai adatok másodelemzésére, részint intézményi dokumentumok elemzésére, intézményi interjúkra épül.

A kutatás támogatója:

Külső támogató nélküli kutatás

A kutatás időtartama:

2 év

A kutatás keretében 2005-ben elvégzett feladatok:

- A szakirodalom feldolgozása, elméleti összefoglalása

A kutatás 2005-ben elkészült produktumai:

- A 21. század egyeteme: megújulási kényszerek, megőrzendő értékek. Iskolakultúra, 2005/2. pp. 20-23.
- Budapest – egyetemi város. Educatio, 2005/1. pp. 45-59.
- A peregrinációtól az Európai Felsőoktatási Térségig. Educatio, 2005/2. pp. 223-243.
- Az Európai Felsőoktatási Térség és az Európai Kutatási Térség létrehozásának várható társadalmi hatásai. Tudományos Konferencia a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemen. 2005. február 1. (PP bemutató: FKI Könyvtár) (D5767/1)
- Minőség a mobilitásban. Előadás a TEMPUS Közalapítvány „Mobilitás a gyakorlatban – Minőség és hozzáférés” c. konferenciáján. Budapest, 2005. május 13. (PP bemutató: FKI Könyvtár) (D5767/2)
- Mobilitás a többciklusú képzésben – célkitűzések 2010-ig. Előadás a TEMPUS Közalapítvány „A Bolognai folyamat Bergen után – a Mesterképzés bevezetése és az átmenet kérdései Magyarországon az európai folyamatok tükrében” c. konferenciáján. Budapest, 2005. június 1. (PP bemutató: FKI Könyvtár) (D5767/3)
- Chances of the academic dimension in the European higher education reform. Előadás az Európai Szociológiai Társaság (ESA) 7. konferenciáján. Torun, 2005. szeptember 9-12. (PP bemutató: FKI Könyvtár) (D5767/4)
- Az európai felsőoktatási reform szociális hatásai. Előadás az Euración – Konrád Adenauer Stiftung „A szociálpolitika jelentősége az európai integrációs folyamatban” c. konferenciáján. Budapest, 2005. december 5. (PP bemutató: FKI Könyvtár) (D5767/5)
- A bolognai folyamat Magyarországon és Európában. Előadás a Kolozsvári Magyar Egyetemi Intézet és a Babes-Bolyai Tudományegyetem „Az erdélyi magyar felsőoktatás az Európai Unió csatlakozás perspektívájában” c. konferenciáján. Kolozsvár, 2005. december 16-17. (PP bemutató: FKI Könyvtár) (D5767/6)

4/2/7. A felsőoktatás „tömegesedése”

Kutatásvezető:

Lukács Péter, tudományos főmunkatárs

A kutatás témája:

A magyar felsőoktatás hallgatóinak száma – a nyugati országok hasonló folyamatait némi lemaradással követve – a rendszerváltás óta többszöröződött. Ennek részben következménye, részben pedig oka, hogy a felsőoktatás szerepe az utóbbi évtizedekben erősen megváltozott. A monografikus áttekintésben azt vizsgáljuk meg, hogy milyen jellegzetes problémákat vetett és vet fel a „tömegesedés” a fejlett országokban, milyeneket hazánkban és ennek alapján milyen feladatokat és hogyan kell elvégezni a hazai felsőoktatásban.

Bemutatjuk a felsőoktatás expanziójának okait, jelenségeit és következményeit. Kiindulópontunk az, hogy a felsőoktatásba járók számának és arányának növekedése *éppen olyan* társadalmi folyamat, mint néhány évtizeddel korábban a középfokú oktatás kiterjedése, amelyet ma már természetesnek tartunk, s amelyet ma már szinte senki sem tekint oktalannak, vagy tömeges munkanélküliséghez vezetőnek. Következtetéseink között pedig az áll első helyen, hogy a felsőoktatási expanzió éppúgy nem csak számbeli növekedés, hanem *társadalmi* változások összességéhez, mint ahogyan az a középfokú expanzió esetében is történt.

A kutatás támogatója:

OM Tankönyvpályázat

A kutatás időtartama:

2004-2005

A kutatás keretében 2005-ben elvégzett feladatok:

- Kiadásra szánt kézirat elkészítése

A kutatás 2005-ben elkészült produktumai:

- A felsőoktatás „tömegesedése”. Kézirat, FKI- Új Mandátum, 2005.

4/2/8. Az angolszász típusú felsőoktatási rendszerek működése: megoldások és problémák

Kutatásvezető:

Lukács Péter, tudományos főmunkatárs

Közreműködő kutatók:

Csanády Márton, Sáska Géza

A kutatás témája:

Hazai felsőoktatásunk előtt álló egyik legfontosabb feladat napjainkban a „Bolognai folyamat” célkitűzéseinek megvalósítása, vagyis az angolszász típusú felsőoktatási rendszerek legfontosabb elemeinek „európaira hangolt”, és a magyarországi sajátosságoknak megfelelő módon való adaptálása. *Hazai nézőpontot*, egységes szemléletet érvényesítő oktatásszociológiai, oktatáspolitikai kutatás azonban az angolszász országok felsőoktatásának működéséről eddig nem készült. (Az egyes témakörök kutatói mindmáig Tóth József 70-es években készült Az amerikai felsőoktatás c. könyvéhez nyúlnak vissza munkájuk megalapozásához). Kutatásunk az USA, Kanada, Egyesült Királyság és Ausztrália felsőoktatásának egyes elemeit (irányítás, szerkezet, szelekció, oktatásszervezés, szakrendszer stb.) egységes rendszerben, a magyar felsőoktatás-fejlesztés számára fontos szempontok szerint (a hazai alkalmazhatóságot is elemezve) vizsgálja.

A kutatás támogatója:

Külső támogató nélküli kutatás

A kutatás időtartama:

2005-2006

A kutatás keretében 2005-ben elvégzett feladatok:

- Anyaggyűjtés, és értelmezési keret kialakítása.

A kutatás 2005-ben elkészült produktumai:

- Általános műveltség – általános képzés: új kérdések. Szempontok az észak-amerikai és a magyar felsőoktatás logikájának összevetéséhez. (Előadás az Országos Neveléstudományi Konferencián, Budapesten, 2005. október 8-án). FKI, Dokumentáció. (D5759)
- Felsőoktatásunk „ingyenessége” az alakuló Európai Felsőoktatási Térségben. (Előadás az MTA Pedagógiai Bizottság és a Debreceni Egyetem IV. Kiss Árpád Emlékkonferenciáján, Debrecenben, 2005. november 5.) FKI, Dokumentáció (D5760)
- Akadémiai kapitalizmus? = Iskolakultúra, 2005/2. sz. 97-103. pp.
- Az angolszász típusú felsőoktatási rendszerek működése: megoldások és problémák, I. Bp., 2005., 34 p. FKI, Dokumentáció (D5770)

4/2/9. Az iskolázottság térszerkezete a két világháború közötti Magyarországon

Kutatásvezető:

Nagy Péter Tibor, tudományos tanácsadó

Közreműködő kutatók:

Karády Viktor, Híves Tamás

A kutatás témája:

A kutatás folytatása a korábban Karády Viktorral a Bourdieu-intézet tudományos igazgatójával, a CEU professzorával együttműködésben megkezdett projektnek. A projekt célja, hogy a Karády Viktor gazdag nemzetközi tapasztalatai szerint egyedülálló magyar statisztikai és a létrehozható prozopográfiai adatbankot hozzáférhetővé tegye és elemezze.

A közép európai fejlődés olyan alapvető tendenciái tárnak így fel, melyek napjainkig ható érvényűek.

A kutatás támogatója:

OTKA

A kutatás időtartama:

2001-2010

A kutatás keretében 2005-ben elvégzett feladatok:

- Korábbi adatbázisok elemzése, tanulmányokban történő felhasználása
- Új prozopográfiai adatbázis előkészítése

A kutatás 2005-ben elkészült produktumai:

Tanulmányok:

- The numerus clusus in inter-war Hungary East European Jewish Affairs Volume 35, Number 1, June 2005 pp. 13-22(10)
- Az állami befolyás növekedése a magyarországi oktatásban 1867-1945, Iskolakultúra: 2005/6-7. sz. 3-229. old.
- Az alternativitás formái a magyar oktatástörténetben, Educatio, 2004/1. sz. 75-97. old. (megj:2005)

4/2/10. Lelkiismereti és vallásszabadság a magyar oktatásügyben

Kutatásvezető:

Nagy Péter Tibor, tudományos tanácsadó

A kutatás témája:

Az évek óta folyó kutatás több részfeladatból áll. Az egyik az egyházi oktatás és az önkormányzati iskolákban zajló hitoktatás körüli oktatáspolitikai viták nyomán követése a másik az elmúlt években felhalmozott a népesség egyes életkori csoportjainak vallásos neveltetését elemző adatbázisok elemzése, a harmadik az egyházi iskolák sajátosságainak elemzése.

A kutatás támogatója:

OTKA

A kutatás időtartama:

1990-2005

A kutatás keretében 2005-ben elvégzett feladatok:

- Zárójelentés elkészítése
- Budapest vallásossága és iskolázottsága témájú tanulmány megírása

A kutatás 2005-ben elkészült produktumai:

- Iskolázottság és vallásosság Budapesten, Educatio, 2005/1. sz. 75-94.. old.

4/2/11. Adalékok az átmenet oktatáspolitikájához

Kutatásvezető:

Sáska Géza, tudományos főmunkatárs

Közreműködő kutatók:

Lukács Péter

A kutatás témája

A rendszerváltás kutatása igen komoly tudományos erőket köt le Nyugat Európában, elsősorban Németországban. Ehhez a kutatási területhez kapcsolódik a kutatás. Az alapkérdés, hogy a rendszerváltás előtti szakmapolitikai folyamatokból és szociológiai jelenségekből melyek maradtak meg, erősödtek meg, illetve hullottak ki a későbbiekben, demográfiai hanyatlás idején. Kimutattuk, hogy a nyolcvanas évek első felében bekövetkezett antikapitalista, kollektivist és bázis-demokrata fordulat főbb elemei tovább éltek a közszférában a rendszerváltást követően. Feltártuk a folyamat történeti-ideológiai előzményeit, az életreform mozgalmak pedagógiájának és a társadalmi reform mozgalmak közös metszetét képező tehetség felfogásokat és az ebből fakadó politikákat és iskolai gyakorlatokat.

A kutatás támogatója:

Külső támogató nélküli kutatás

A kutatás időtartama:

2005.

A kutatás keretében 2005-ben elvégzett feladatok:

- A kutatás során keletkezett elemzések összegzése

A kutatás 2005-ben elkészült produktumai:

- A létező liberalizmus? In: Lukács Péter-Nagy Péter Tibor szerk.: Oktatáspolitikai Felsőoktatási Kutatóintézet- Új Mandátum, Budapest, 2005, 208-214.o.

4/3. Regionális kutatások csoportja

4/3/1. Oktatás Magyarországon, 2015: Helyzetrajz és jövőkép

Kutatásvezető:

Kozma Tamás, tudományos tanácsadó

Közreműködő kutatók:

Barta Ágnes, Híves Tamás, Radácsi Imre

A kutatás témája:

1. Az 1968-1998 között készült oktatási helyzetrajzok és jövőképek (Magyarország) vezérmotívuma az expanzió volt. Ez még akkor is igaz, ha egy-egy helyzetrajz vagy jövőkép szerzői megkérdőjelezték az expanzió várható kimenetét, illetve rámutattak a táguló oktatás (a növekvő igények, illetve a táguló oktatási rendszerek) fenyegetéseire.
2. Az 1990-es évtizedben ezt a narratívát új szakmai közbeszéd váltotta föl. Az új narratívában a kiindulás nem az oktatási rendszerek és az azokat változtatni kívánó társadalmi igények, hanem az egyes társadalmi csoportok tudásvagyona és e csoportok társadalmi pozíciója, amelyet egyre inkább a tudásvagyonuk határoz meg. E tudásvagyon megszerzésének elsődleges terepe továbbra is az iskola (oktatási rendszer) marad; de a lehetséges terek, következtetésképp a szükséges stratégiák is diverzifikálódnak (állami mellett magánoktatás, a nem kormányzati szervezetek egyre erőteljesebb szerepe, beleértve mindenekelőtt a gazdasági szervezeteket és az általuk folytatott, illetve az ő révükön megszerezhető képzéseket).
3. Egy új interpretáció az alábbi kérdésekből indulhat ki: a tudásvagyon megszerzésének új – formális, informális és non-formális – terei; a tudásvagyon megszerzésének új társadalmi stratégiái; a tudásvagyonért kibontakozó új verseny várható társadalmi következményei; a hosszú távú tervezés (stratégia és politika) új manőverezési területei a tudásvagyonnal kapcsolatban.

A kutatás támogatója:

Külső támogató nélküli kutatás

A kutatás időtartama:

2005

A kutatás keretében 2005-ben elvégzett feladatok:

- Szakirodalom tanulmányozása
- Statisztikai táblázatok összeállítása
- Kartografikus megjelenítések

A kutatás 2005-ben elkészült produktumai:

- Kozma Tamás et al 2005 Oktatás Magyarországon, 2015: Helyzetrajz és jövőkép. Budapest: Kézirat, FKI, Dokumentáció (D5762)

4/3/2. Kapacitás akkreditáció: Személyi és tárgyi előírások az európai felsőoktatásban

Kutatásvezető:

Kozma Tamás, tudományos tanácsadó

Közreműködő kutatók:

Fekete Szabolcs, G. Molnár Irén, Mandel Kinga, Orosz Ildikó, Rébay Magdolna

A kutatás témája:

A felsőoktatás akkreditálása jelenleg még nincs szabványosítva Európában (sem az EU-n belül, sem azon kívül). Bár ilyen szabványosítás meglehetősen kézenfekvő volna, jelenleg nincs olyan (oktatás) politikai erő, amely végre tudná és akarná hajtani. Következésképpen sem a felsőoktatás akkreditációjának, sem - ezen belül - a kapacitások akkreditálásának sincsenek nemzetközileg elfogadott szabványai. Áttekintésünk során csupán nemzeti (egy-egy felsőoktatási rendszerre vonatkozó) dimenziókat és (részben) szabványokat találtunk. E dimenziók magukban foglalják a felsőoktatási intézmény személyi állományát, tárgyi felszereltségét (ezen belül az ún. "tanítás-tanulási infrastruktúrát), az informatikai ellátottságot, valamint (ritkábban) az intézmény elszámoltathatóságához szükséges PR-tevékenységet. A különböző akkreditációs rendszerek közelebbi megismeréséhez tudományos kutatási módszerek, ezek közül is elsősorban (helyszíni) esettanulmányok és azok összehasonlító földolgozása szükséges. Ennek legfontosabb oka az akkreditációs szervezetek és eljárások sajátos "rejtőzködő" jellege.

A kutatás támogatója:

Külső támogató nélküli kutatás

A kutatás időtartama:

2005

A kutatás keretében 2005-ben elvégzett feladatok:

- Esettanulmányok készítése és aktualizálása az európai akkreditációról

A kutatás 2005-ben elkészült produktumai:

- Kozma Tamás et al.: Kapacitás akkreditáció. Személyi és tárgyi előírások az európai felsőoktatásban. Budapest, 2005, Felsőoktatási Kutatóintézet, Kézirat, Dokumentáció, (D5756)

4/3/3. Társadalmi igények a felnőttek felsőfokú továbbtanulásában

Kutatásvezető:

Forray R. Katalin, tudományos tanácsadó

Közreműködő kutatók:

Barta Ágnes

A kutatás témája:

A felsőoktatási expanzió társadalmunkat sok szempontból talán alapvetően átalakító, sodró folyamatának kutatása még sok izgalmas és fontos kérdést vet fel. Mi itt a lehetőségek közül azt emeltük ki, és azt vizsgáljuk, miért tanulnak az emberek a felsőoktatásban. Nem az érettségi után, "királyi úton" felsőoktatásba lépő fiatalok, hanem a felnőttként, munka mellett tanulók motivációit, igényeit szeretnénk megismerni, mivel ez a népesség feltételezésünk szerint az, amely tudatosan, többlet energia és pénz ráfordításával dönt a továbbtanulás mellett. A felnőttként, munka melletti levelező vagy távoktatásban részt vevők tipikus csoportjai rajzolhatók ki. Ezek leírásában és besorolásában szerepe van a felsőoktatási intézménynek, a választott szaknak és a választó személyének, és annak a területi-társadalmi közegnek, amelyben az igények létrejönnek és realizálódnak.

A kutatás támogatója:

OTKA

A kutatás időtartama:

2004-2006

A kutatás keretében 2005-ben elvégzett feladatok:

- Kérdőíves adatfelvétel.
- Empirikus adatok rögzítése és elemzése.
- Esettanulmányok készítése.

4/3/4. KIFIR adatbázis a megyei fejlesztési tervek tükrében

Kutatásvezető:

Híves Tamás, tudományos munkatárs

Közreműködő kutatók:

Garami Erika, OKI

A kutatás témája:

A kutatás célja a középfokú oktatás iránti kereslet és kínálat területi különbségeinek elemzése a KIFIR 2000-2004 adatbázis alapján. A középfokú képzést területi (kistérségi, megyei, regionális) szinten vizsgáltuk, a KIFIR (középfokú beiratkozás rendszerét támogató információs rendszer) adatbázis alapján. A kutatás célja a középfokú képzést iránti kereslet és kínálat alakulásának vizsgálata 2000-től, ezt a középfokú intézményekbe való jelentkezések (igények) és a meghirdetett helyek (lehetőségek), illetve a felvett tanulók viszonya alapján végeztük, intézménytípusonként és szakmacsoportonként. A kutatás során elkészített adatbázisból statisztikai és térképi feldolgozásokból jobban megállapítható a tanulók igényei, és a középfokú oktatás szerkezetének kapcsolata. A KIFIR adatbázis hasznosíthatóságának elemzése a megyei közoktatás-tervezési folyamat során. A kereslet-kínálat alakulásának elemzése és javaslatok a tervezési folyamatban történő figyelembe vételére.

A kutatást az Országos Közkutatási Intézettel együttműködve folytattuk.

A kutatás támogatója:

OM-OKI

A kutatás időtartama:

2005

A kutatás keretében 2005-ben elvégzett feladatok:

- A KIFIR 2001, 2002, 2003. 2004. évi adatok alapján adatbázis elkészítése a középfokú képzésbe történő jelentkezésekből,
- Mutatók kialakítása a KIFIR adatbázis alapján (jelentkezések, helyek, felvettek, rangsor, szakmacsoportok, intézménytípusok)
- Statisztikai táblázatok elkészítése, megyei, kistérségi szinten

- Kistérségi térképek elkészítése a hálózathoz, kereslet és kínálat alakulásából, intézménytípusonként, szakmacsoportonként 2001-2004 között (176 db)
- Az adatok elemzése

A kutatás 2005-ben elkészült produktumai:

- A KIFIR adatbázis területi feldolgozása, Kézirat, FKI, Dokumentáció (CD88)

4/3/5. A szakképzés területi alkalmazkodása

Kutatásvezető:

Híves Tamás, tudományos munkatárs

Közreműködő kutatók:

Forray R. Katalin

A kutatás témája:

Az elmúlt években végzett szakképzési kutatás folytatásaként, a szakképzési hálózat alakulását mutattuk be és elemeztük területi, regionális, megyei és kistérségi szinten. Vizsgáltuk a szakmastruktúra változását, a különböző középfokú intézménytípusba járók arányának változását az elmúlt évtizedben, regionálisan és térségi szinten. Megvizsgáltuk azt a kérdést, hogy szakképzésben vannak markáns regionális, illetve megyei szintű eltérések, ezek az adott területi egység térségfejlesztési stratégiájának a részei lehetnek-e, vagy pedig csak valamilyen rövid távú, esetleg kifejezetten a kényszer hatására született megoldások. A kutatás célja a szakképzés szakmai szerkezetének és az iskolahálózat változásának területi bemutatása.

A kutatás támogatója:

Külső támogató nélküli kutatás

A kutatás időtartama:

2005

A kutatás keretében 2005-ben elvégzett feladatok:

- Szakképzési adatbázis összeállítása
- Közoktatási, szakképzési és társadalmi adatok feldolgozásához mutatók kialakítása
- Térképek, statisztikai táblák készítése
- Elemzések elkészítése
- Tanulmányok és cikkek írása

A kutatás 2005-ben elkészült produktumai:

- Forray R. Katalin – Híves Tamás (2005) A szakképzés szerkezete az ország kistérségeiben. In.: Szakképzési Szemle 2005/1. 7-25.p. Bp.
- Forray R. Katalin – Híves Tamás (2005) A szakképzés területi alkalmazkodása. In.: Magyar Pedagógia, 2004. 2. szám. 165-182 p. Szeged
- Híves Tamás (2005) A középfokú továbbtanulás területi különbségei. In.: V. Országos Neveléstudományi Konferencia program tartalmi összefoglalók. MTA. 93. p.
- Forray R. Katalin – Híves Tamás (2005) A szakképzési rendszer szerkezeti és területi átalakulása (1990-2000). In.: Szakképzési és felnőttképzési kutatások a jövőért. Tanulmánykötet. Nemzetközi kutatási konferencia 2004. nov. 18-19. Budapest NSZI 24-28. p.
- A középfokú képzés szerkezetének változása Budapesten, 1990-2003 In: Budapest, Educatio 2005/1 165-170 p.
- Katalin Forray R. – Tamás Híves (2005) Geographical and Structural Transformation of the Vocational Education System between 1990-2000. In.: Vocational and Adult Education Research for the Future. Budapest, NSZI 24-29. p.

4/3/6. Statisztikai adatbázis a Nemzeti Dosszié 2005-ös kiadásához

Kutatásvezető:

Híves Tamás, tudományos munkatárs

A kutatás témája:

Az Eurybase Európai Oktatási Adatbázis Magyarországot bemutató 2005. évi monográfiához tartozó statisztikai adatok összegyűjtése és tartalmának kialakítása. A Nemzeti Dosszié 11 fejezetének alapos tanulmányozása után, a 2003/2004-es referenciaévnél megfelelően, friss információk beillesztése, statisztikai adatok gyűjtése adattáblák kialakítása és a szükséges mutatók, viszonyszámok kiszámítása. A Nemzeti Dosszié 11 fejezete magában foglalja: a demográfiai, szociális és gazdasági hátteret és ezek trendjeit, az oktatási rendszer szerkezetét, az iskola előtti oktatási rendszert, az alapfokú oktatást, középfokú oktatást, szakképzést, felsőoktatást, a folytatólagos oktatást, felnőttképzést, a pedagógusok adatait, a speciális oktatást, az oktatási intézmények és az oktatási rendszer értékelésére vonatkozó adatokat és az oktatás nemzetközi dimenzióját. A statisztikai adatokból a fejezetek számára táblázatokat kell kialakítani.

A kutatás támogatója:

Oktatási Minisztérium

A kutatás időtartama:

2005

A kutatás keretében 2005-ben elvégzett feladatok:

- A Nemzeti Dosszié áttekintése és a szükséges adatok összegyűjtése. Demográfiai, foglalkozási, alsó, közép és felsőoktatási adatok a 2003/04. évről
- Viszonyszámok és mutatók kialakítása
- Statisztikai táblák elkészítése (86 db)

A kutatás 2005-ben elkészült produktumai:

- Híves Tamás (2005) Oktatásstatisztika a Nemzeti Dossziéhez, Kézirat, FKI, p.42. (D5753.)

4/3/7. Unesco országjelentés

Kutatásvezető:

Radácsi Imre, tudományos munkatárs

Közreműködő kutatók:

Brassói Sándor, Einhorn Ágnes, Loboda Zoltán, Havas Péter, Sinka Edit (külső munkatársak)

A kutatás témája:

Az UNESCO, International Conference on Education (ICE) tagjai 1930 óta rendszeresen lehetőséget kapnak, hogy országjelentést készítsenek a szervezet számára. A jelentés az elmúlt időszak oktatás-nevelésének fejlődéséről, az oktatási rendszerről, az adott államban végzett policy-tevékenységről szolgáltat információkat. Magyarország legutóbb 2001-ben készített jelentést.

A 2004. évi jelentés az UNESCO javaslata szerint öt fejezetből állt: 1. az oktatás és a nemek közötti egyenlőség; 2. oktatás és a társadalmi befogadás; 3. az oktatás és az életben szükséges kompetenciák fejlesztése; 4. a pedagógusok, mint a minőségi oktatás-nevelés kulcsszereplői; 5. oktatás a fenntartható fejlődésért. Az elkészült jelentés legfontosabb fejezete a minőségi oktatást elemző negyedik fejezet, mely egyben az országjelentés címét is viseli: Quality education for all young people: challenges, trends and priorities.

A kutatás támogatója:

Oktatási Minisztérium

A kutatás időtartama:

2004 -2005

A kutatás keretében 2005-ben elvégzett feladatok:

- Az országjelentés első két fejezetének elkészítése
- A magyar és az angol szöveg áttekintése, véglegesítése, lezárása
- Projekt záró munkaértekezlet vezetése

A kutatás 2005-ben elkészült produktumai:

- The development of education. A report from Hungary for Unesco 2004. Bp. 2005 FKI, Kézirat. 71p. (D5749)

4/3/8. A korai iskolaelhagyók regionális vizsgálata

Kutatásvezető:

Radácsi Imre, tudományos munkatárs

A kutatás témája:

A lisszaboni stratégia kialakítása után több uniós dokumentum számos megközelítésben tárgyalta, milyen konkrét követelményeknek kell megfelelnie a jövőben az oktatásnak és a képzésnek. 2002 novemberi közleményében az Európai Bizottság megismételte azt a követelményt, hogy az Unió tagországaiban növekvő mértékben biztosítani kell az oktatás és képzés anyagi feltételeit. A dokumentum tanulmányozása során arra a megállapításra jutottunk, hogy számbavesszük a kiemelt magyarországi szempontokat, melyek a következők:

- a korai kimaradók (iskolaelhagyók) problémája - vagyis a 18-24 év közötti korosztályban mekkora az a hányad, amelyiknek nincs befejezett középfokú végzettsége, és mégsem vesz részt oktatásban vagy képzésben, területileg milyen arányú a megoszlásuk?
- milyen intézmény típus felel meg lelkünkben a célcsoport továbbképzésének, (szak)képzettségének biztosításához?

A kutatás során területi elemzésre és fejlesztési javaslat megfogalmazására került sor.

A kutatás támogatója:

Külső támogató nélküli kutatás

A kutatás időtartama:

2005 május-október

A kutatás keretében 2005-ben elvégzett feladatok:

- Nemzetközi és hazai esettanulmányok készítése
- Záró tanulmány készítése

A kutatás 2005-ben elkészült produktumai:

- A termelőiskolai program Bp. 2005 43p. FKI, Kézirat, Dokumentáció (D5761)
- Termelőiskola – a korai iskolaelhagyók integrációjának lehetősége. Educatio, 2005/1. 183-186. p.

4/3/9. The European and international dimension in education

Kutatásvezető:

Radácsi Imre, tudományos munkatárs

A kutatás témája:

Az európai dimenzió korszerű értelmezésére, s főként a közoktatásban történő bevezetésére irányuló pedagógiai, módszertani munkálatok nemzetközi szinten a 80-as évek első felében indultak meg az Európa Tanács kezdeményezésére. Az Európai Unióban a kérdés - elsősorban az integrációnak a politikai szférára történő kiterjesztésével összefüggésben - a 80-as évek végén került a politikai döntéshozók és az oktatáspolitikusok figyelmének középpontjába.

A közoktatás minősége, eredményessége és értékelése valamennyi fejlett országban az oktatáspolitikai legfontosabb célja. E téma oktatáspolitikai súlyát mutatja, hogy az Európai Unió 2002-ben elfogadott, 2010-ig tartó oktatási programjában prioritásként szerepel az oktatási és képzési rendszerek minőségének és eredményességének javítása. Erre a területre a kilencvenes évek közepe óta Magyarországon is kiemelt szakmai és politikai figyelem irányul.

A kutatás során sor került a Nemzeti Dosszié adott fejezet szövegének alapos tanulmányozására, és a 2003/2004-es referenciaévnél megfelelően a friss információk beillesztésére.

A kutatás támogatója:

Külső támogató nélküli kutatás

A kutatás időtartama:

2005 május-június

A kutatás keretében 2005-ben elvégzett feladatok:

- A magyar oktatási rendszer európai és nemzetközi dimenzióinak feltárása
- A magyar oktatási rendszer fejlesztési programjainak leírása
- A magyar oktatáspolitikai nemzetközi irányvonalának bemutatása
- A magyar hallgatói mobilitás fejlődésének tényszerű leírása

A kutatás 2005-ben elkészült produktumai:

- The European and international dimension in education. Szakértői részanyag a Nemzeti Dosszié c. kiadványhoz. Bp. 2005. Kézirat 14 p. D5750

4/3/10. A felsőoktatás és regionális gazdaság

Kutatásvezető:

Radácsi Imre, tudományos munkatárs

Közreműködő kutatók:

Kozma Tamás, Híves Tamás, Lengyel Imre, Vámos Dóra

A kutatás témája:

A korábban stabilnak tekinthető, átlátható egyetemi környezet az utóbbi évtizedekben alapvetően megváltozott. Az üzleti élethez hasonlóan a tudáspiaci környezetben is dinamikusak lettek a változások, ugyanakkor az egyetemeket körülvevő közeg komplexitása is nagyságrendekkel bonyolultabbá vált. Mind nehezebb az egyetemi vezetők számára eligazodni ebben a bonyolult közegben. A felmérések azt is igazolják, hogy ezzel együtt a felsőoktatási kultúra is jelentős változásokon megy keresztül: számos olyan vonás jelenik meg, amely korábban az üzleti kultúrák sajátossága volt. Az alábbi erősödő kihívásokat regisztrálhatjuk – a teljesség igénye nélkül – az egyetemeken.

Elszámoltatás. Az egyetemek erőforrásaikkal már nem bánhatnak tetszésük szerint: az adófizetők mind határozottabban bele kívánnak pillantani belső gazdálkodási ügyeikbe, számon kéri döntéseik hatékonyságát.

„Value for money”. Az egyetemeken folyó oktatás és kutatás már nem az intézmények belülgye. A társadalom, a tudáspiac fogyasztói ráfordításaikért értéket követelnek: olyan tudást, olyan ismeretet, amely számukra is értéket jelent, a gyakorlatban is alkalmazható.

Új vezetési paradigma. A felsőoktatási intézményeknek meg kell ismerkedniük a stratégiai menedzsment vezetési rendszerével: kénytelenek annak eszköztárát alkalmazni az intézmény irányítása során.

A kutatás támogatója:

Nemzeti Fejlesztési Hivatal

A kutatás időtartama:

2005 -2006

A kutatás keretében 2005-ben elvégzett feladatok:

- szakirodalom feldolgozása

A kutatás 2005-ben elkészült produktumai:

- A felsőoktatás regionális kapacitása. Kézirat. Budapest, 2005 25 p. FKI (D5758)

4/3/11. A középiskolai tanárképzés története

Kutatásvezető:

Ladányi Andor, senior kutató

A kutatás témája:

Fő tematikus súlypontok:

- A tanárképzés szervezeti kereteinek kialakulása az 1860-1870-es években;
- A tanárképzés rendszerének problémái és az azok megoldására irányuló törekvések, Kármán Mór szerepe;
- Az Eötvös Kollégium létrehozása és középiskolai tanárképző intézet új szervezeti szabályzat;
- Az 1918. évi polgári demokratikus forradalom és a Tanácsköztársaság időszakának reformtervei, illetve intézkedései;
- Az 1924. évi, a középiskolai tanárok képzéséről és képesítéséről szóló törvény megalkotása és végrehajtása;
- Az 1930-as évek reformmunkálatai és azok kudarca;
- Viták 1946-ban és 1947-ben a pedagógusképzés átalakításáról; a pedagógiai főiskolák létrehozása;
- Az 1948-1949. évi egyetemi reform és a tanárképzés;
- Az 50-es évek első felében a tanárképzés színvonalának csökkenését előidéző intézkedések;
- A középiskolai tanárképzés színvonalának emelésére irányuló intézkedések 1956 után: a tanulmányi idő 5 évre emelése, gyakorlóiskolák szervezése stb.;
- Viták a tanárképzés rendszeréről a 70-es évek végén és a 80-as évek elején: modellvariánsok, az egységes tanárképzés kérdése és a „pécsi modell”;
- A 90-es években az egységesen egyetemi szintű, 5 éves tanárképzésre való áttérés kormányzati célkitűzése és megvalósulásának elődázása, az ún. bölcsészkar modell értékelése;
- A tanárképzés a két ciklusú képzés rendszerében, az ezzel kapcsolatos problémák.

A kutatás támogatója:

OTKA

A kutatás időtartama:

2005 - 2006

A kutatás keretében 2005-ben elvégzett feladatok:

- szakirodalmi tanulmány készítése

A kutatás 2005-ben elkészült produktumai:

- A numerus clausustól a numerus nullusig Múlt és Jövő, 2005/1 sz. 56-74.p.
- A felsőoktatási törvény bajai. HVG, 2005. szeptember 3. 64-65.p.
- Az új felsőoktatási törvény. Problémák és kérdőjelek. Magyar Közigazgatás, 2005. szeptember. 532-536.o.

4/4. Ifjúságkutatási csoport

4/4/1. A BSc képzésbe belépő hallgatók felsőfokú tanulási és munkaerőpiaci aspirációinak feltárása és elemzése

Kutatásvezető:

Gábor Kálmán, tudományos munkatárs

Közreműködő kutatók:

Szemerszki Marianna, Tomasz Gábor

A kutatás témája:

A kutatás célja feltárni a BA/BSc képzés intézményenkénti és szakonkénti alakulását. Vizsgálni, hogy az intézményeknek a felvett hallgatókkal kapcsolatos terveit, illetve azt, hogy figyelemmel voltak-e a képzés megtervezésekor a munkahelyek elvárásaira, tágabb értelemben a munkaerő-piaci trendek jövőbeli alakulására. Nézzük továbbá a hallgatók tanulási és munkaerő-piaci aspirációt, illetve azt, hogy a BA/BSC képzés milyen mértékben segíti, illetve nehezíti tanulási és munkával kapcsolatos elvárásaiknak, terveiknek megvalósulását.

A kutatás támogatója:

NKTH

A kutatás időtartama:

2005 -2006

A kutatás keretében 2005-ben elvégzett feladatok:

- Adatelemzés - a 2005/2006 tanév I. éves hallgatói az OFI adatbázisa alapján
- Interjúkészítés és dokumentumelemzés

4/4/2. Sziget Fesztivál 2005 komplex kutatása

Kutatásvezető:

Gábor Kálmán, tudományos munkatárs

Közreműködő kutatók:

Szemerszki Marianna (FKI), Tomasz Gábor (FKI), Jurek Kaminszki filmrendező, Kabai Imre (ELTE Politikai Tudományi Tanszék), Papp Z. Attila, Sági Matild (TÁRKI), Veres Valér (Babes Bolyai Egyetem Szociológiai Tanszék), Wessely Anna (ELTE Szociológiai Tanszék)

A kutatás témája:

A kutatás során vizsgáltuk, a Szigeten résztvevők családi, iskolai háttérét, a fiatalok fogyasztói, kommunikációs és kulturális státuszát. Vizsgáljuk a fiatalok életeseményeinek alakulását, értékorientációit és ifjúsági identitását, politikai kulturális és szabadidő tevékenységét, párt szimpátiáját és ifjúsági csoportstílusokhoz való viszonyát és előítéleteit, és nézzük a fiataloknak a Szigethez való viszonyát, és azt is, hogy a Sziget mint szocializációs tér milyen hatással van a fiatalokra, illetve azt, hogy a több mint egy évtizede létező közönség, hogyan alakult át a kilencvenes években.

A kutatás támogatója:

MEH, Sziget RT, NKÖM

A kutatás időtartama:

2005 -2006

A kutatás keretében 2005-ben elvégzett feladatok:

- Empirikus adatfelvétel
- Az adatok elemzése
- Résztanulmányok készítése

A kutatás 2005-ben elkészült produktumai:

- Gábor Kálmán – Szemerszki Marianna: Az új fiatal középosztály élettervezése: munka, gyerekvállalás, otthonteremtés. Sziget Fesztivál 2005. Kutatási jelentés. Kézirat, FKI Dokumentáció (D5768)
- Fesztiválok Ifjúsága és a drog. Szeged, Belvedere Kiadó, 2005

4/4/3. Az iskolák minőségfejlesztése a minőség követelményeinek nemzetközi összehasonlítása

Kutatásvezető:

Eszik Zoltán, tudományos munkatárs

A kutatás témája:

Az iskolák sajátos helyzetére való tekintettel úgy gondoljuk, hogy *korlátozott számú* teljesítményindikátor megegyezés alapján történő igénybevétele az oktatási intézmények teljesítményének minőségelvű értelmezése hozzájárulhat a nevelőmunka hatékonyságának fokozásához. Ez olyan területeket foglal magába és céloz meg, mint az oktatási feladatok ellátása, a partnerek és a munkatársak megelégedettsége, az erőforrások hatékony felhasználása.

A projekt egy olyan eszközt szándékozik a pedagógusok és intézményvezetők kezébe adni, mely a következő területeken nemzetközileg egyeztetett teljesítménymutatók igénybevétele alapszik: a feladatok ellátása, a partnerek megelégedettsége, a munkatársak megelégedettsége, hatékonyság. A program 2004-ben záró szakaszához érkezett. Idén a résztvevő iskolák összefoglalják az eredményeiket és ennek alapján lehetőség lesz a programzáró összefoglaló elkészítésére.

Az INIS (International Network of Innovative School systems - Innovatív Iskolák Nemzetközi hálózata) keretében 2001 – 2004 között kidolgozott mérőeszközök használatával összefüggő tapasztalatok „tükör-szemináriumok” keretében történő elemzése.

A kutatás támogatója:

OM Nemzetközi Államtitkárság

A kutatás időtartama:

2001 - 2005

A kutatás keretében 2005-ben elvégzett feladatok:

- Követő (follow up) elemzések
- Paralel szemináriumok skót és német partnerekkel

4/4/4. Külföldi hallgatók Magyarországon

Kutatásvezető:

Szemerszki Marianna, tudományos főmunkatárs

A kutatás témája:

A kutatás nemzetközi és hazai adatok bevonásával azt vizsgálja, hogyan változott a külföldi hallgatók száma és aránya a magyar felsőoktatásban, milyen regionális sajátosságok és tendenciák figyelhetők meg és milyen főbb jellegzetességei vannak a hallgatói összetételnek (képzési szint, tagozat, szakirányok szerint). Az összegyűjtött adatbázis és az elkészült tanulmány előkészítésül szolgál a nemzetközi hallgatói mobilitást szélesebb kontextusban vizsgálni kívánó kutatáshoz.

A kutatás támogatója:

Külső támogató nélküli kutatás

A kutatás időtartama:

2005-2006

A kutatás keretében 2005-ben elvégzett feladatok:

- adatgyűjtés
- adatelemzés – az OM és az OECD adatbázisai alapján

A kutatás 2005-ben elkészült produktumai:

- Külföldi hallgatók Magyarországon, *Educatio* 2005/2. pp. 320-333.

Az intézet kutatóinak 2005-ös publikációs jegyzéke

BARTA Ágnes, Kozma Tamás: Budapest oktatásfejlesztési koncepciója, 1985-2000. *Educatio*, 2005. 1. 3-21.

CSANÁDY Márton: Az európai puding próbája, avagy a kisebbségi felsőoktatás. [Könyvismertetés]. *Szociológiai Szemle*, 2005. 3. 108-111.

CSANÁDY Márton: *Oktatás és K+F.* Főiskolai jegyzet. Bp.: Zsigmond Király Főiskola, 2005.

CSANÁDY Márton: Újhullámok az európai felsőoktatásban. *Iskolakultúra*, 2005. 5. 61-78.

FORRAY R. Katalin: Budapest cigány/roma lakosságának iskolázottsága és foglalkoztatottsága. *Educatio*, 2005. 1. 60-74.

FORRAY, R. Katalin, Híves, Tamás: Geographical and structural transformation of the vocational education system between 1990-2000. In. *Vocational and adult education research for the future*. Bp. : NSZI, 2005. 24-29.

FORRAY R. Katalin: Kié az egyetem? [Könyvismertetés]. *Iskolakultúra*, 2005. 4. 131-134.

FORRAY R. Katalin: A multikulturális/interkulturális nevelésről. In. *Oktatáspolitikai szerk. Lukács Péter, Nagy Péter Tibor*. Bp. : FKI : Új Mandátum, 2004 [2005]. 134-144. (Társadalom és oktatás; 26.)

FORRAY R. Katalin: Oktatásökológia és regionális oktatáskutatás. *Iskolakultúra*, 2005. 2. 93-97.

FORRAY R. Katalin, Híves Tamás: A szakképzés szerkezete az ország kistérségeiben. *Szakképzési Szemle*, 2005. 1. 7-25.

FORRAY R. Katalin, Híves Tamás: A szakképzés területi alkalmazkodása. *Magyar Pedagógia*, 2004 [2005]. 2. 165-181.

FORRAY R. Katalin, Híves Tamás: A szakképzési rendszer szerkezeti és területi átalakulása (1990-2000). In. *Szakképzési és felnőttképzési kutatások a jövőért*. Tanulmánykötet. Nemzetközi kutatási konferencia, 2004. november 18-19. Bp.: NSZI, 2005. 24-28.

FORRAY R. Katalin szerk.: Tanároknak az érettségiről. Cigány népismeret. Bp. : OKI : OM, 2005. CD-ROM

GÁBOR Kálmán: Fesztiválok ifjúsága és a drog. Szeged: Belvedere Meridionale, 2005. 88 p.

GÁBOR Kálmán: Ifjúságkutatási tézisek. Globalizáció és ifjúsági korszakváltás. In. *Ifjúságpolitikák. szerk. Tibori Tímea, Tamás Pál*. Bp.: Új Mandátum : MTA SZKI, 2005. 67-70., 101., 117-126., 202-208. és 75-76., 129-147., 160-165.

GÁBOR Kálmán szerk.: Ulrich Beck: Mi a globalizáció? A globalizáció tévedései – Válaszok a globalizációra. Szeged: Belvedere Meridionale, 2005.

GÁBOR Kálmán: MOZAIK 2001 - A perifériáról a centrumba: Tézisek a határon túli magyar fiatalok helyzetének az értelmezéséhez. *Erdélyi Társadalom*, 2004 [2005]. 2. 9-23.

GÁBOR Kálmán: A perifériáról a centrumba: Hipotézisek a határon túli magyar fiatalok helyzetének az értelmezéséhez. *Korunk*, 2005. 11. 20-31.

- GÁBOR Kálmán:** Sziget kutatások 2000-2004. *Erdélyi Társadalom*, 2004 [2005]. 2. 229-262.
- GYÖRGYI Zoltán:** Friss diplomás fiatalok a munkaerőpiacon. *Educatio*, 2004 [2005]. 1. 163-172.
- GYÖRGYI Zoltán:** Középfokú iskolák a skandináv országokban. In. *A középfokú oktatás nemzetközi tükrében. szerk. Imre Anna*. Bp.: OKI, 2005. 77-105.
- GYÖRGYI Zoltán, Mártonfi György:** A magyarországi Leonardo mobilitási programok első négy éve. *Szakképzési Szemle*, 2005. 2. 121-144.
- HÍVES, Tamás, Forray, R. Katalin:** Geographical and structural transformation of the vocational education system between 1990-2000. In. *Vocational and adult education research for the future*. Bp. : NSZI, 2005. 24-29.
- HÍVES Tamás:** A középfokú képzés szerkezetének változása Budapesten, 1990-2003. *Educatio*, 2005. 1. 165-170.
- HÍVES Tamás, Forray R. Katalin:** A szakképzés szerkezete az ország kistérségeiben. *Szakképzési Szemle*, 2005. 1. 7-25.
- HÍVES Tamás, Forray R. Katalin:** A szakképzés területi alkalmazkodása. *Magyar Pedagógia*, 2004 [2005]. 2. 165-181.
- HÍVES Tamás, Forray R. Katalin:** A szakképzési rendszer szerkezeti és területi átalakulása (1990-2000). In. *Szakképzési és felnőttképzési kutatások a jövőért*. Tanulmánykötet. Nemzetközi kutatási konferencia, 2004. november 18-19. Bp.: NSZI, 2005. 24-28.
- HRUBOS Ildikó:** A 21. század egyeteme: megújulási kényszerek, megőrzendő értékek. *Iskolakultúra*, 2005. 2. 120-123.
- HRUBOS Ildikó:** Budapest – egyetemi város. *Educatio*, 2005. 1. 45-59.
- HRUBOS Ildikó:** Európa reform nélkül esélytelen. *Magyar Hírlap*, 2005. szept. 8. 21.p.
- HRUBOS Ildikó:** A peregrinációtól az Európai Felsőoktatási Térségig. *Educatio*, 2005. 2. 223-243.
- KOZMA Tamás, Barta Ágnes:** Budapest oktatásfejlesztési koncepciója, 1985-2000. *Educatio*, 2005. 1. 3-21.
- KOZMA Tamás:** Felsőfokú képzés és regionális rendszerváltozás. In. *Pusztai Gabriella szerk.: Régió és oktatás - európai dimenzióban*. Debrecen: Doktoranduszok Kiss Árpád Közhasznú Egyesülete, 2005. 23-30.
- KOZMA Tamás:** A felsőoktatás hermeneutikája. *Korunk*, 2004. 11. 11-18.
- KOZMA Tamás:** Kisebbségi felsőoktatási és tudományszervezési kezdeményezések Közép- és Kelet-Európában. *Társadalomkutatás*, 2004. Supplementum, [2005]. 27-30.
- KOZMA Tamás:** Kié az iskola? In. *Oktatáspolitikai. szerk. Lukács Péter, Nagy Péter Tibor*. Bp. : FKI : Új Mandátum, 2004 [2005]. 12-33. (Társadalom és oktatás; 26.)
- KOZMA Tamás:** Kisebbségi felsőoktatási és tudományszervezési kezdeményezések Közép- és Kelet-Európában. In. *Támogatás és hasznosulás. szerk. Gábrityné Molnár Irén, Mirnics Zsuzsa*. Szabadka: MTT, 2005. 35-39.
- KOZMA Tamás et al.:** *Kisebbségi oktatás Közép-Európában*. Bp. : FKI : Új Mandátum, 2005. 195p. (Társadalom és oktatás; 27.)
- KOZMA Tamás (szerk.):** *Oktatás és társadalom*. Debrecen: Kossuth Egyetemi K., 2004. [2005]. 257p. (Pallas Debrecina ; 14.)
- LADÁNYI Andor:** A felsőoktatási törvény bajai. *HVG*, 2005. szeptember 3. 64-65.
- LADÁNYI Andor:** A numerus clausustól a numerus nullusig. *Múlt és Jövő*, 2005. 1. 56-74.
- LADÁNYI Andor, Szőke Krisztina:** A pedagógusképzés a kétciklusú képzés rendszerében. *Educatio*, 2004 [2005]. 3. 406-414.

- LADÁNYI Andor:** Az új felsőoktatási törvény: problémák és kérdőjelek. *Magyar Közigazgatás*, 2005. 9. 532-536.
- LISKÓ, Iлона:** Ambitions and chances of secondary school leavers. In. *The Hungarian labour market*. ed. by Károly Fazekas, Júlia Varga. Bp., 2005. 88-93.
- LISKÓ Iлона:** Iskolaát szervezések, fenntartócsere. In. *Oktatáspolitikai. szerk. Lukács Péter, Nagy Péter Tibor*. Bp.: FKI : Új Mandátum, 2004 [2005]. 239-252. (Társadalom és oktatás; 26.)
- LISKÓ Iлона,** Ladányi János: Javaslatok az iskolai diszkrimináció mérséklésére. *Kritika*, 2005. 6. 12-13.
- LISKÓ Iлона:** Kollégisták. *Iskolakultúra*, 2005. 8. 3-17.
- LISKÓ Iлона:** A pedagógus továbbképzés hatékonysága. *Educatio*, 2004 [2005]. 3. 391-405.
- LISKÓ Iлона:** A roma tanulók iskoláztatási esélyei. *Iskolakultúra*, 2005. 2. 123-126.
- LISKÓ Iлона:** A roma tanulók középiskolai továbbtanulása. Bp.: FKI, 2005. 73 p. (Kutatás közben; 268.)
- LISKÓ Iлона,** Havas Gábor: *Szegregáció a roma tanulók általános iskolai oktatásában*. Bp. : FKI, 2005. 97 p. (Kutatás Közben; 266.)
- LUKÁCS Péter:** Akadémiai kapitalizmus? *Iskolakultúra*, 2005. 2. 97-103.
- LUKÁCS Péter,** Nagy Péter: Előszó. In. *Oktatáspolitikai. szerk. Lukács Péter, Nagy Péter Tibor*. Bp. : FKI : Új Mandátum, 2004 [2005]. 7-10. (Társadalom és oktatás; 26.)
- LUKÁCS Péter,** Nagy Péter Tibor (szerk.): *Oktatáspolitikai: Válogatás a hazai szakirodalomból*. Bp. : FKI : Új Mandátum, 2004 [2005]. 310 p. (Társadalom és oktatás; 26.)
- LUKÁCS Péter,** Halász Gábor, Nagy Mária: Oktatáspolitikai és oktatásirányítás. In. *Oktatáspolitikai. szerk. Lukács Péter, Nagy Péter Tibor*. Bp. : FKI : Új Mandátum, 2004 [2005]. 34-42. (Társadalom és oktatás; 26.)
- LUKÁCS Péter:** Piaccá lett felsőoktatás. In. *Oktatáspolitikai. szerk. Lukács Péter, Nagy Péter Tibor*. Bp. : FKI : Új Mandátum, 2004 [2005]. 282-288. (Társadalom és oktatás ; 26.)
- NAGY, Péter Tibor:** The academic workplace. Country report Hungary. In. *Jürgen Enders, Egbert de Weert (eds.): The international attractiveness of the academic workplace in Europe : Shaping the European area of higher education research*. Frankfurt/Main : GEW - Hauptvorstand Vorstandbereich Hochschule und Forschung, 2004 [2005]. 204-230. (Gewerkschaft Erziehung und Wissenschaft, Materialien und Dokumente Hochschule und Forschung ; 107.)
- NAGY Péter Tibor:** Állami szerepnövekedés és individuális jogok az oktatásban. *Iskolakultúra*, 2005. 2. 87-93.
- NAGY Péter Tibor:** Az állami befolyás növekedése a magyarországi oktatásban 1867-1945. (Akadémiai doktori értekezés és az opponenseknek adott válasz.) *Iskolakultúra*, 2005. 6-7. 3-229. és 246-262.
- NAGY Péter Tibor:** Az alternativitás formái a magyar oktatástörténetben. *Educatio*, 2004 [2005]. 1. 75-97.
- NAGY Péter Tibor:** Educatio...*Iskolakultúra*, 2005. 4. 16-19.
- NAGY Péter Tibor:** Előszó. In. *Géczi János: Pedagógiai tudásátadás*. Pécs : Iskolakultúra, 2005. 7. (Iskolakultúra-könyvek; 26.)
- NAGY Péter Tibor,** Lukács Péter: Előszó. In. *Oktatáspolitikai. szerk. Lukács Péter, Nagy Péter Tibor*. Bp. : FKI : Új Mandátum, 2004 [2005]. 7-10. (Társadalom és oktatás; 26.)
- NAGY Péter Tibor:** Iskolázottság és vallásosság Budapesten. *Educatio*, 2005. 1. 75-94.

NAGY Péter Tibor: Kerekasztal beszélgetés a műveltségről Résztevők: Báthory Zoltán, Csányi Vilmos, Karády Viktor, Komoróczy Géza, Vass Vilmos. Házigazda: Nagy Péter Tibor. *Educatio*, 2004 [2005]. 2. 289-304.

NAGY, Péter Tibor: The numerus clausus in inter-war Hungary. *East European Jewish Affairs*, No.1. 2005. 13-22.

NAGY Péter Tibor: Az oktatás társadalomtörténetének politikatudományi megközelítése. In. *Oktatáspolitiká. szerk. Lukács Péter, Nagy Péter Tibor.*

Bp. : FKI : Új Mandátum, 2004 [2005]. 43-51. (Társadalom és oktatás; 26.)

NAGY Péter Tibor, Lukács Péter (szerk.): *Oktatáspolitiká: Válogatás a hazai szakirodalomból.* Bp.: FKI : Új Mandátum, 2004 [2005]. 310 p. (Társadalom és oktatás; 26.)

NAGY Péter Tibor: Tananyagcsökkentés és társadalompolitika. *Educatio*, 2004 [2005]. 2. 279-283.

POLÓNYI István: Az alternatív iskolák finanszírozása. *Educatio*, 2004 [2005]. 1. 67-74.

POLÓNYI István: Budapesti oktatási anizksz. *Educatio*, 2005. 1. 22-44.

POLÓNYI István: A felsőoktatás és a gazdaság szakemberigénye. *Munkaügyi Szemle*, 2005. 5. 26-30.

POLÓNYI István: *A felsőoktatási beiskolázási keretszámok szakmai szerkezete.*

Bp. : FKI, 2005. 59 p. (Kutatás Közben; 265.)

POLÓNYI István, Tímár János: Gondolatok az oktatáspolitikáról. *Új Pedagógiai Szemle*, 2005. 9. 3-26.

POLÓNYI István: A hazai felsőoktatás néhány demográfiai összefüggése a 21. században. *Szakképzési Szemle*, 2005. 1. 80-101.

POLÓNYI István: *A hazai oktatás gazdasági jellemzői a 20-21. századfordulón.*

Bp. : FKI : Új Mandátum, 2004 [2005]. 106 p. (Társadalom és oktatás; 25.)

POLÓNYI István, Tímár János: Mi nem látunk? Ti nem halljátok? Ők nem beszélnek? *Élet és Irodalom*, 2005. március 4.

POLÓNYI István, Tímár János: Megbukott, vagy nem bukott meg?

Élet és Irodalom, 2005. 34. 14.p.

POLÓNYI István, Tímár János: Az oktatáspolitiká fejlődésének változásai.

In. Széchy Éva szerk.: *Új felismerések és kihívások az ember formálásáról.*

Bp. : Gondolat, 2005. 174-185.

POLÓNYI István, Tímár János: Az oktatáspolitiká a nemzetközi összehasonlítás tükrében. *Statisztikai Szemle*, 2005. 9. 826-840.

POLÓNYI István: A pedagógusképzés – oktatásgazdaságtani megközelítésben. *Educatio*, 2004 [2005]. 3. 343-358.

POLÓNYI István: A szakmai képzés és a szakmai műveltség átalakulásai. *Educatio*, 2004 [2005]. 2. 216-232.

POLÓNYI István, Tímár János: Tudásgyár vagy papírgyár? In. *Oktatáspolitiká.*

szerk. Lukács Péter, Nagy Péter Tibor. Bp. : FKI : Új Mandátum, 2004 [2005]. 272-281. (Társadalom és oktatás; 26.)

POLÓNYI István, Tímár János: Vita az oktatáspolitikáról. *Élet és Irodalom*, 2005. 37. 15.p.

POLÓNYI István: Zsákban táncolva avagy az egyetemi innovációs stratégia sajátosságai. *Competitio*, 2005. május. 190-200.

RADÁCSI Imre: Regionális együttműködések egy magyar-szlovák határ menti térségben. *Kisebbségkutatás*, 2005. 1. 20-26.

RADÁCSI Imre: Termelőiskola - a korai iskolaelhagyók integrációjának lehetősége. *Educatio*, 2005. 1. 183-186.

- SÁSKA Géza:** Botladozás a bolognai úton: Párhuzamos interjúk a felsőoktatásról : Sáska Géza bevezetőjével. *Buksz*, 2005. 3. 251.p.
- SÁSKA Géza:** Az értelmiség útja az osztályhatalomig. *Magyar Narancs*, 2005. 30. Pedellus melléklet, 7.p.
- SÁSKA Géza:** Eötvös József és a kétszintű érettségi. *Magyar Hírlap*, 2005. augusztus 15. 19.p.
- SÁSKA Géza:** Eötvös József és a kétszintű érettségi. *Ráció*, 2005. október. 13.p.
- SÁSKA Géza:** A hazai tehetséggondozás életreform-gyökerei. In. *Életreform és reformpedagógia – nemzetközi törekvések magyar pedagógiai recepciója. szerk. Német András et al.* Bp.: Gondolat, 2005. 214-231.
- SÁSKA Géza:** A kétszintű érettségi hatása a munkaerőpiacra. *Napi Online*, 2005. július 28.
- SÁSKA Géza:** Kultúra az iskolában. *Educatio*, 2004 [2005]. 2. 284-288.
- SÁSKA Géza:** A kultúra, a műveltség és a tudás szavak eredete. In. *Horváth Iván, Kálmán C. György szerk.: A civódó civil.* Bp.: Krónika Nova, 2005. 126-129.
- SÁSKA Géza:** A létező liberalizmus? In. *Oktatáspolitikai. szerk. Lukács Péter, Nagy Péter Tibor.* Bp.: FKI: Új Mandátum, 2004 [2005]. 208-212. (Társadalom és oktatás; 26.)
- SÁSKA Géza:** A magyar közoktatás-politika a népességsökkenés és a finanszírozási zavarok időszakában. *Politikatudományi Szemle*, 2005. 3-4. 179-201.
- SÁSKA Géza:** A műveltség, a kultúra és a tudás jelentésváltozatai. *Kritika*, 2005. 7-8. 21-22.
- SÁSKA Géza:** Pedagógiánk Európába megy. In. *Buda András, Kiss Endre szerk.: Interdiszciplináris pedagógia és az elvárások forradalma. III. Kiss Árpád Emlékkonferencia előadásai.* Debrecen: Kiss Árpád Archívum Könyvtára: Debreceni Egyetem Neveléstudományi Tanszék, 2005. 243-260.
- SÁSKA Géza:** *A szocialista és a polgári nevelés radikális alternatívái.* Bp. : FKI, 2005. 66 p. (Kutatás Közben; 267.)
- SÁSKA Géza:** Tehetség-felfogások: Adalékok a természetelvű pedagógiák eszmétörténetéhez. *Iskolakultúra*, 2005. 10. 127-136.
- SZEMERSZKI Marianna:** Külföldi hallgatók Magyarországon. *Educatio*, 2005. 2. 320-333.
- SZEMERSZKI Marianna:** Új lehetőségek a felsőoktatásban. *Educatio*, 2004 [2005]. 1. 55-66.
- TÓT Éva:** Magyar hallgatók külföldön. *Educatio*, 2005. 2. 302-319.
- TÓT Éva:** Mérőszámok és trendek. [Könyvismertetés]. *Educatio*, 2004 [2005]. 3. 514-517.
- TÓT Éva:** Multimédia és Internet, In: *Kutatási Jelentés-2005*, INFONIA Alapítvány, 2005.
- TÖRÖK Balázs:** Alapkompetenciák definiáltan. *Educatio*, 2004 [2005]. 2. 330-334.
- TÖRÖK Balázs:** A gyermeküket óvodáztató szülők körében végzett országos felmérés eredményei. In. *Óvodavezetők kézikönyve . 11. köt.* Bp. : OKKER, 2004.

Dr. Liskó Ilona
igazgató

FELSŐOKTATÁSI TUDOMÁNYOS TANÁCS ÉS TITKÁRSÁGA

Az FTT Titkárságának alapfeladata az FTT plénuma munkájának segítése. Működése során szükséges ráfordítások 2005. évben is a költségvetési szabályok szerint kerültek felhasználásra.

A Tanács és szakbizottságok tagjainak, valamint elnökeinek honoráriumai, a Titkárság dolgozóinak bére és egyéb személyi juttatásai, nem rendszeres személyi juttatások és járulékaik jelentették a személyi jellegű kiadásokat.

Az FTT 2005. év során 8 plenumülést és 11 szakbizottsági ülést tartott. Az FTT és szakbizottsága elnökei honoráriumai a teljes évre rendezett volt. A tagok honoráriumára viszont csak 60%-ban lehetett garanciát vállalni, ezért a megbízási szerződések úgy rendezték a díjazást, hogy a 60 % feletti rész a hiányzások miatt keletkezett maradványból pótlódik. Így a 2005. évben a tagok honoráriumai 85%-át kapták meg a szűkös lehetőségek miatt. A Titkárság munkatársai 2005. évben a központilag meghatározott mértékben nem tudtak részesedni a közalkalmazotti szférában engedélyezett béremelésből, mivel nem volt mód bérmegettarítást elérni, ezáltal 2005. évben béremelésre egyetlen dolgozónál sem került sor. Hasonlóan a 2004-es évhez, a takarékosági intézkedéseknek megfelelően a Titkárság dolgozói – keret hiányában – nem részesedtek munkaruha és üdülési támogatásban, valamint jutalomban sem. A 2004. évre vonatkozólag – jogszabályi intézkedések következtében – nem került sor 13. havi fizetés kiadására, viszont „0”-ik havi juttatásban minden dolgozó részesült.

Az FTT és Titkárságának dologi és működési költségeire az OM-ben elkülönítetten nyitott 5,5 Mft mértékű keret volt biztosítva. Ez - az időközi számszaki ellenőrzés észrevételezésére - nem került felhasználásra, hanem a Professzorok Házában nyilvántartott FTT keretet növelte 2005 második felében. Az OM-ben keletkezett költségekről az OM számlát állított ki az FTT felé. A gazdálkodást és egyben a működést segítette, hogy Professzorok Háza elállt ügyviteli szolgáltatás után számított 4%-os díj beszedésétől, valamint, hogy az OM helységhasználati számláját ÁFA mentesen készítette el. A nem működési jellegű dologi kiadásokból egy alkalommal egy személy nemzetközi konferencián való részvétele, valamint egy személy három kedvezményes szemináriumon, ill. workshop-on való részvétele vált lehetővé. Nemzetközi kapcsolatok építése terén külföldi vendégek fogadására, az osztrák Tudományos Tanács főtitkárának meghívására valamint egy egynapost bécsi látogatásra került sor. 2005 decemberében lehetőség nyílt az FTT hagyományos két napos rendezvényének megtartására.

Felhalmozás jellegű beruházást kisebb mértékben sikerült megvalósítani – a Titkárság informatikai eszközeinek frissítésével.

Az FTT működőképességét alapvetően befolyásolta az a tény, hogy az FTT számára 2005. évre elkülönített költségvetési előirányzat összességében nem felelt meg az FTT feladatainak és kötelezettségeinek. Az FTT és szakbizottsági tagjainak és elnökeinek személyi jellegű honoráriumaira rendelkezésre álló keret, nem tette lehetővé a tervezett 10 ülés finanszírozását. Ez a probléma közvetlenül ugyan nem veszélyeztette az FTT Titkársága működőképességét, de közvetve az FTT testületének és szakbizottságainak működőképességét veszélyeztette. (A 2003. év lezárása után maradt kb. 10 millió forint személyi jellegű honoráriumtartozást a mai napig nem lehetett kiegyenlíteni.)

Az FTT és Titkárságának 2005. évi munkáját zömében az új felsőoktatási törvény előkészítésének szakmai kontrollja, a kodifikációs munkának segítése, valamint a felmerült államigazgatási

feladatok jelentették. Saját kezdeményezésben konzultációkat rendezett és szakmai háttéranyagokat készíttetett a munkaerő-piac és a felsőoktatás kapcsolata ügyében.

Az FTT éves beszámolóját – a jogszabályoknak megfelelően - az FTT plénuma, delegáló testületei és az oktatási miniszter hagyja jóvá. Jelen tájékoztató nem jóváhagyott előkészítő anyag.

Dr. Várkonyi András
főtitkár

MAGYAR ÖSZTÖNDÍJ BIZOTTSÁG IRODÁJA

1.) A MÖB Iroda feladatai jogszabályok, illetve OM-től kapott feladatok alapján

I. Magyarok külföldre

- Pályázati felhívások előkészítése (egyeztetések OM, NKÖM), elkészítése.
- Pályázati felhívás terjesztése
- Érdeklődők tájékoztatása, nyomtatványok, tájékoztatók megküldése.
- Ösztöndíjas tájékoztató fórumok szervezése, pályázati tanácsadás, részvétel és kiállítás a felsőoktatási és kutatóintézmények, illetve tanulmányi vásárok ösztöndíjas fórumain (2004-ben 15 rendezvény szervezése, illetve részvétel)
- Beérkezett pályázatok ellenőrzése, iktatása, számítógépes adatfeldolgozása.
- A pályázatok szelektálása, majd megküldése az egyes szakmai kollégiumokhoz bírálatra.
- A beérkezett pályázatok bíraltatása és előterjesztés az ösztöndíjasokra a MÖB részére.
- A szakmai kollégiumok üléseinek előkészítése, a kollégiumok javaslatának számítógépen való rögzítése.
- A MÖB ülésének előkészítése, a tagoknak a javaslatok megküldése.
- A döntésről a pályázók és a nyilvánosság tájékoztatása. (honlap, személyes értesítő levél.)
- Az ösztöndíjra jelöltekkel kapcsolatfelvétel, az idegen-nyelvű pályázat bekérése. A jelöltek anyagainak megküldése és fogadókészség kérése a külföldi partnerektől.
- Visszaigazolás után az ösztöndíjasok részére az útiköltség átalány és esetlegesen ösztöndíj vagy ösztöndíj-kiegészítés folyósítása.
- Szerződés-kötés az ösztöndíjasokkal, majd az ösztöndíj és útiköltség támogatás utalványozása a tanulmányútjukat megkezdők részére.
- A külföldön tanuló ösztöndíjasok kint tartózkodás alatti ösztöndíjjal való ellátása
- A külföldi felsőoktatási intézményekben teljes alap és doktori képzésben tanulmányokat folytató ösztöndíjasok hallgatói jogviszonyából fakadó feladatok (igazolások kiállítása, évenkénti útiköltség támogatás folyósítása) ellátása.
- Egyéni kérelmek intézése.

II: Eötvös Ösztöndíj

- **Az I. pontban felsoroltakon kívül:**
- A pályázatok bíraltatása, előterjesztés készítése a MÖB részére az ösztöndíjasok kiválasztására és az ösztöndíj nagyságára.
- Az Eötvös Konferencia megszervezése és lebonyolítása a 2005-ben ösztöndíjat elnyertek részvételével az MTA-val közös rendezésben 2005. május 31-én.
- Az Eötvös Konferencia előadásait összegző tanulmánykötet megjelentetése
- A Magyar Állami Eötvös Ösztöndíjban részesültek kataszterének elkészítése

III. Külföldiek Magyarországon

- **Az I. pontban felsoroltakon kívül:**
- Az ösztöndíj alap (ún. pool system) beindítása, partnerek értesítése, angol nyelvű pályázati csomag összeállítása, a 7 szakmai kollégium felkészítése, bíraltatás lebonyolítás

- Az érvényes munkatervek alapján beutazó tanulmányutak részére az adatlapok megküldése a külföldi partnereknek, jelölteknek.
- Hazai felsőoktatási fogadóintézmény keresése, ill. kapcsolat felvétel a fogadó intézménnyel.
- Fogadókézség visszaigazolása a külföldi partnernek, külképviseletnek, az ösztöndíjasnak.
- Fogadóintézmény értesítése az érkezésről.
- Ösztöndíj, szállástámogatás utalványozása, tolmács biztosítása.
- Tartózkodási engedély intézése.
- Az ösztöndíjazással, pályázati rendszerben biztosítható anyagi támogatással összefüggő döntések (évismétlés, évhalasztás, jogállás hosszabbítás, ösztöndíj megvonás) előkészítése.
- A küldött és fogadott hallgatók számítógépes nyilvántartásának folyamatos karbantartása;
- A külföldiek magyarországi, a magyarok külföldi felsőfokú tanulmányaival kapcsolatos jogszabályok véleményezése, javaslatok készítése

IV. Egyéb ügyek (Campus Hungary PR tevékenység)

- Kétoldalú oktatási munkatervek ösztöndíjasokra vonatkozó cikkeinek, valamint az azokhoz kapcsolódó általános és pénzügyi feltételek kidolgozása, munkatervi tárgyalásokon a terület képviselte.
- Campus Hungary Társulás üléseinek előkészítése, költségvetési tervezet készítése
- A magyar felsőoktatás külföldi marketingkampányának megszervezése
- 2005-ben 4. szakmai konferencia rendezése (oktatási miniszter, MTA elnök, államtitkárok részvételével)
- Angol, és egyéb idegennyelvű. nyelvű, a marketingtevékenységhez kapcsolódó kiadványok elkészítése, kiküldése a külföldi magyar nagykövetségekre: 2005-ben 7 új kiadvány készült el
- www.campushungary.hu honlap karbantartása, monitoringja, fejlesztése
- Külföldi felsőoktatási rendezvényeken részvétel előkészítése a Campus Hungary Társulás tagjai számára.
- Német-magyar kutatócsere nyertes projektvezetőivel szerződéskötés, az új kiírás elkészítése.
- Nemzetközi tudományos konferencia szervezésében való részvétel a DAAD projektvezetők részére 2005 januárjában .
- A Nemzetközi Ösztöndíj Almanach internetes verziójának karbantartása.
- Az ösztöndíjasok helyzetéről, létszámáról háttér információ összeállítása (OM-en keresztül a KÜM részére) adatszolgáltatás OM, partnerek, külképviseletek részére.
- A www.scholarship.hu honlap fejlesztése (2005 szeptemberétől megújult honlap)

2.) A MÖB Iroda tevékenysége számadatokban

- A MÖB Iroda 2005-ben 2149 ösztöndíjas ügyeit intézte. A pályázók száma ennek mintegy kétszerese volt.
- A felhasznált hazai költségvetési ráfordítás 682 millió forint volt, az ösztöndíjasok által realizált külföldi támogatás ezen felül 800 millió forint. A működési költségvetés 69 millió forint.
- Minden MÖB Iroda közreműködésével lebonyolított 1000 forint támogatási összeg átlagosan 46,3 forint működési költséggel terhelte a költségvetést, aránya: 4,63%
- A napi átlagos ügyfélforgalom: napi 25 ügyfél személyesen (szeptember-októberben napi 50), napi 120 e-mail (érdeklődők, ügyfelek, hivatalos partnerek hatóságok), napi 100

bejövő telefonhívás, napi (súlyozatlan) átlagban napi 35 iktatott irat (ide tartozik az 1 oldalas válaszlevél, és a 70 oldalas pályázati anyag)

- Idén 2 tanulmánykötetet jelentetünk meg (Eötvös-konferencia előadásai, Idegennyelvű képzések a felsőoktatásban), a Studying in Hungary nyelvű tájékoztató füzet új angol kiadása és 6 új , francia, német, spanyol, orosz, kínai és arab nyelven tájékoztató kiadvány, illetve 6 nyelvű CD lemez és kártya-CD kiadása 3000 példányban a magyar felsőoktatás idegennyelvű képzéseiről, valamint 3 magyar illetve angol tájékoztató kiadvány a MÖB ösztöndíjairól),
- 3 szakmai konferenciát rendeztünk, 15 tájékoztató fórumot tartottunk vagy vettünk rajta részt A MÖB illetve Intéző Bizottsága évi 11 ülést tart. Az 1 üléseken az előterjesztések száma átlagosan 11.
- A MÖB Iroda munkatársai közalkalmazottak. Létszámkeret 20 fő(vezetővel együtt, 3 részmunkaidős) GYED-en van 4 munkatárs, ebből három feladatkörét belső helyettesítéssel oldottuk meg, 3 munkatárs részmunkaidős. **Effektív létszám: 16.**

3.) Munkaterületi megoszlás

A szakreferensek illetve az adminisztratív munkatársak a MÖB-re vonatkozó jogszabályok és munkakörük alapján az I-III. pontban felsorolt feladatokat látják el. A MÖB Iroda ezenkívül, az Oktatási Minisztériummal kötött támogatási szerződés alapján ellátta a Campus Hungary Társulás Információs Irodájának feladatait is, az ezek leírása a IV. pontban található.

Vezető

Dr. Hatos Pál

Irodavezető, összehangolja és vezeti a MÖB Iroda munkáját, képviseli a MÖB-öt és a MÖB Irodát, előkészíti a MÖB üléseit és vezeti a határozatok tárá, kapcsolatot tart a hazai és nemzetközi szervezetekkel, részt vesz a jogszabályok véleményezésben, gyakorolja az átruházott gazdálkodási és munkáltatói jogokat

Beosztott munkatársak és munkaterületeik

Babcsányi Ágnes

Szakreferens, Ausztria, Collegium Hungaricum-Bécs; posztdoktori képzés; Svájc

Bella Zoltánné

teljeskörű pénzügyi előkészítés

Bónisné Zseltyai Irén

Szakreferens, Bulgária, Csehország, Észtország, Horvátország, Lengyelország, Lettország, Litvánia, Oroszország, Románia, Szlovénia, Ukrajna

Erény Ágnes

Szakreferens, Személyes telefonos, és elektronikus ügyfélszolgálati referens, tájékoztató fórumok szervezője

Fekete Ágnes (részmunkaidő)

Szakreferens, DAAD ösztöndíjak általános koordinációja, MÖB- és IB ülések előkészítése, Bajor, Baden Württemberg tartományi ösztöndíjak

Dr. Gál Éva

Szakreferens, Szlovákia; Valamennyi ország: nyári egyetem-fogadás, Mongólia, Olaszország, Vietnam

Holodnyák Péter

Szakreferens, Magyar Állami Eötvös Ösztöndíjja kapcsolatos összes feladat ellátása, országreferensek munkájának összehangolása, az irodavezető helyettesítése

Kerekréti Zsuzsanna

asszisztens, az Iroda általános adminisztrációjának ellátása

Leiszt Ágnes

Szakreferens, az Iroda, illetve a MÖB PR tevékenységének ellátása, ezenkívül Görögország, Izrael, Indonézia, Szingapúr, Japán, Korea, Törökország referense

Nagy Lászlóné

Utaztatás és szállásszervezés, biztosítások megkötése az ösztöndíjasok számára a

Móhr Katalin (részmunkaidő)

Lengyelország, Oroszország, Románia, Ukrajna: teljes és doktori képzés – küldés; részképzés: küldés/fogadás

Szakreferens, Ciprus, Belgium, Franciaország, Luxemburg, Mexikó, Spanyolország, Portugália, Hollandia

Rétfalvi Katalin

adatbáziskezelés, összes informatikai feladat ellátása informatikai

Striker Judit

Szakreferens, Lengyelország, Oroszország, Románia, Ukrajna: teljes-, rész- és doktori képzés: fogadás; Egyiptom, Jemen, Kuvait, Szíria; Kína,

Szeili Katalin

Szakreferens, Dánia, Finnország, Írország, India, Norvégia, Svédország; Németország (DAAD): nyári egyetem, egyetemi részképzés, USA, Kanada, Ausztrália

Szolnoki László

Dokumentátor, ösztöndíjas nyilvántartások vezetője

Urbán Balázs (részmunkaidő)

francia, belgiumi, mexikói, ciprusi, spanyol és portugál ügyek referense

Dr. Hatos Pál

irodavezető

OKTATÁSÜGYI KÖZVETÍTŐI SZOLGÁLAT

Bevezető

Az OKSZ működésének második évében jelentősen megváltozott környezetben végzi tevékenységét. Korábban azt kellett legfőbb célkitűzésként tekinteni, hogy az oktatásügy szereplői tudomást szerezzenek az alternatív vitarendezésről, különösen a mediációról, (közvetítői eljárásról), s néhány esetben igénybe is vegyék az OKSZ szolgáltatását, kialakuljon az adekvát szabályozási környezet, a Szolgálat személyi, módszertani referenciái kialakuljanak, s igazolják a módszer és az intézmény működőképességét, alkalmazhatóságát. Ezt akkor - így ki sem mondva – valamilyen kísérleti, bevezetési időszaknak tekintettük, s a 2005 évi tapasztalatok mindennek előtt azt mutatták, hogy a kísérleti szakasz lezárult, az OKSZ igazolta működőképességét.

A működés stabilizálódott, a megkeresések egyre inkább a közvetítés intézményéhez adekvát ügyekben történtek, jellegzetes, az intézmény számára jól kezelhető ügytípusok alakultak ki, s kis mértékben az elutasítások száma is csökkent olyan esetekben, ahol az egyik fél kérésére a szolgálat ajánlotta fel közreműködését a másik fél számára. Ezen felül, most már figyelemre méltó ügyszám mellett is meg tudta tartani a Szolgálat a kiemelkedően magas sikerességi arányokat azokban az eljárásokban, ahol a felek a tárgyaláshoz és az OKSZ közreműködésének elfogadásához szükséges, minimális megegyezési szándékkal rendelkeztek.

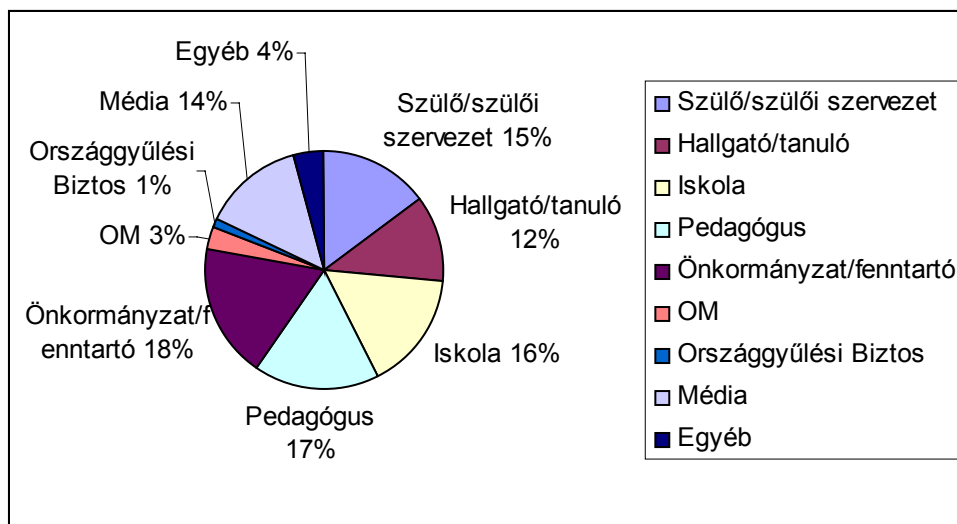
2005. év az OKSZ második működési éve, ennek megfelelően a tevékenysége az évi munkatervhez és az előző évi tevékenységhez is viszonyítható.

Feladatok

1. Az Oktatásügyi Közvetítői Szolgálat alapfeladatának teljesítése:

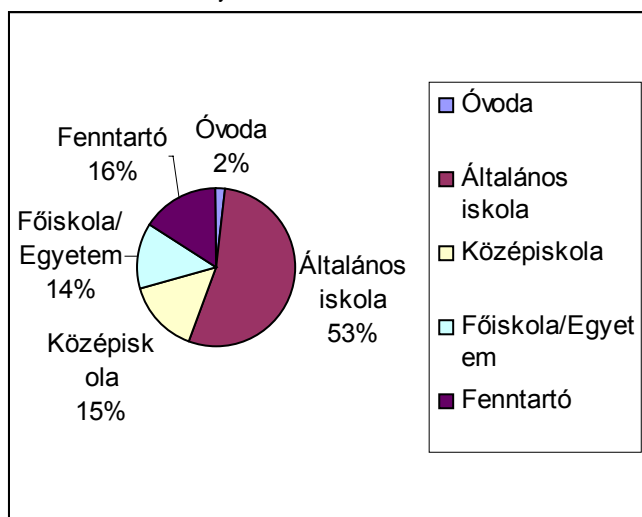
- 2005-ben 50 százalékkal több vitás ügy került az OKSZ-hez, mint az előző évben. Ez 94 ügyet jelent, amely ügyszám megítélésének több megközelítése lehetséges. Egyfelől továbbra is megállapítható, hogy az esetszám elenyészően kevés ahhoz a lehetséges számhoz viszonyítva, melyet az oktatásügyben felmerülő, napi gyakorisággal jelentkező szakmai, ellátási, emberi feszültségekből, érdeellentétekből, eltérő jogi álláspontokból következtethetnénk.
- Az esetek megoszlása is azt mutatja, hogy a szolgálatot megkeresők számára hatékonyabban tudtuk segíteni az oktatásügyben felmerülő problémás ügyeket. A tanácsadások, az egyeztetések száma háromszorosa lett a tavalyi esetekhez képest. Az eseteken belül jelentősen megnőtt a felsőoktatási esetek száma, amelynek további számottevő növekedése várható a Ftv. Hatálybalépésének következtében. Az esetek kb. 60%-a vidéki településen keletkezik. A tájékoztató munkánk eredményének tekinthető az OKSZ ismertségének növekedése, a tárgyalásos megoldásra törekvő hajlam gyakoribb megjelenése. A bevezetőben említett megváltozott környezet legfontosabb ismérve, hogy az elmúlt évben lényegesen nagyobb publicitást kapott a közvetítői eljárás, számos új területen került bevezetésre, s az ismertsége az OKSZ tájékoztatási aktivitásától függetlenül is emelkedett. Az ügyek megoszlásának főbb arányait az alábbi ábrák illusztrálják.

A kezdeményezők

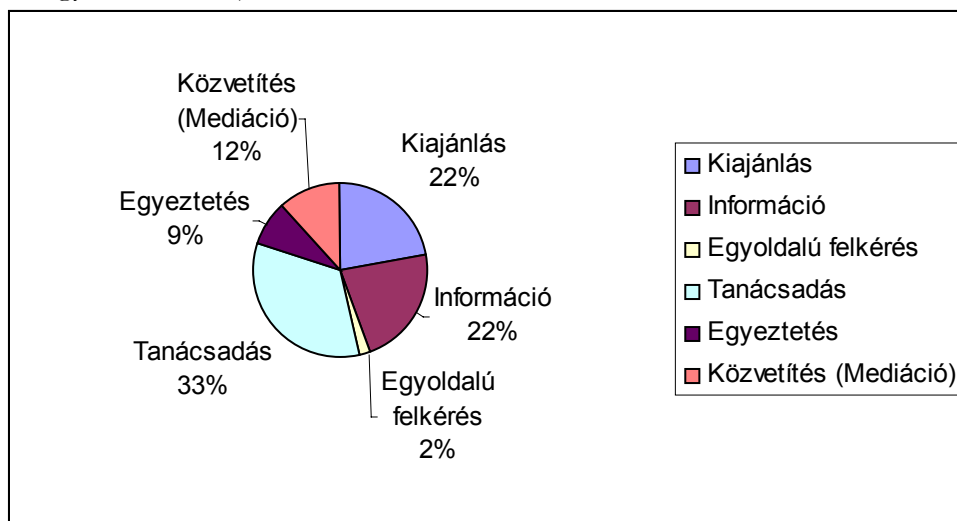
1. ábra

Érintett intézmények

2. ábra

Az ügykezelés módja

3. ábra

- Megpróbáltuk figyelemmel kísérni a hozzánk került ügyek további alakulását, és egyidejűleg törekszünk a tapasztalatok tanulságait összegezni. Ezek alapján azt feltétlenül tapasztalhattuk, hogy azok a felek, akik közvetítésben, egyeztetésben vettek részt, tartósan képesek fenntartani a korrekt tárgyalásos viszonyt, abban az esetben is, ha a megállapodás körülményei megváltoznak. E tapasztalatoknak publikációban is megjelent ismertetése „Az alternatív vitarendezés eljárásaink megjelenése az önkormányzati célok megvalósításában” (Önkorkép), mely természetesen nem tartalmaz konkrét esetekre, felekre vonatkozó információkat.

2. Kapcsolatrendszer kiépítése

- Folytatva a 2004-ben megkezdett munkát, 2005. év fontos feladatának tekintettük a Szolgálat tevékenységének megismertetését, és a szoros munkakapcsolatok megteremtését különböző szakmai, társadalmi szervezetekkel. Ennek kapcsán megállapodás-tervezetet készítettünk elő
 - az Oktatási Jogok Biztosának Hivatalával,
 - az Oktatási Minisztérium Hátrányos helyzetű és roma gyerekek integrációjáért felelős miniszteri biztos hivatalával.

Mindkét hivatal munkáját sok tekintetben segíthetjük, kiegészíthetjük, ha velük közösen igyekszünk megoldani a szinte mindennap felmerülő oktatásüggyel kapcsolatos problémákat, vitás helyzeteket. Mindkét együttműködési megállapodást már kidolgoztuk, csak aláírásra vár. Az Oktatási Jogok Biztosával számos esetben, a megállapodás aláírásának hiányában is kialakult szakmai együttműködés.

Felvettük a kapcsolatot a pedagógus szakszervezetekkel is:

- Pedagógusok Demokratikus Szakszervezete,
- Pedagógus Szakszervezet,
- Felsőoktatási Dolgozók Szakszervezete,
- Magyar Közoktatási és Szakképzési Szakszervezet,
- Magyar Tánc és Zeneművészek Szakszervezete -,

akikkel szintén megállapodást kívánunk kötni. A közös célok és feladatok koordinálásának részeként, az alternatív vitarendezés metodikájának, lehetőségeinek, feladatainak eddigi sikeres szereplésének ill. jövőbeli elterjesztésének hatékonyságáért részt vettünk a két szakszervezet az

MKSzSz titkárok tanácsának ülésén és a Pedagógusok Szakszervezete elnökségi ülésén is, ahol lehetőséget kaptunk a Szolgálat munkájának bemutatására.

A szakszervezetekkel kötendő megállapodás természetesen abban a formában jöhet létre, hogy az biztosítsa a munkáltatókkal folytatandó vitákban is a szolgálat pártatlanságát, függetlenségét.

- Ugyanígy fontosnak tartjuk, az államtitkári értekezlet javaslatával egyetértve, hogy megismertessük Szolgálatunkat az önkormányzatokkal, polgármesteri hivatalokkal (a budapesti kerületi és megyei önkormányzatokat már megkerestünk) - mint iskolafenntartóknak - oktatásért felelős munkatársaiknak, felajánlottuk az OKSZ segítségét azokban a vitás helyzetekben, melyekkel az iskolák fenntartói nap, mint nap szembesülnek.
- Tovább ápoltuk azokkal a szervezetekkel is a szakmai kapcsolatainkat, amelyekkel már a tavalyi évben sikeres megállapodást kötöttünk, így a Munkaügyi Közvetítői és Döntőbírói Szolgálattal. Az OKSZ igazgatóját a közvetítői szakma szakmai szervezete, az Országos Mediációs Egyesület elnökévé választotta. Az OKSZ igazgatója, az OME elnökeként számos (hazai és külföldi) fórumon képviselte a közvetítői szakmát és a Szolgálatot.
- Felvettük a kapcsolatot és szakmai megbeszélést tartottunk azokkal a szakemberekkel, akik a mediáció oktatásügyi területével foglalkoznak, illetve érdeklődnek és hasonló tapasztalatokkal rendelkeznek.

3. PR tevékenységünk

- Fontos feladat volt az interneten való megjelenésünk előkészítése, a jelen és a jövő aktuális feladataira való felkészülés, a célkitűzések meghatározása.
- Megújítottuk honlapunkat és kör-emailt jutattunk el a magyarországi alsó- és középfokú oktatási intézményekhez, amelyben tájékoztattuk az intézményeket az OKSZ munkájáról, a kapcsolatfelvétel módjáról, az Szolgálat vitarendezésben való részvételének lehetőségeiről. Ennek kapcsán sok pozitív visszajelzés érkezett az iskoláktól, pedagógusoktól. Örömmel értesültek, hogy az oktatásügy területén is működik a mediációs szolgálat. Többen már meg is kerestek problémájukkal a Szolgálat segítségét kérve.
- Az OKSZ tevékenységéről számolt be egy a Köznevelésben megjelent cikk is, melyben eddigi sikeres munkánkról és küldetésünkről írtak.
- Számos médiaszereplésünk is lehetőséget nyújtott arra, hogy minél többen ismerkedjenek meg e vitarendezési eljárás hasznosságával.
- Szolgálatunk szerepelt az OM által szervezett iskolaigazgatói konferencián, ahol az érdeklődőket információkkal segítettük.
- Előadást tartottunk a mediáció önkormányzati (oktatási ügyek) alkalmazásairól a Savaria Nyári Egyetemen, valamint Vácott az egyetemek gazdasági vezetőinek munkánkról, feladatainkról, tapasztalatainkról.
- Részt vettünk azon a nemzetközi konferencián, melynek témája a családi mediáció volt. A plenáris ülésen lehetőséget kaptunk, hogy ismertethessük az OKSZ eddigi működését, tevékenységét.

- Az OKSZ igazgatója elnökölt azon a konferencián, melyet a Rézler kötet megjelenése alkalmából rendeztek, ez újabb lehetőséget jelentett, hogy a közvetítői eljárást az oktatás körében megismertessük.
- Az MKDSZ által rendezett megbeszéléseken vett részt a Szolgálat igazgatója, melynek témája volt a mediáció fejlődése a munkajogban (Prof. Kolonay Csilla), és a munkaügyi szabályozás változtatásának szándékai (Dr. Horváth István FMM, kodifikációs Főv).
- A Szolgálat igazgatója előadást tartott a Corvinus Egyetemen rendezett „Önkormányzati Mediáció és Partecipáció” című konferencián.
- Meghívást kaptunk a Partners Hungary 10 éves fennállásának alkalmából rendezett ünnepségre is.

4. Egyéb, a Szolgálat küldetésébe tartozó tevékenységek

a.) Nemzetközi kapcsolatok

- Az Európa Unió egyik munkaügyi kapcsolatok nemzetközi programjának magyar OÉT delegációja tagjaként segítettük a szociális párbeszéd fejlesztését.
- Májusban a Macedón Oktatási Minisztérium küldöttségnek számoltunk be a Szolgálat munkájáról, ill. annak sikereiről.
- Közös programban vettünk részt az Új-Mexikói UNM amerikai professzoraival.
- Júniusban az UNESCO meghívására részt vettünk a „Quality Education for Children from Socially Disadvantaged Settings: A Multiproblem Phenomenon” című szakmai konferenciáján.
- Októberben részt vettünk a EU Brit Elnöksége (UK Presidency) által szervezett konferencián, melynek címe: Civil Justice for All.

A nemzetközi konferenciák, melyeken a Szolgálat munkatársainak volt alkalma részt venni, a legnagyobb mértékben megerősítették azt a minisztériumi szándékot és törekvést, hogy az oktatás területén bevezesse az alternatív vitarendezési eljárások alkalmazását. E konferenciák (döntően a tagállamok kormányzati szervezeteinek részvételével) egyértelmű elköteleződést tettek, s ajánlásokat fogalmaztak meg a közvetítés, békéltetés (mediation, conciliation) kiterjesztésének szükségességéről. A célcsoportok tekintetében kitüntetett helyet töltenek be a hátrányos, vagy valamilyen szempontból speciális helyzetű csoportok, az eljárások tekintetében az állami érdekek, illetve az állami intézmények tehermentesítését eredményező eljárások, ahol az állami szerepvállalás nélkülözhetetlen.

b.) Képzés

Az akkreditált pedagógus továbbképző tanfolyamunk munkafüzetét, dokumentációját elkészítettük. A tanfolyamra való jelentkezés lehetősége megjelent az Oktatásügyi Közlönyben, az OKSZ honlapján, de sajnos tényleges képzés még nem indult, aminek okait érdemes lesz megvizsgálnunk, s az esetleges változtatásokat végiggondolni. Fontos lenne számunkra, ha a Sulinova, ill. az Oktatási Minisztérium támogatná a tanfolyamok népszerűsítését, s ajánlaná az

oktatási intézmények számára, mivel a Szolgálat költségvetése nem tartalmaz ehhez rendelt keretösszeget, s a szolgálat emberi erőforrás kapacitása sem tesz lehetővé nagyobb ráfordítást.

Dr. Krémer András
igazgató

ORSZÁGOS KREDITTANÁCS IRODÁJA

Az OKT tagjai többségének (2 fő kivételével) megbízása 2005. év januárjával lejárt, ám az oktatási miniszter további két hónappal meghosszabbította azt. 2005. március 31-ig az OKT 3 ülést tartott, amelyeken a következő feladatokat végezte el:

- állásfoglalást dolgozott ki a Bolognai Folyamat keretében bevezetendő új képzési szerkezet egyes ciklusaiban a tervezett képzési idő és az azokhoz rendelt kreditek elveiről, ezügyben az OM felsőoktatási helyettes államtitkárával és a Magyar Akkreditációs Bizottsággal tisztázó egyeztetéseket tartott;
- áttekintette az *ECTS/DS Label*vel kapcsolatos brüsszeli szabályozást és az első két pályázási forduló eredményeit, tapasztalatait;
- összefoglalta és értékelte hároméves tevékenységét, megállapította, hogy a kreditrendszer bevezetése megtörtént és alapvetően sikeres volt.
- ajánlásokat alakított ki a kreditrendszer fejlesztésével, működésének finomításával kapcsolatos további tennivalókra az OKT leendő új tagjai számára
- javaslatot tett az OM felé a felkérendő új OKT tagokra

Az OKT márciusi ülése „búcsúülés” volt, ahol az OM képviselője megköszönte a tagok munkáját, a tagok pedig jelezték készségüket a kreditrendszerrel kapcsolatos szakmai feladatok ellátására.

Az újjáalakult, a korábbi 15 helyett 12 taggal felálló új OKT 2005. májusában tartotta ünnepi ülését az oktatási miniszter jelenlétében, amelyre a korábbi tanács leköszönt tagjait is meghívták. Az ünnepi alakuló ülésen az éves tennivalókat tekinteték át röviden. Az új OKT 2005. júniusától kezdte meg rendes működését és az év végéig öt ülést tartott. Ezekben a következő feladatokat végezte el:

- kialakította az új tagok és a felsőoktatási intézmények egymáshoz rendelését
- módosította az 1999-ben elfogadott és azóta változatlan ügyrendet
- elkészítette éves munkatervét és egy középtávú munkatervet
- elemezte a kreditrendszerű intézményi tanulmányi és vizsgaszabályzatokat annak érdekében, hogy a tapasztalatok alapján ajánlásokat dolgozzon ki továbbfejlesztésükre
- a kreditrendszert bemutató szöveget alakított ki a Felsőoktatási Felvételi Tájékoztató számára
- áttekintette az ECTS működésével kapcsolatos főbb változásokat
- megvitatta és véleményezte az OM által elvégzett Országos Kreditmonitoring vizsgálat eredményeit
- állásfoglalást alakított ki az Európai Képesítési Keretrendszerről a tervezettel kapcsolatban folyó nemzeti konzultáció keretében
- megvitatta a kreditoptimalizációs eljárást és várható hatásait
- az OM kérésére részletes szakmai véleményt adott az új felsőoktatási törvényhez készülő végrehajtási rendelet tervezetének kreditrendszerre vonatkozó részeihez
- mindezekben túl pedig számos felmerült szakmai részkérdést vitatott meg és adott választ ezekkel kapcsolatos kérdésekre

Az OKT irodája 2005-ben a következő feladatokat végezte el:

- folyamatosan előkészítette, szervezte és kiszorgálta az OKT működését az ülések összehívásával, biztosításával, előkészítő és háttéranyagok kiküldésével, emlékeztető készítésével.
- ellátta az OKT tagok megbízásával és működésével kapcsolatos adminisztratív és pénzügyi feladatokat (szerződések előkészítése, elszámolások készítése, monitoring feladatok)

- folyamatosan fejlesztette a honlap szakmai szolgáltatásait és tartalmait. A honlap látogatottsági adatai szerint különösen a szakmai szolgáltatások (szakanyagok, publikációk) valamint az interaktív tanácsadás („Kreditdoktor”) iránt magas az igény.
- az interaktív tanácsadás keretében heti rendszerességgel szükséges szakmai kérdésekben egyeztetéseket folytatott a megfelelő válaszok kialakítása és megküldése érdekében
- az OKTI vezetője számos alkalommal tett eleget intézményi meghívásoknak, amelynek során szakmai egyeztetéseket, tapasztalatcserét folytattak az intézmények tanulmányi szervezéséért, illetve kreditrendszerének működtetéséért felelős vezetőivel.
- az OM által elvégzett Országos Kreditmonitor Vizsgálat során kijelölt OKT tagokkal együtt támogatta a vizsgálatot végző külső cég szakmai munkáját
- folyamatosan nyomon követte a kreditrendszerrel kapcsolatos hazai és nemzetközi fejleményeket, vezetője révén részt vett az elmúlt évek legfontosabb kreditszemináriumán 2005. októberében Isztambulban, tovább számos hazai eseményen, konferencián, szeminárium tartott a kreditrendszerrel összefüggésben szakmai tájékoztatót, előadást.
- Az OKTI vezetője révén részt vesz a Tempus Közalapítvány Sokrates Tanácsadó Bizottságának tevékenységében, az Europass Irányító Testület tevékenységében

Mindezen feladatok mellett tény, hogy igazán fontos szakmai feladatokhoz a szükséges szakértői háttér bevonása, elemzések, felmérések készíttetése, háttérfelmérések, előkészítése forrás hiányában nem tudtak megvalósulni.

A kötelező maradványképzés miatt foganatosított intézkedések olyan helyzetet eredményeztek, hogy az OKT üléseire még az ásványvizet is a munkatársak saját személyes béréből tudtuk biztosítani a sokszor 3-3,5 órán át ülésező tagok számára. A gépek, berendezések szükséges felújításának, szervizelésének elmaradása pedig év végére teljességgel bizonytalanná tette az irodai háttér működését.

A munkaerővel való gazdálkodásban is a forrásszűke határozta meg a lehetőségeket, több alkalommal is alkalmi megbízás keretében kellett kiegészítő munkaerőt igénybe venni.

A tárgyi eszközgazdálkodás terén – tekintettel az iroda kis méretéből fakadó szerény eszközállományra – problémák nem jelentkeztek, amúgy pedig nem állt rendelkezésre forrás fejlesztésre. Emiatt persze a vonatkozó 200/2000. sz. kormányrendeletben előírt feladatok egy részét – amely eszköz- és szoftverfejlesztést igényelt volna – már több éve nem tudjuk ellátni.

Itt érdemes megjegyezni, hogy az előző évek beszámolóiban jelzett trend továbbra is érvényes: a működéshez elégtelenek a biztosított források, ezért az alapfeladatokat is csak minimális szinten tudjuk ellátni, egyes feladatok ellátására pedig fel sem tudunk készülni. Bár minden évben jelezzük ezt a helyzetet, az előirányzatok összege nemhogy stagnál, de évről évre csökken: ez előre vetíti a működés és eredményessége korlátait.

Derényi András
igazgató

ORSZÁGOS TUDOMÁNYOS DIÁKKÖRI TANÁCS ÉS TITKÁRSÁGA

A 2005. esztendő a tudományos és művészeti diákkörök életében az országos konferencia éve. Így ennek megfelelően az Országos Tudományos Diákköri Tanács (OTDT) és az OTDT Titkárság 2005. évi kiemelt fő feladata – az intézményi tudományos és művészeti diákköri tevékenység országos szakmai irányítása, feladatai koordinálása, mint alapfeladat mellett – a XXVII. Országos Tudományos Diákköri Konferencia 16 szekciójának megrendezése, lebonyolítása volt.

Kiemelt, főbb feladatok 2005-ben

1. Az intézményekben folyó tudományos és művészeti alkotó diákköri tevékenység országos szintű szakmai összefogása, koordinálása, tevékenységük segítése;
2. Az Országos Tudományos Diákköri Tanács és annak Ügyvezető Elnöksége munkájának szervezése (az OTDT szervezeti eseményei, tanácskozásai, ülései), az OTDT harmadik nyilvános tanácsülésének összehívása, megrendezése a Magyar Tudományos Akadémián, az ország minden TDT/TDK elnökének, titkárának részvételével;
3. Az OTDT mellett működő szakmai bizottságok munkájának segítése, szervezeti eseményei, ülései, programjai alakítása, koordinálása;
4. A XXVII. Országos Tudományos Diákköri Konferencia megszervezése, lebonyolítása, a konferenciához kapcsolódóan meghirdetett Pro Scientia Aranyérem pályázat, illetve Mestertanár Aranyérem kitüntetés jelölések elbírálásának megszervezése; a konferencia befejezése alkalmából rendezett ünnepi záróülés előkészítése, megszervezése a Magyar Tudományos Akadémián, a 2005. évi tudomány napi események kiemelt rendezvényeként;
5. A diáktudósok és mestereik, valamint az intézményekben folyó tudományos diákköri munka elismertetése, képviselete;
6. A tudományos és művészeti diákköri munkát, tevékenységet, a diáktudósokat érintő országos rendezvények, kiemelt konferenciák, tudományos programok támogatása;
7. Az OTDT időszaki kiadványainak, a konferencia dokumentumainak és egyéb aprónyomtatványainak szerkesztése, kiadása;
8. Az OTDT Titkárságának működtetése, belső rendjének alakítása, szervezése;
9. Az Országos Tudományos Diákköri Tanács és Titkárságának gazdálkodása.

1.

Az intézményi tudományos és művészeti alkotó diákköri tevékenység országos szintű szakmai összefogása, koordinálása, tevékenységük segítése

Az Országos Tudományos Diákköri Tanács és annak Titkársága alapfeladatának meg-felelően 2005-ben is segítette, összehangolta a magyar felsőoktatási intézményekben folyó tudományos és művészeti diákköri tevékenységet, képviselte a kiemelkedő képes-ségű TDK munkát végző hallgatók és az őket segítő, velük együttműködő oktatók, kutatók munkáját. Továbbra is megkülönböztetett figyelemmel támogatta a határon túli diákkörös hallgatók munkáját, a határon túli tudományos diákköri rendezvények, konfe-renciák szervezését.

Az OTDT és annak Titkársága:

- Rendszeresen adott elektronikus és postai úton küldött levélben tájékoztatást, illetve rendszeresen megküldte a felsőoktatási tehetség-gondozást, az elitképzést, a TDK munkát érintő dokumentumokat, anyagokat az egyetemek és főiskolák TDT/TDK elnökeinek, titkárainak, felelőseinek.
- Gondozta az OTDT központi adatbázisát, amelyben több mint 250 intézményi/kari szintű TDT/TDK elnök, titkár, felelős adatai állnak rendelkezésre. A 2005/2006-os tanévre vonatkozó adatok aktualizálásához adatlap került kiküldésre, majd a feldolgozást követően az OTDT honlapján megtörtént nyilvános közzététele.
- A korábban kialakított és elfogadott előírás, szabály szerint folyamatosan fogadta, feldolgozta, rögzítette, majd visszaigazolta az intézményekben rendezett konferen-ciák bekért, illetve beküldött dokumentumait, különböző adatait. A Titkárságon nyilvántartott adatok az OTDT honlapján különböző táblázatokban nyilvánosságra kerültek: a 2004/2005-ös tanév II. félévében, a 2005/2006-os tanév I. félévében ren-dezett konferenciák kiemelt adatai, illetve a konferenciákon a zsűrik javaslatra alapján a XXVIII. OTDK-n való részvételre jogosultságot szerzett hallgatók név-jegyzéke (hallgató neve, illetve intézményük betűkódja szerinti abc-ben).
- Szakmai segítséget adott az intézményi/kari/szakterületi programok szervezéséhez különböző konzultációk, egyeztető megbeszélések, valamint személyes látogatások alkalmával. Különös gonddal segítette az újonnan létrehozott, köztük a határon túli még kevés tapasztalattal rendelkező tudományos diákkörök munkáját az OTDT tagok, az OTDT Ügyvezető Elnökségi tagok, a szakmai bizottsági elnökök, az OTDT elnöke és titkára közreműködésével.
- Az intézményekben folyó TDK munka, a közös gondolkodás segítése, a tapasztala-tok átadása szándékával szervezte meg az OTDT 2005. évi nyilvános tanácsulását, „*Az elitképzés a változó magyar felsőoktatásban*” című tanácskozást az ország valamennyi TDT/TDK elnökének, titkárának, felelőseinek részvételével (az ülés további részletei ld. a 2. fejezetben – ülések, rendezvények, programok).
- Különböző sajtóanyagokat állított össze és jelentetett meg, amelyek igen széles körben mutatták be, mint jó, értékes és követendő példa a tudományos és művészeti alkotó diákköri munkát, a 2005-ös OTDK szekcióinak munkáját. Az egyetemi és főiskolai lapok mellett cikkeket jelentetett meg a Mindentudás Egyeteme honlapján, továbbá a M2 *Keresd a tudást* című műsorában, ahol számos tudományos diákköri téma került feldolgozásra, illetve jelentős tudományos eredményt elért fiatal került bemutatásra. (A Mindentudás Egyeteme honlapján 2005-ben több, mint 30 átfogó, egy-egy tudományterületet, továbbá hallgatót és témavezetőjét, mestert és tanítványát bemutató cikk került közzétételre. A M2-ben a geológia, az agrár, a biológia és az orvos tudományterületek kerületeket bemutatásra. A készített cikkekben számos női életpályát is ismertettek (nő hallgatók és nő oktatók, kutatók).

- Az OTDT által korábban elindított történeti kutatás eredményeit figyelembe véve segítette az intézményi tudományos diákkörök történeti és egyéb összefoglaló kiadványainak létrejöttét, szerkesztését, OTDT központi adattár, archivált dokumentumok és titkársági kiskönyvtár használatával, egyéb módszertani segítséssel.
- Az új felsőoktatási törvény elfogadását követően egy általános tájékoztató kiadvány összeállítását kezdte meg a TDK tevékenységről a tanulmányaikat megkezdő elsőéves hallgatóknak „*Amit a TDK-ról tudni kell*” címmel. Várható megjelenése: 2006 szeptembere.
- Az intézményi tudományos diákkörök törekvéseit jelentős mértékben segítette, működési feltételeit tovább javította az *Oktatási Minisztérium új tudományos diákköri kutatási és művészeti tevékenység támogatására kiírt pályázata*. (Az intézményi tudományos diákköri kutatómunka támogatására korábban már került kiírásra egy kétéves futamidejű pályázat, mely 2004. június 30-án járt le.) Az érvényben levő, egy évre szóló pályázat ugyan jóval kevesebb összeget biztosított az intézményeknek (nem visszatérítendő előfinanszírozás), de a pályázaton nyert összeg a tudományos és művészeti diákköröknek jelentős további segítséget jelent.

A pályázat előkészítésénél és elbírálásánál az OTDT különböző központi adatbázisának adatai kerültek felhasználásra (az OTDT adatai és kiadványai nélkül a pályázat nem írható ki és nem is bírálható el, mivel csak itt állnak rendelkezésre az egységes, értékelhető adatok). A pályázati kiírással kapcsolatos (nem minden esetben kedvező) tapasztalatait az OTDT levélben küldte meg a pályázatot kiíró Oktatási Minisztériumnak, illetve a pályázatok támogatásáról a döntési javaslatot az oktatási miniszternek előterjesztő Jedlik Ányos Kuratóriumnak, ezzel is képviselve az intézmények tudományos diákköreit, segítve a későbbi kiírandó pályázat legcél-szerűbb, legmegfelelőbb előkészítését.

2.

Az Országos Tudományos Diákköri Tanács munkájának szervezése

Az Országos Tudományos Diákköri Tanács Szervezeti és Működési Szabályzatának megfelelően kialakított, a 2005. évre vonatkozó feladatterv szerint készítette elő és tartotta különböző üléseit. Az ülések szervezésével kapcsolatban elvégzett feladat: az ülések dokumentumainak előkészítése, véleményeztetése, az ülések megszervezése, üléstervek, programok összeállítása, az ülések elfogadott döntéseinek, állásfoglalásainak megismertetése, a dokumentumok irattározása.

Az OTDT szervezeti eseményei, tanácskozásai, ülései

(időrendi felsorolásban)

- 2005. február 11. (péntek) és február 14. (hétfő) 11.00 óra – *Professzorok Háza*
A XXVII. Országos Tudományos Diákköri Konferencia Ügyvezető Elnökök Kollégiumának III. ülése – az OTDT mellett működő szakmai bizottságok elnökeivel kibővített tanácskozás

Az ülések célja és témakörei:

A XXVII. Országos Tudományos Diákköri Konferencia lebonyolításával össze-függő aktuális kérdések, további tudnivalók megbeszélése, minden olyan kérdés megvitatása, amely a 16 szekció szervezése során felmerült. Ezek között: a neve-zések számszerű alakulása; a szekciók tagozatainak kialakítása; dolgozatok bírálata, a zsűrizés rendje; a helyezések száma, különdíjak alakulása; szekció kiadványok; központi támogatás, központi díjak tervezése; a biztosított központi dokumentumok, kiadványok; pénzügyi kérdések.

Az ülésen került átadásra az OTDT központilag biztosított összes dokumentuma: OTDK meghívók, hallgatói és témavezetői oklevelek, helyezési oklevelek, különdíjas oklevelek, plakátok, A/4-es biankó lapok, OTDK dosszié a szervezők és a zsűri számára, a 2004-es Diáktudós, Az Országos

Tudományos Diákköri Tanács Közleményei, 4. füzet, mely az összes 2005. évi kitüntetési dokumentumot tartalmazza (a pályázati adatlapot és a jelölési lapot is).
(OTDT-K-2005/040)

- 2005. február 18. (péntek) 13.30 óra – Professzorok Háza
Az Országos Tudományos Diákköri Tanács ülése – a konferenciát rendező intézmények ügyvezető elnökeivel, titkáraival kibővített tanácskozás

Az ülés napirendjei:

Tájékoztató a két OTDT ülés közötti eseményekről; TDK a kétciklusú képzésben. A tudományos és művészeti diákkörök változó szerepe a lineáris, kredit rendszerű felsőoktatás és a nagy létszámú alapképzés feltételei között című, a XXVII. OTDK Szekcióinak keretében rendezett szakmai bizottsági ülések vita-anyaga; A XXVII. Országos Tudományos Diákköri Konferencia szervezési munkáinak áttekintése; Az OTDT kitüntetések odaítélésének előkészítése (Pro Scientia Aranyérem, Mestertanár Aranyérem kitüntetés, Honoris Causa Pro Scientia Arany-érem, Máriás Antal Emlékérem, OTDT Arany Kitűző); Az OTDT kiemelt rendezvényei (a XXVII. OTDK nyitórendezvénye – 2005. március 21., a XXVII. OTDK Művészeti és Művészettudományi Szekciójának kiállítása – 2005. április 1., a Tanács harmadik nyilvános tanácsulása az ország valamennyi TDT elnökének részvételével – 2005. október 4., a XXVII. OTDK befejezése alkalmából rendezett ünnepi záróülés – 2005. november); az OTDT és a Titkárság szakmai és gazdálkodási feladatai (az OTDT 2004. évi szakmai és gazdálkodási beszámolója és az OTDT 2005. évi feladatainak és pénzügyi gazdálkodásának kiemelt, főbb elemei); Egyebek, a tudományos és művészeti diákköri munkát érintő tájékoztatók.

(OTDT-K-2005/032)

- 2005. március 7. (hétfő) 14.00 óra – Professzorok Háza
Az OTDT kibővített Ügyvezető Elnökség ülése – az OTDT mellett működő szakmai bizottságok elnökeivel kibővített ülés

Az ülés témakörei:

A két elnökségi ülés közötti események; A XXVII. OTDK ideje alatt tartott szakmai bizottsági ülések kiemelt, főbb kérdései, a vitafórum, beszélgetés vázlata; Tájékoztató a Mindentudás Egyeteme és az OTDT megállapodás szerint létrehozott Prezentációs-díj odaítélésének szempontjairól és menetéről; Pénzügyi problémák, állásfoglalás az új pénzügyi helyzetben (OM támogatás); Az OTDT kitüntetései odaítéléséhez kapcsolódó feladatok, információk; Tájékoztatók, közérdekű bejelentések.

(OTDT-K-2005/060)

- 2005. március 21. – Eötvös Loránd Tudományegyetem
A XXVII. Országos Tudományos Diákköri Konferencia nyitó rendezvénye – az OTDT Ügyvezető Elnökségének tagjai jelenlétében
- 2005. március 21. és április 29.
A XXVII. Országos Tudományos Diákköri Konferencia szekció rendezvényei – az ország 8 városában, 11 egyetemi és 5 főiskolai kar rendezésében
(részleteit ld. a 4. pontban – a XXVII. OTDK szakmai programjai)
- 2005. április 1. – Szegedi Tudományegyetem Juhász Gyula Tanárképző Főiskola
A XXVII. OTDK Művészeti és Művészettudományi Szekció kiállítás megnyitója

- 2005. április 29. – Nyugat-Magyarországi Egyetem Közgazdaságtudományi Kar
A XXVII. Országos Tudományos Diákköri Konferencia záróünnepsége

- 2005. június 21. (kedd) – Professzorok Háza
Az OTDT mellett működő történeti kutatás munkabizottság ülése
Az ülés témakörei:
Az OTDT második történeti kötetének, az OTDT interjú kötet szerkesztési és kiadási munkálatai, aktuális feladatai, Ajánlások megfogalmazása a tudományos diák-köri történeti kutatást végző intézmények számára.

- 2005. június 13. (hétfő) 9.00 óra – Magyar Tudományos Akadémia
OTDT – Mindentudás Egyeteme Konferencia a ME Prezentációs-díj elnyerésére

- 2005. június 23. (csütörtök) 13.30 és 24. (péntek) 10.00 óra – Professzorok Háza
A Pro Scientia Aranyérem odaítélés döntést előkészítő albizottságainak ülései: 1. Társadalomtudományok 2. Élettudományok 3. Élettelen természet- és műszaki tudományok
A Pro Scientia Aranyérem Szabályzatában foglaltaknak megfelelően az előkészítő bizottságok üléseire – véleményezési, javaslattevési joggal – meghívást kaptak az OTDT mellett működő Szakmai Bizottságok elnökei, illetve az általuk megbízott képviselők.
(OTDT-K-2005/175)

- 2005. június 24 (péntek) 14.00 óra – Professzorok Háza
A Pro Scientia Aranyérem odaítélő főbizottság ülése
(OTDT-K-2005/175)
A PSA odaítélő főbizottság dokumentumai:
 - A PSA döntést előkészítő és döntő bizottságok összetétele (OTDT-K-2004/241)
 - PSA on-line nevezési lap és kapcsolódó mellékletei (megtekinthető: www.otdt.hu kitüntetések menüpont alatt)
 - A Pro Scientia Aranyérem pályázatok eredeti példányai
 - Pro Scientia Aranyérem pályázatok teljes jegyzéke (OTDT-K-2005/175teljes)
 - Pro Scientia Aranyérem pályázatok és Mestertanár Aranyérem jelölések összesített táblázat (OTDT-K-2005/175/PSAME2)
 - A Pro Scientia Aranyérem pályázatok intézményi megoszlása (OTDT-K-2005/175i1)
 - A Pro Scientia Aranyérem pályázatok intézmények és szekciók szerinti megoszlása (OTDT-K-2005/175matr1)
 - Pro Scientia Aranyéremre a szakmai bizottságok által felterjesztett pályázatok (OTDT-K-2005/175f)
 - Tájékoztató a 2005. évi Pro Scientia Aranyérem pályázatról, döntési hatáskörökről (OTDT-K-2005/175t)
 - Az egyes albizottságokat érintő pályázók adatait tartalmazó táblázatok és jegyzőkönyvek (OTDT-K-175a, b, c)
 - Az egyes albizottságot érintő pályázók adatait tartalmazó on-line sorok elektronikusan (OTDT-K-2005/175onla, b, c)
 - Az egyes albizottságot érintő pályázatok on-line sorainak nyomtatott változata
 - Az OTDT Szakmai Bizottságainak jegyzőkönyvei
 - Junior Pro Scientia Aranyérem — a Kutató Diákok Országos Szövetségének kitüntetési dokumentuma

- Oktatók és kutatók, akik a TDK tevékenységükért központi (OTDT) elismerést kaptak 1989-2003 között (OTDT-K-2005/119)
 - Mestertanár Aranyérem jelölések eredeti példányai
 - Mestertanár Aranyérem jelölések teljes jegyzéke, abban feltüntetve a szakmai bizottságok által tett felterjesztési rangsor (OTDT-K-2005/175teljesMtA)
 - Mestertanár Aranyérem jelölések intézményi megoszlása (OTDT-K-175I2)
 - Mestertanár Aranyérem jelölések intézmények és szekciók szerinti megoszlása (OTDT-K-2005/175matr2)
- 2005. szeptember 29. (csütörtök) 13.00 óra – *Professzorok Háza*
Az OTDT Ügyvezető Elnökség ülése – az OTDT mellett működő szakmai bizottságok elnökeivel kibővített ülés
- Az ülés napirendjei:*
A két OTDT Ügyvezető Elnökségi ülés közötti kiemelt események; A XXVII. OTDK szakmai értékelése; Az OTDT nyilvános ülése kiemelt, főbb elemeinek átgondolása, megbeszélése; Az OTDT soron következő ülésének tervezett napi-rendjei, köztük a Honoris Causa Pro Scientia Aranyérem és a Máriás Antal Emlék-érem, az OTDT Arany Kitűző odaítélésének előkészítése, az Ügyvezető Elnökség írásos előterjesztésének összeállítása; Az OTDT ünnepi ülésének előkészítése.
(OTDT-K-2005/0250)
- 2005. október 4. (kedd) 10.00 óra – *Magyar Tudományos Akadémia*
Az Országos Tudományos Diákköri Tanács nyilvános tanácsulása – az ország valamennyi OTDT/TDK elnökének, titkárának részvételével
- A Tanácsülés témaköre:*
Az elitképzés a változó magyar felsőoktatásban
- Elhangzott előadások:*
Dr. Mang Béla felsőoktatási helyettes államtitkár – **A felsőoktatási elitképzéssel kapcsolatos kormányzati elképzelések**
Dr. Horn Péter akadémikus, a Kaposvári Egyetem rektora – **A tudományos diákkör a BSc – MSc – PhD képzési folyamatban**
Dr. Szendrői Péter egyetemi tanár, az OTDT elnöke – **Az OTDT feladatai a változó magyar felsőoktatásban**
- Hozzászólások, és a Művészeti és Művészettudományi Szekció nyertes hallgatóinak bemutatkozása, előadása*
(Megjegyzés: az OTDT nyilvános ülésének teljes jegyzőkönyve megjelenik az OTDT 2005. évi *Diáktudós* kiadványában, továbbá az ülésről részletes beszámoló készült, mely elérhető a Mindentudás Egyetem, a Magyar Tudományos Akadémia és az OTDT honlapjáról.)
(OTDT-K-2005/252)
- 2005. október 21. (péntek) 13.00 óra – *Professzorok Háza*
Az Országos Tudományos Diákköri Tanács ülése – a konferenciát rendező intézmények ügyvezető elnökeivel, titkáraival kibővített tanácskozás
- Az ülés napirendjei:*
Tájékoztató a két ülés közötti eseményekről; A XXVII. Országos Tudományos Diákköri Konferencia értékelése: az OTDT szakmai bizottságai és a konferenciát rendezők önértékelésének összegzése; A XXVII. OTDK szekcióit szervezők munkájának értékelése; Állásfoglalás a XXVIII. konferencia meghirdetésében; Az OTDT akadémiai nyilvános tanácsülésének értékelése, az ülésen elhangzottak alapján állásfoglalás, határozathozatal; Az

Országos Tudományos Diákköri Tanács ünnepi ülésének előkészítése, közük az OTDT elismeréseinek odaítélése (Honoris Causa Pro Scientia Aranyérem odaítélése, a Máriás Antal Emlékérem és az OTDT Arany Kitűző elnökségi állásfoglalás jóváhagyása); Az aranyérmek, az elismerések dokumentumainak bemutatása; Tájékoztató a tudományos diákköri munkát érintő kérdésekről, további programokról, eseményekről.
(OTDT-K-2005/251)

- 2005. november 7. (hétfő) 10.00 óra – Magyar Tudományos Akadémia
Az Országos Tudományos Diákköri Tanács a XXVII. OTDK befejezése alkalmából rendezett ünnepi záróülése a Magyar Tudomány Ünnepe 2005. évi kiemelt rendezvényeként

Az ünnepi ülés napirendjei:

Himnusz közös éneklése; Megnyitó, a résztvevők köszöntése: Szendrő Péter egye-temi tanár, az OTDT elnöke; Köszöntések, felszólalások: Magyar Bálint oktatási miniszter és Vizi E. Szilveszter akadémikus, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke; A XXVII. Országos Tudományos Diákköri Konferencia értékelése: Koósné Török Erzsébet az OTDT titkára; Kitüntetések, elismerések átadása; a Pro Scientia Aranyérem, az elismerő oklevél és az OTP Meglepetés Kártya, valamint az Aranyérmes hallgatók témavezetőinek az oklevél és jelvény átadása (az érmekeket és az okleveleket átadta: Vizi E. Szilveszter és Szendrő Péter, az OTP Meglepetés Kártyát átadja: Csányi Attila); A Honoris Causa Pro Scientia Aranyérem és elismerő oklevél átadása (az érmekeket és az okleveleket átadta: Szendrő Péter); A Mestertanár Aranyérem, az elismerő oklevél átadása (az érmekeket és az oklevelet átadta: Magyar Bálint és Szendrő Péter); Máriás Antal Emlékérem átadása (az emlékérmeket és az okleveleket átadta: Szendrő Péter); Az OTDT Arany Kitűző átadása (az elismerést és az okleveleket átadta: Szendrő Péter); Mindentudás Egyeteme Prezentációs-díj átadása (a díjakat és az oklevelet átadta: Vizi E. Szilveszter); A szakmai bizottsági elnökök és a szekciók ügyvezető elnökei oklevele és az OTDT érem átadása; A legszínvonalasabb szekció dokumentumok elismerő oklevél átadása (az okleveleket átadta: Szendrő Péter); Az ünnepi ülés zárása: Szendrő Péter; A XXVII. OTDK Művészeti és Művészettudományi Szekció nyertes hallgatóinak előadása (zenei műsor); Fogadás (Akadémiai Klub termei); Sajtótájékoztató.

(Megjegyzés: az OTDT ünnepi ülésének teljes jegyzőkönyve, valamint a kitüntetett-ekről és az ünnepségről készített fotók megjelennek az OTDT 2005. évi *Diáktudós* kiadványában.)
(OTDT-K-2005/260)

- 2005. március – június – szeptember – október – november – Professzorok Háza
Az OTDT mellett működő szakmai bizottságok ülései
(az OTDT mellett működő szakmai bizottságok elnökeik irányításával saját üléstervüknek megfelelő napirendekkel üléseztek)

A szakmai bizottságok üléseit hagyományaiknak, illetve az aktuális feladataiknak függvényében a szakmai bizottsági elnök, vagy a szekció rendező-intézményében, továbbá – többnyire a nagyobb bizottságok – az OTDT Titkárság székhelyén, a Professzorok Házában tartották. Az ülések 2005-ben különösen nagy létszámúak és egyben aktívak voltak.

Az OTDK ideje alatt egy ülést tartott minden szakmai bizottság a konferencia szekció programjának keretében.

- 2005. december 16. (péntek) 13.30 óra – Professzorok Háza
Évzáró OTDT Ügyvezető Elnökségi ülés és ünnepség – az OTDT mellett működő szakmai bizottságok elnökeivel kibővített ünnepség
(OTDT-K-2005/350)

3.

Az OTDT mellett működő szakmai bizottságok munkájának szakmai irányítása

Az OTDT és annak Titkársága a hagyományoknak megfelelően koordinálta, segítette a szakterületenként eltérő módon, saját szabályzatai alapján és eltérő hagyományai szerint működő tizenhat szakmai bizottság munkáját (elvi és módszertani segítség adásával), továbbá folyamatosan biztosította működési feltételeit.

Az OTDT és annak Titkársága:

- A 16 szakmai bizottsági elnökkel való folyamatos kapcsolattartás során tájékoztatót, információkat adott, a munkához szükséges dokumentumokat biztosított.
- A szakmai bizottságok által szervezett konferencia szekció rendezéséhez segítséget adott, a szekciók közötti munkát koordinálta, biztosította az OTDT Ügyvezető Elnökség tagjai részvételét a szakmai bizottságok különböző programjain.
- Segítette az ülések előkészítését, megszervezését, biztosította a konferencia ideje alatt tartott szakmai bizottsági ülés dokumentumait (az OTDT-t érintő átfogó változások, valamint a kitüntetések odaítélésben való állásfoglalásokhoz kapcsolódó információkat, dokumentumokat).
- Nyilvántartotta adataikat, dokumentumaikat, gondoskodott azok archiválásáról.
- Közreműködött hozott döntéseik előkészítésében, a döntések képviseletében és nyilvánosságra hozatalában, megismertetésében.
- Napirendjüktől függően látogatta programjaikat, üléseiket (kiemelten az új szakmai bizottsági elnökök esetében, ahol változás történt, illetve a művészeti, művészet-tudományi bizottság működtetésében, összefogásában vállalt nagyobb szerepet).
- Segítette az új szakmai bizottsági elnökök munkáját (Állam- és Jogtudományi Szakmai Bizottság, Művészeti és Művészettudományi Szakmai Bizottság, Kémiai és Vegyipari Szakmai Bizottság és Orvostudományi Szakmai Bizottság).

4.

A XXVII. Országos Tudományos Diákköri Konferencia szakmai és egyéb rendezvényeinek megszervezése, lebonyolítása

A XXVII. Országos Tudományos Diákköri Konferencia rendezvénysorozata 2005. március 21. és április 29. között került megrendezésre

A hallgatói tudományos munka és művészeti alkotói tevékenység megmérettetésének szervezett formája a kétévenkénti országos rendezvénysorozat, amelyen részt venni szakmai, tudományos elismerés és egyben nagy lehetőség. Az OTDK hagyományosan a legkiválóbb egyetemisták és főiskolások bemutatkozási, illetve tudományos eredményeinek bemutatási, továbbá akadémikusokból, professzorokból, elismert hazai szakemberekből álló bíráló bizottságok általi értékelési lehetősége, fóruma. Az országos konferenciákat az intézményi konferenciákon való részvétel, tudományos minősítő zsűri és közönség előtti szereplés és válogatás előzi meg. Az országos rendezvényen való bemutatási lehetőség csak az intézményi jelölés alapján, az adott szakterületet jól ismerő, a rendezők által felkért további bírálók javaslata alapján valósulhat meg. A tagozati üléseken szakmai zsűri előtt hangzottak el az előadások, majd a dolgozatok előzetesen bekért írásbeli bírálatának és az előadás értékelésének összesítéseként alakította ki a 3–5 tagú zsűri a végső tagozati sorrendet. *(A helyezettnek adatai az OTDT és az egyes rendező intézmények honlapján találhatóak meg, valamint az OTDT 2005-ös Diáktudós című kiadványában kerülnek lekötésre.)*

A konferenciának az ország nyolc városában – Budapest, Gödöllő, Győr, Nyíregyháza, Pécs, Sopron, Szarvas, Szeged – 11 egyetemi, illetve 5 főiskolai kar adott otthont.

A 2005-ös OTDK keretén belül került megrendezésre második alkalommal a Művészeti és Művészettudományi Szekció az előző évihez hasonlóan, igen nagy sikerrel a Szegedi Tudományegyetem Juhász Gyula Tanárképző Főiskolai Kar szervezésében.

A 2005 tavaszán rendezett konferenciának évfordulós jelentősége is volt. Ötven éve, 1955 áprilisában került megrendezésre Tudományos Diákkörök első Országos Konferenciája, a diákköri munka reprezentatív seregszemléje – ahogyan olvasható a történeti iratokban.

A XXVII. Országos Tudományos Diákköri Konferencia szekciói:

1. **Agrártudományi Szekció**
Tessedik Sámuel Főiskola
Mezőgazdasági Víz- és Környezetgazdálkodási Főiskolai Kar
Szarvas – 2005. március 31–április 2.
2. **Állam- és Jogtudományi Szekció**
Széchenyi István Egyetem Jog- és Gazdaságtudományi Kar
Győr – 2005. március 21–23.
3. **Biológia Szekció**
Pécsi Tudományegyetem Természettudományi Kar
Pécs – 2005. március 21–24.
4. **Fizika, Földtudományok és Matematika Szekció**
Eötvös Loránd Tudományegyetem Természettudományi Kar
Budapest – 2005. március 21–23.
5. **Hadtudományi Szekció**
Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem
Bolyai János Katonai Műszaki Kar
Budapest – 2005. április 20–21.
6. **Humán Tudományi Szekció**
Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar
Budapest – 2005. március 21–23.
7. **Informatika Tudományi Szekció**
Eötvös Loránd Tudományegyetem Informatikai Kar
Budapest – 2005. március 21–23.
8. **Kémiai és Vegyipari Szekció**
Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Vegyészmérnöki Kar
Budapest – 2005. március 21–23.
9. **Közgazdaságtudományi Szekció**
Nyugat-Magyarországi Egyetem Közgazdaságtudományi Kar
Sopron – 2005. április 27–29.
10. **Műszaki Tudományi Szekció**
Szent István Egyetem Gépészmérnöki Kar
Gödöllő – 2005. március 22–24.
11. **Művészeti és Művészettudományi Szekció**
Szegedi Tudományegyetem Juhász Gyula Tanárképző Főiskolai Kar
Szeged – 2005. március 30–április 2.
12. **Orvostudományi Szekció**
Szegedi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar
Szeged – 2005. március 21–24.

13. **Pedagógiai, Pszichológiai, Közművelődési és Könyvtartudományi Szekció**
Nyugat-Magyarországi Egyetem Apáczai Csere János Tanítóképző Főiskolai Kar
Győr – 2005. március 21–23.
14. **Tantárgypedagógiai és Oktatástechnológiai Szekció**
Nyugat-Magyarországi Egyetem Benedek Elek Pedagógiai Főiskolai Kar
Sopron – 2005. április 6–8.
15. **Társadalomtudományi Szekció**
Budapesti Corvinus Egyetem Társadalomtudományi Kar
Budapest – 2005. március 21–23.
16. **Testnevelés- és Sporttudományi Szekció**
Nyíregyházi Főiskola Természettudományi Főiskolai Kar
Nyíregyháza – 2005. március 23–24.

Adatok és számok a XXVII. Országos Tudományos Diákköri Konferenciáról:

A nevezések száma: 3569

A ténylegesen bemutatott dolgozatok száma: 3147

A konferencia tagozatok száma: 331

Az I., II. és III. helyezették száma: a résztvevők 1/3-a, 1008.

(A helyezések mellett egyre gyakoribb, hogy a hallgatók az egyébként igen értékes jutalmak mellett különdíjként konferenciákon való részvételi lehetőségeket, folyóirat előfizetéseket és publikálási lehetőségeket kapnak rangos szakmai folyóiratokban, tudományos kiadványokban.)

Az idei konferencia összes résztvevője több mint 14.000 fő.

(Ebben: a dolgozatok szerzői, a témavezetők, a dolgozatokat bírálók, a zsűri tagjai, érdeklődő hallgatók, oktatók, TDT/TDK elnökök, a vendégek és a szervezők szerepelnek.)

A konferenciához kapcsolódóan odaítélt OTDT kitüntetések:

Pro Scientia Aranyérem: a kimagasló tudományos teljesítményt elismerő Aranyérmet pályázat útján 2005-ben is 45 hallgató nyerte el, átadásra került további 2 Pro Arte Aranyérem és 1 Junior Pro Scientia Aranyérem is.

Mestertanár Aranyérem: a diáktudományos tevékenység szervezéséért, elősegítéséért, évek óta számos diák eredményes felkészítésében közreműködő 50 oktató, kutató nyerte el, akiket egyrészt az intézményük, másrészt az Országos Tudományos Diákköri Tanács mellett működő 16 szakmai bizottság erre az elismerésre érdemesített.

Honoris Causa Pro Scientia Aranyérem: a magyar felsőoktatás műhelyeiben folyó tudományos tevékenység támogatásáért, a fiatalok és mestereik elismertetése érdekében kifejtett munkásságért ítéli oda a Tanács a természettudományok, a társadalomtudományok egy-egy kiemelkedő iskolateremtő professzorának, és mindig egy közéleti személyiségnek. 2005-ben a Honoris Causa Pro Scientia Aranyérmet Bor Zsolt akadémikus, egyetemi tanár, Csányi Sándor az OTP Bank Rt. elnök-vezérigazgatója és Heller Ágnes akadémikus, egyetemi tanár vette át.

Máriás Antal Emlékérem: az elhunyt neves professzor tiszteletére 2001-ben alapított az OTDT Emlékérmét három nagy iskolateremtő senior mester (köztük mindig egy közgazdász) nyeri el. 2005-ben Balázs György professor emeritus, Kornai János akadémikus, professor emeritus és Lipták András akadémikus, egyetemi tanár vehette át.

OTDT Arany Kitűző: az új, a TDK-t támogató, kiemelkedő munkásságot elismerő kitűzőt 5 személyiségnek ítélte oda első alkalommal az Országos Tudományos Diákköri Tanács. 2005-ben kapták: Barthel-Rúzsza Zsolt püspöki titkár, a HÖÖK volt elnöke, Bazsa György egyetemi tanár, az FTT elnöke, Csermely Péter egyetemi tanár, Dinya László tszv. egyetemi tanár, tudományos főigazgató-helyettes és Sallai László igazgató.

Mindentudás Egyeteme Prezentációs-díj: a Mindentudás Egyeteme és az Országos Tudományos Diákköri Tanács közötti együttműködés részeként, a XXVII. OTDK-hoz kapcsolódva került megrendezésre 2005. június 13-án a Magyar Tudományos Akadémián az a konferencia, ahol 4 hallgató nyerte el az első alkalommal kiadott Mindentudás Egyeteme Prezentációs-díjat.

Harmadik alkalommal vettek részt az Országos Tudományos Diákköri Konferencián határon túli, többségükben erdélyi hallgatók és a középiskolás kutató diákok a konferencia szekcióiban. A befogadott hallgatók, diákok a részvételi feltételeknek minden tekintetben megfeleltek, s voltak olyanok is, akik versenyen kívül mutatták be dolgozatukat.

Legnagyobb szekció 2005-ben is a Humán Tudományi Szekció volt, az összes nevezés 11,3 százalékával. Ezt követi a Közgazdaságtudományi és a Társadalomtudományi Szekció. Minden idők legnagyobb konferenciáját rendezte három-három szekció megtartásával az Eötvös Loránd Tudományegyetem és a Nyugat-Magyarországi Egyetem.

Szekciók		Nevezések száma	%
1	Agrártudományi	293	8,21
2	Állam- és Jogtudományi	292	8,18
3	Biológia	277	7,76
4	Fizika, Földtudományok és Matematika	229	6,42
5	Hadtudományi	117	3,28
6	Humán Tudományi	404	11,32
7	Informatika Tudományi	115	3,22
8	Kémiai és Vegyipari	166	4,65
9	Közgazdaságtudományi	375	10,51
10	Műszaki Tudományi	267	7,48
11	Művészeti és Művészettudományi	178	4,99
12	Orvostudományi	170	4,76
13	Pedagógiai, Pszichológiai, Közművelődési és Könyvtartudományi	186	5,21
14	Tantárgypedagógiai és Oktatástechnológiai	107	3,00
15	Társadalomtudományi	320	8,97
16	Testnevelés- és Sporttudományi	73	2,05
ÖSSZESEN		3569	100,00

Az OTDT és annak Titkársága:

- Érkeztette és folyamatosan dolgozta fel a postai úton beküldött nevezési dokumentumokat az általa kialakított, megtervezett számítógépes adatbázisban. (Az országos konferenciára történő nevezés a felhívásban rögzítetteknek megfelelően 2004. szeptember 30. és 2004. december 20. között zajlott. Az on-line nevezés a XXVII. OTDK-n nem volt kötelező, így a nevezési adatok valamivel több, mint 50 %-a érkezett elektronikus úton.) Az OTDT-re és a szekciókat rendező intézmények-hez beküldött nevezéseket és minden kapcsolódó, a nevezésekkel együtt beérkezett dokumentumok adatait szekciónként egy közös táblában rögzítette és a rendező intézmény, amely táblázatot elektronikus úton alakította,

karbantartotta a Titkárság által kidolgozott és a korábbi konferenciák nevezései alatt már bevált munkameg-osztás szerint.

- Az adatok közös feldolgozását, a táblázat oszlopainak és sorainak feltöltését, ellenőrzését követően a szakmai bizottságok elnökeivel és a rendező intézmények ügyvezető elnökeivel közösen született meg a döntés a nevezések elfogadásáról, a különböző dokumentumok adatai alapján a konferencián való részvétel jogosultságáról. A felhívásban rögzítetteknek megfelelően az OTDT elnökének aláírásával történt meg a nevezések elfogadásának vagy elutasításának kiértékelése, a visszaigazolás.
- A szakmai bizottságok és a szekciókat rendezők javaslata, kezdeményezése alapján a koordinálta, szervezte a nevezések szekciók közötti átirányítását a nevezett hallgatók és témavezetők kéréseit is figyelembe véve.
- A 2004 őszén történő megkeresések, illetve ígéretek alapján lebonyolította a kapott támogatások adminisztrációját, bevonva az érintett szekciókat is.
- Szervezte a központi támogatások, a központilag szervezett díjak dokumentumait, kapcsolódó anyagainak elkészítését és a szekciókhoz történő eljuttatását.
- A konferencia elfogadott arculatának részeként megtervezte és elkészítette a konferencia központi kiadványait, dokumentumait és egyéb aprónyomtatványait: a hallgatók és témavezetők részvételi oklevelét, a helyezési okleveleket, a különdíjas okleveleket, az általános meghívót a konferencia rendezvényeire, az országos plakátot, a szervezők és a tagozati zsűri tagjai számára a konferencia dossziét, a kitüntetési okleveleket, a központi, országos rendezvények meghívóit, az OTDT kitüntetéseinek pályázati és jelölési dokumentumait stb.
- Útmutatást adott a szervezőknek a lebonyolítással összefüggő valamennyi kérdésben az OTDK Ügyvezető Elnökök Kollégiuma ülések keretében, illetve levelezés, személyes látogatás stb. keretében.
- A gondoskodott a költségvetési forrásból származó pénzügyi keret szekciók közötti felosztásáról, a Tanács által kialakított, jóváhagyott normatív alapon. Az Oktatási Minisztérium felkérésére közreműködött a 2005-ben átadott OM támogatási összeg kezelésére, felhasználására vonatkozó előírások (felhasználás, elszámolás módja és határideje) meghatározásában, továbbá pénzügyi és szakmai tárgyú beszámolót készített a szekciókat rendező intézményekkel. A Titkárság a szekciókat érintő központi kiadásokra (levelezés, sokszorosítás, oklevelek, érmek készítése, megbízási díjak és járulékok, kiadványok megjelentetése, központi rendezvény költségei, szervezéssel összefüggő ülések lebonyolításának költségei stb.) használta fel további forrásait.
- Koordinálta az OTDT és az OTDT Ügyvezető Elnökség, valamint a Titkárság tagjai részvételét a szekciók rendezvényein, programjain, kiemelten a nyitó (OTDT teljes Ügyvezető Elnöksége) és a záró ünnepségen (az OTDT teljes tagsága), valamint érdeklődés szerint a Művészei és Művészettudományi Szekció által szervezett konferencia kiállításon.
- Archiválta a szekcióktól bekért, összegyűjtött dokumentumokat, a szakmai és pénzügyi beszámolókat, minden, a szekcióra jellemző, a szekciót bemutató anyagokat, relikviákat.
- Összesítette a szekciók helyezési adatait különböző bontásban, amelyet honlapján is közzétett, illetve megkezdte a konferenciát bemutató *Diáktudós*ba való egységes szerkesztését. Összeállított táblázatok: A szekciók munkájában résztvevő intézmények dolgozatszámát tagozati bontásban; nevezések, helyezések, különdíjak száma tagozatonkénti bontásban; részletes helyezési tábla tagozati bontásban (helyezett hallgató(k) neve, évfolyama, dolgozat címe, témavezető(k) neve, beosztása).
- Megkezdte a *Diáktudós* időszaki kiadvány 2005. évi 1–2-es összevont száma tartalmának kialakítását, amely a XXVII. OTDK rendezvényeit, eseményeit, valamint az év kiemelt programjait mutatja be. Várható megjelenése: 2006 ősze, a szerzett támogatástól függően.
- Összeállította és eljuttatta a szekciókhoz a Pro Scientia Aranyérem pályázati anyagokat, valamint felhívta a figyelmet és eljuttatta a Mestertanár Aranyérem kitüntetés alapító okiratát, jelölő lapját az intézményi OTDT elnökökhöz, majd kezelte a beérkező pályázatokat és

Mestertanár javaslatokat, koordinálta az odaítélés lebonyolítását, a döntés eredményéről értesítette az érintettek széles körét (kitüntetésben részesülők, érintett intézmények rektorai, főigazgatói, doktori iskolák vezetői, intézményi/kari TDT elnökök, minisztériumok, az MTA főtitkárságviselői, osztályelnökei, kiemelt támogatók stb.).

- A konferencia szekciók megkezdése idejére megjelentette az *Országos Tudományos Diákköri Tanács Közleményei 4-es füzetét*, amelyben a kitüntetésekhez kapcsolódó szabályzatok, pályázati felhívások, jelölési dokumentumok, s egyéb, az OTDT kitüntetéseihez, elismeréseihez kapcsolódó anyagok szerepelnek.
- Gondoskodott a Pro Scientia Aranyérem, a Pro Arte Aranyérem, a Honoris Causa Pro Scientia Aranyérem, a Mestertanár Aranyérem, a Máriás Antal Emlékérem valamint az OTDT első alkalommal kiadott OTDT Arany Kitűző relikviáinak (érem, jelvény, tok, oklevél) elkészíttetéséről.
- Megszervezte az OTDT harmadik nyilvános tanácsulását a Magyar Tudományos Akadémia Dísztermében, valamennyi intézményi TDT/TDK elnök, felelős, hallgatói képviselők, valamint igen széles körben meghívott vendégek részvételével a 2005. esztendő egyik kiemelt eseményeként (részleteit ld. 2. pontban - ülések, rendezvények, tanácskozások).
- Megszervezte a XXVII. OTDK befejezése alkalmából rendezett ünnepi záróülést a Magyar Tudományos Akadémia Dísztermében (részleteit ld. 2. pontban - ülések, rendezvények, tanácskozások).
- Az ünnepi záróülésre összeállította és megjelentette az *Almanach 2005.* évi kötetét.
- Elnöki levélben tájékoztatásokat, meghívásokat, felkéréseket küldött a minisztereknek, az országos hatáskörű szervezeteknek, szervezeteknek, a korábban is jelentős mértékben támogató alapítványok elnökeinek.
- Folyamatosan gondozta, szélesítette az OTDT honlapját, kiemelten az intézményekben tartott úgynevezett első forduló konferenciák legfontosabb adatait összesítő táblázatokat, valamint a konferenciára vonatkozó országos és szekciókat érintő legfontosabb dokumentumokat, ismereteket.
- Megszervezte az OTDT Ügyvezető Elnökségi, valamint az OTDT üléseket, az OTDK Ügyvezető Elnökök Kollégiuma üléseit, megbeszéléseit, továbbá közreműködők az OTDT mellett működő szakmai bizottságok üléseinek megszervezésében, lebonyolításában.

5.

A diáktudósok és mestereik, valamint az intézményekben folyó tudományos diákköri munka elismertetése, képviselete

- Az Országos Tudományos Diákköri Tanács Titkársága figyelemmel kísérte az új felsőoktatási törvény előzetes és parlamenti vitáit, képviselve azt, hogy az Országos Tudományos Diákköri Tanács, valamint a tudományos és művészeti diákköri tevékenység az általa javasoltaknak megfelelően kerüljön be az új felsőoktatásról szóló törvénybe. Ennek eredményeként a tudományos és művészeti diákköri munka, valamint az OTDT továbbra is törvényileg elismert és elfogadott, működésének feltételei törvényileg szabályozottak.
Kiemelés a felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. Törvényből: „A tudományos diákkör a kötelező tananyaggal kapcsolatos tudományos és művészeti ismeretek elmélyítését, bővítését, a hallgatók kutatómunkáját, illetve alkotótevékenységét szolgálja.”
- Az OTDT Titkársága gondoskodott az országos konferencián sikeresen szereplő hallgatók helyezésének központi dokumentálásáról. A helyezést elért szerzők dolgozatainak adatait honlapján közzétette, és a *Diáktudós* című kiadványában megjelenteti. A legkiválóbbakat a Mindentudás Egyeteméhez, az M2-höz és a felkeresett szerkesztőségekhez is eljuttatta.
- Az OTDT és személyesen annak elnöke támogatta a kiemelkedő eredményt elért hallgatók, Pro Scientia Aranyérmes fiatalok bel- és külföldi pályázati illetve ösztöndíjkérelmét. A

Doktori Iskolák vezetői részére értesítést, tájékoztatást küldtünk az OTDK helyezettjeiről és a Pro Scientia Aranyérmesekről. Az OTDT ezen törekvését nagyban segítette Titkárság egyik szakreferensének az előző évben készített, illetve folytatott kutatása, amely a Pro Scientia Aranyérmesek munkaerő-piaci helyzetének és a tudományos életben való elhelyezkedésének kérdőíves vizsgálata tárgyában készült, illetve folytatódott.

- Az OTDT képviselői útján részt vett az országos hatáskörű szervek azon ülésein, ahol a tudományos diákköri mozgalmat érintő kérdéseket tárgyalnak (Oktatási Minisztérium, Felsőoktatási Tudományos Tanács, Jedlik Ányos Kuratórium, Tehet-sépgárda Baráti Köre és egyéb tehetséggondozó, tehetségszolgáltató szervezetek programjain). Az OTDT 2005. december 13–14-én tartott ülésén előkészítésre került egy együttműködési megállapodás, mely várhatóan 2006 tavaszán kerül aláírásra.
- Az OTDT lehetőségeihez mérten felhívta a figyelmet a tudományos diákköri mozgalom értékeire és jelentőségére, a minőségi felsőoktatásban betöltött szerepére. Riportok készülnek az OTDT elnökével, az egyes szekciók rendezőivel, az Aranyérmesekkel és a Mestertanárokkal (részleteit ld. 2-es pont)
- Az OTDT elnöke, titkára, a szakmai bizottságok elnökei és a konferenciákat szervezők hatékonyan munkálkodtak az országos hatáskörű szerveknél, intézményeknél, cégeknél az OTDT törekvései megvalósításához szükséges további források megszerzése, a tudományos diákköri mozgalomban résztvevő hallgatók és oktatók munkájának elismeréséhez szükséges pénz és egyéb jutalmak, valamint az országos konferencia további anyagi támogatásának biztosítása érdekében. Támogatók az Oktatási Minisztérium mellett: Magyar Telekom Rt., Országos Tudományos Kutatási Alapprogramok (OTKA), Magyar Zoltán Felsőoktatási Közalapítvány, Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium, további, a felsőoktatásban érintett minisztériumok, Pro Renovanda Cultura Hungariae "Diákok a tudományért" Szakalapítvány, Széchenyi Irodalmi és Művészeti Akadémia és egyéni támogatók személyes, magánvagyonból adott támogatásai, melyek közül kiemelkedő Dr. Csányi Sándor elnöke-vezérigazgató támogatása.

6.

A tudományos és művészeti diákköri tevékenységet érintő országos rendezvények, kiemelt konferenciák, tudományos programok támogatása

Az OTDT továbbra is segítette, támogatta, jelenlétével erősítette azokat a rendezvényeket, konferenciákat, tanácskozásokat, amelyek a felsőoktatásban folyó tehetséggondozás, a tudományos és művészeti diákköri munka fontos fórumai. Ezek között:

- A különböző kiemelt, 2005-ben megrendezett **intézményközi, regionális tudományos és művészeti diákköri konferenciákat;**
 - X. Országos Felsőoktatási Környezettudományi Diákkonferencia szervezésének megkezdése
- A **határon túli tudományos és művészeti diákkörök** tevékenységét, programjait, konferenciáit (*Vajdasági Magyar Tudományos Diákköri Konferencia, Erdélyi Tudományos Diákköri Konferencia, Műszaki Tudományos Diákkonferencia*);
 - 2005. április 21–24. Marosvásárhely – XII. Tudományos Diákköri Konferencia az általános orvostudományi, fogorvos-tudományi és gyógyszerésztudományi témakörökben
 - 2005. november 18–20. Szabadka – IV. Vajdasági Magyar Tudományos Diákköri Konferencia
 - 2005. december 10–11. Kolozsvár – VIII. Erdélyi Tudományos Diákköri Konferencia
- A **Pro Scientia Aranyérmesek Társasága (PSAT)** tevékenységét, tanácskozásait, a PSAT képviselők munkájának segítségét, adatokkal való ellátását;
- A **Mindentudás Egyeteme** tudományos programjait, rendezvényeit;

- A *10–14 éves tanulók Országos Tudományos Diákköri Konferenciája* programjait, főbb törekvéseit;
- A *Kutató Diákok Országos Szövetségének országos és regionális* konferenciáit, kiemelt programjait, a két szervezet közötti megállapodásnak megfelelően biztosítottuk a kiemelkedő diákok részvételét juniorként az OTDK különböző szekcióiban.

7.

Az OTDT időszaki kiadványainak szerkesztése, kiadása

Az Országos Tudományos Diákköri Tanács 2005. évi összes kiadványát anyagi okok miatti szükségből a Tanács Titkárságán dolgozó munkatársak készítik, bevonva korábbi segítőköt, egy-egy szakterület szakembereit (adatok gyűjtése, rögzítése, szerkesztése, javítása stb.). Kiadását, a kiadás költségeit pedig a korábbi megállapodásnak megfelelő-en a Magyar Telekom Rt. vállalta, mint az OTDT kiemelt támogatója, szponzora.

– *Az Országos Tudományos Diákköri Tanács Közleményei, 4*

Az Országos Tudományos Diákköri Tanács közlemények kiadványa negyedik füzetében került kiadásra a XXVII. Országos Tudományos Diákköri Konferenciához kapcsolódóan meghirdetett Pro Scientia Aranyérem és Mestertanár Aranyérem kitüntetés szabályzata és kapcsolódó dokumentumai. Kapták: intézményi/kari TDK elnökök, titkárok, az OTDK egyes szekcióiban I. helyezést elért hallgatók, az egyes minisztériumok képviselői, az MTA tisztségviselői, alapítványok és pályázató alapok képviselői, média, a felsőoktatási intézmények vezetői, OTDT tagjai, könyvtárak stb.

– *A XXVII. OTDK dokumentumai, nyomtatványai*

Kiadására és terjesztésére 2004 szeptemberétől folyamatosan került sor. Kiadásra került: plakát (2004, 2005), hallgatói és témavezetői, valamint helyezési oklevelek, különdíjas oklevelek, országos meghívók, zsűri dosszié stb. Kapták: a rendező intézmények, az intézményi/kari TDT elnökök, titkárok, a határon túli intézmények és diák-szervezetek, a Kutató Diákok Országos Szövetsége, a Hallgatói Önkormányzatok Országos Szövetsége stb.

– *Almanach 2005.*

Pro Scientia Aranyérmesek és Mestertanárok

Az immár nyolcadik alkalommal kiadott kötet a 2005. év kitüntetettjei számára ad bemutatkozási lehetőséget, minél szélesebb körű megismerési lehetőséget. A kötetben együtt szerepel a kiváló hallgató és a felkészítő tanár, hangsúlyaként a minőségi magyar felsőoktatás legfőbb értékének, a közös kutatói műhelymunkának.

– *Diáktudós 2005. XIX. évfolyam 1-2-es száma*

A szerkesztés alatt álló *Diáktudós* című időszaki kiadvány egybegyűjtve tartalmazza a XXVII. OTDK 16 szekciójának legfontosabb adatait, köztük az elért eredményeket, az összesített helyezési és díjazási táblázatokat, a konferencia részletes értékelését, a bírálók, zsűritagok, szervezők, szponzorok megnevezését, továbbá az országos konferencia zárásaként rendezett ünnepi ülés és a 2005. év kiemelkedő országos eseményeit. Várható 2006. évi megjelenése után kapják: az OTDT és a szakmai bizottságok tagjai, az intézményi TDT elnökök, titkárok, intézményvezetők, a konferenciát rendező intézmények vezetői, az MTA tisztségviselői, minisztériumok, országos hatáskörű szervezetek, alapítványok, kitüntetettek, intézményi könyvtárak stb.

- *A tehetségről. Beszélgetések a tudományos diákkörökről. Szerkesztette Anderle Ádám és Koósne Török Erzsébet. Kiadja az Országos Tudományos Diákköri Tanács. Budapest, 2005. 222 p. ISBN 963 219 452 7*

Az Országos Tudományos Diákköri Tanácsnak már az első történeti kötete (2001) megjelenése előtt is szándéka volt, hogy folytatja a tudományos diákköri tevékenység történetének feltárását, immár mélyebbre hatolva az elmúlt évtizedek történetében, emberközelibb dimenziókban, lehetőség szerint eljutva a diákköri tevékenység lényegéhez, a tanítvány–mester kapcsolathoz is. Legkézenfekvőbbnek az *oral history* lehetősége kínálkozott: az elbeszélte történelem, ahogy maguk a résztvevők, a benne élők ezt átélték. Ennek módszerül az interjú-készítést választották a szerkesztők: akadémiai és egyetemi vezetők, egyetemi oktatók, kiemelkedő kutatók, minisztériumi szakértők és politikus emlékeit, tapasztalatait próbálja a kötet megjeleníteni. *A tehetségről* című interjúkötet alig kétszáz oldalon tizennégy jeles tudósunknak a diákkörökkel ápolat kapcsolatáról beszél – és még nagyon sok más témáról.

- Elkészült az Országos Tudományos Diákköri Tanács két kiemelkedő országos rendezvényének eseményfilmen való dokumentálása (DVD és VHS).
- **OTDT adattár – OTDT Fotótár**
Az Országos Tudományos Diákköri Tanács Titkárságán a történeti kutatások folytatásához kapcsolódóan megvalósult az OTDT adattár és fotótár további építése, 2005-ben elsősorban az interjúkötetben bemutatott kiemelkedő személyiségekhez kötődő adatokkal, illetve fotókkal gazdagodott.

8.

Az Országos Tudományos Diákköri Tanács Titkárságának működtetése

Az Országos Tudományos Diákköri Tanács Titkársága működésének megszervezése, a programok kialakítása, pénzügyi tervezése, a Professzorok Házán belüli működés szervezése az OTDT érvényben levő Szervezeti és Működési Szabályzata alapján, illetve a Tanács döntéseinek figyelembevételével történt. A Titkárság munkatársai munkaköri leírás alapján végezték munkájukat.

Az OTDT és annak Titkársága:

- Megszervezte a Titkárság működését, működtetésének belső rendjét, a szakreferensek munkáját az OTDT által elfogadott feladatterv figyelembe vételével, kiemelt figyelemmel a 2005 tavaszán megrendezett konferencia feladataira.
- A Titkárság gondoskodott a költségvetési forrásból származó pénzügyi keret megfelelő, a kitűzött feladatok megvalósítását szolgáló ésszerű, takarékos felhasználásáról: pénzügyi tervezés; költségvetés elkészítése az OTDT és a Titkárság feladattervvel összhangban (előirányzatok, illetve azok részletes bontásának elkészítése); teljesítés (tabló) havi ellenőrzése, elemzése, számlák ellenőrzése; menet közbeni költségvetés korrigálása.
- Megszervezte, biztosította a titkársági működéshez szükséges technikai és egyéb feltételeket, bonyolította a különböző beszerzéseket; érkeztette, iktatta és irattározta a bejövő és kimenő leveleket, anyagokat (postai és elektronikus); archiválta az OTDT és az OTDK dokumentumokat, szakmai bizottsági anyagokat; vezette a különböző nyilvántartásokat;

dokumentálta az OTDT ülések, nyilvános tanácsülések, kitüntetés átadások jegyzőkönyvezését; szervezte az eseményfilm készítését, hanganyag felvételét, illetve rendezte, karbantartotta az OTDT fotótárat.

- Szerkesztette az OTDT honlapját; az OTDT kiadványait, melyekhez anyaggyűjtést, rendezést, számítógépes feldolgozást és nyomdai előkészítést szervezett.
- Rendezte, tárolta a történeti kutatás során gyűjtött adatokat, kiadványokat, doku-mentumokat, valamint képanyagokat.
- Adatokat, információkat szolgáltatott az aktuális és a megelőző Országos Tudományos Diákköri Konferenciákkal, az intézményi TDK konferenciákkal, a Pro Scientia Aranyermesekkel és a Mestertanárokkal kapcsolatban érdeklődő egyetemi és főiskolai hallgatóknak, oktatóknak, egyéb intézményi érdeklődőknek, alapítványoknak, a sajtó képviselőinek (köztük kiemelten az egyetemi és főiskolai lapok), stb. részére. Megvalósította, elvégezte az OTDT és a Mindentudás Egyeteme között létrejött együttműködési megállapodás szerint összeállított cselekvési terv vonatkozó feladatait.

9.

Az Országos Tudományos Diákköri Tanács és Titkárságának gazdálkodása

Számok, adatok:

Az Oktatási Minisztérium által a Professzorok Háza részére biztosított keretösszegeből **19.200.000,-Ft**-ot biztosított a PH az OTDT részére. A támogatást az alábbi kiemelt előirányzatok szerinti bontásban kaptuk:

Előirányzatok

Személyi juttatás	11.206.000 Ft
Munkaadókat terhelő járulékok	3.396.000 Ft
Dologi kiadások	4.598.000 Ft
Felhalmozási célú kiadások	0 Ft
Egyéb működési célú pénzeszközáradás	0 Ft
Összesen:	19.200.000 Ft

Az Oktatási Minisztérium és a Professzorok Háza között 2005. március 30-án létrejött Támogatási szerződés (ügyiratszám: 3762-2/2005.) értelmében az Oktatási Minisztérium a XXVII. Országos Tudományos Diákköri Konferencia megrendezése miatt megnövekedett központi szervezési feladatok ellátására 6 M Ft kiegészítő támogatást biztosított az OTDT Titkársága részére.

A támogatás összegét az alábbi kiemelt előirányzatok bontásban kaptuk:

Előirányzatok

Személyi juttatás	2.330.000 Ft
Munkaadókat terhelő járulékok	850.000 Ft
Dologi kiadások	2.820.000 Ft
Összesen:	6.000.000 Ft

Az Országos Tudományos Diákköri Tanács Titkársága a 19,2 M Ft támogatást a Szervezeti és Működési Szabályzatában, az éves feladattervben meghatározott feladatai megvalósítására

használta fel, a 6 M Ft-ot pedig a konferencia szervezése miatt megnövekedett feladatai ellátására. Ez, a 2005. évi költségvetési törvényben is szereplő OTDK támogatás végül is átsegítette a Titkárságot a kritikus OTDK megvalósítási, illetve zárási (őrszi programok) időszakában, amelyért a beszámolóban is köszönetet mondunk.

A XXVII. OTDK központi támogatását az Oktatási Minisztériumból (velük kötött szerződés szerint) közvetlenül az intézmények kapták, összesen 24 M Ft-ot (+ 2004 októberében az OTDT költségvetéséből 970 E Ft-ot).

Az OTKA által a szervezési és lebonyolítási feladatokra (elsősorban a kiadványokra) biztosított 5 M Ft támogatást is a szekciórendezők kapták az OTDT-n keresztül.

A Pro Renovanda Cultura Hungariae Alapítvány pályázatán elnyert 500 E Ft-ot az *Almanach* kötet szerkesztési munkáira, nyomdai előkészítésére került felhasználásra.

A Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztériummal (KvVM) 2005. augusztus 5-én létrejött 1 M Ft összegű támogatási szerződés értelmében a XXVII. OTDK megrendezéséhez nyújtott támogatással a környezetvédelmi témákkal érintett szakmai bizottsági elnök munkáját honorálta a Titkárság.

Egyik fő támogató ebben az évben is a Magyar Telekom Rt. (a korábbi MATÁV Rt.) volt, amely a kiadványaink csaknem teljes nyomdai költségeit közvetlenül fedezte, ezáltal az OTDT költségvetésében nem is jelenik meg a több mint 4 M Ft-os támogatási összeg. A támogatásért a beszámolóban is köszönetet mondunk.

Az Országos Tudományos Diákköri Tanács forrásainak pénzügyi kezelését a Professzorok Háza Gazdasági Igazgatóságának pénzügyi osztálya végezte a korábbi évek gyakorlatának megfelelően. Köszönet a Professzorok Háza pénzügyi vezetésének és munkatársainak a nehézségek során nyújtott segítségért és támogatásért, különösen a maradványképzési kötelezettség miatt adódó problémák megoldásáért.

Az Országos Tudományos Diákköri Tanács és annak Titkársága 2005. évi beszámolóját az OTDT Titkárság munkatársai állították össze, amelyet az OTDT 2006. január 20-án tartott ülésén hagyott jóvá.

Koósne Török Erzsébet
az OTDT titkára, az OTDT Titkárság vezetője

IV. A Professzorok Háza 2005. évi költségvetési gazdálkodása

1./ PH előirányzat gazdálkodása

adatok eFt-ban

Bevételek	Eredeti előirányzat	Módosított előirányzat	Teljesítés
Saját bevétel	221 712	221 712	210 467
Támogatás	1 038 050	1 079 272	1 079 272
Előző évi előir. maradvány		349 170	349 170
Átvett pénzeszközök	825 000	1 244 788	1 245 707
Kiadások			
Személyi juttatások	433 032	485 010	393 585
Munkaadókat terhelő járulékok	164 503	184 611	142 222
Dologi kiadások	254 727	389 819	261 101
Ellátottak pénzbeli jutt.	580 000	347 367	332 949
Átadott pénzeszközök	652 500	1 481 888	1 318 724
Felhalmozási kiadások	0	6 246	4 050
Összesen:	2 084 762	2 894 941	2 452 631

A PH 2005. évi pénzmaradványa 432.251 eFt. A tárgyévi maradvány jelentős része a Bursa Ösztöndíjhoz kapcsolódik, melynek gazdálkodása az OMAI jogköre. Mint ahogy azt korábban is jeleztük, indokoltnak tartjuk 2007. évtől az előirányzatot már nem a PH költségvetésében, hanem az OMAI-nál megtervezni.

Az aktívák és passzívák megegyező főösszege 689.397 eFt.

A Befektetett eszközök állományát 206.737 eFt-ot, nagy részben a PH kezelésében lévő ingatlanok (170.235 eFt) adják.

A követelések mérlegben szereplő értéke 31.165 eFt. A vevőkövetelések mértéke a korábbi, 2004. éves 4.042 e Ft hoz képest jelentősen megnőtt, mely az év végi maradványképzés miatti tarozások, fizetési nehézségek miatt keletkezett.

A PH a 2004. évi forrásokhoz viszonyítva, közel 10%-kal kevesebb bevételből (támogatás és saját bevétel) gazdálkodhatott. A költségvetési támogatás csökkentése a szakmai munka hatékony és eredményes ellátását veszélyezteti.

KIMUTATÁS

a Professzorok Háza 2006. évi költségvetési támogatás előzetes keretszámairól a szervezeti egységek 2005. évi eredeti előirányzatai alapján

<i>e Ft</i>							
Szervezeti egység (+tény létszám 2006. 03. 31-én)	<i>Személyi juttatás</i>	<i>Járulékok</i>	<i>Dologi kiadás</i>	<i>Ellátottak juttatása</i>	<i>Pénzeszköz átadás</i>	PH 2005. eredeti előirányzatok összesen	PH 2005. 12. 31. módosított előirányzatok*
Főigazgatói Titkárság (3 fő)	16 453	5 480	1 500	-	-	23 433	24 502
Felsőoktatási Szakmai Szolgáltató és Fejlesztési Iroda (5 fő)	11 400	3 400	1 000	0	-	15 800	24 839
Kommunikációs iroda (0)	3 078	1 016	500	-	-	4 594	4 594
Belső ellenőrzési vezető (0)	-	-	2 500	0	0	2 500	3 066
Országos Tudományos Diákköri Tanács Titkársága (3 fő)	11 206	3 396	4 598	-	-	19 200	25 646
Felsőoktatási és Tudományos Tanács Titkársága (4 fő)	37 200	12 100	1 000	-	5 500	55 800	58 833
Országos Kredittanács Irodája (3 fő)	19 188	5 937	975	-	-	26 100	26 799
Magyar Ösztöndíj Bizottság Iroda (19 fő)	51 776	16 800	824	-	-	69 400	84 856

Magyar Ösztöndíj Bizottság programok	9 000	22 000	2 800	580 000	-	613 800	675 765
Oktatásügyi Közvetítői Szolgálat (2 fő)	14 261	4 000	1 539	-	-	19 800	26 453
Felsőoktatási Kutatóintézet (23 fő)	74 428	22 000	3 572	-	-	100 000	111 026
Gazdasági Igazgatóság (Gazdasági Igazgatóság, Ajtósi Dürer sori épület) (22 fő)	25 000	5 893	8 290	-	-	39 183	47 899
Informatikai és Infrastrukturális Csoport (1 fő)	3 326	1 100	1 074	-	-	5 500	5 500
DOMUS Vendégház (9 fő)	11 974	4 164	7 752	-	-	23 890	30 420
Eurydice Iroda (OM-ben) (1 fő)	3 200	1 050	4 350	-	-	8 600	7 973
Támogatás összesen:	291 490	108 336	42 274	580 000	5 500	1 027 600	1 158 171

zárolás: 10 450
támogatás
összesen: 1 038 050

2./ Beszámoló a Professzorok Háza kezelésében lévő bérlemények hasznosításáról

A Professzorok Háza 9 emeletes épületében irodának hasznosítható területe, nagysága 4073 m².

Az irodahelyiségeken túl az épület rendelkezik 1 db 128 m² alapterületű közel 100 fő befogadására alkalmas konferenciateremmel és 4 db egyenként 39 m²-es alapterületű 20-25 fő befogadású tárgyalóteremmel.

Kiszolgáló helyiségek a takarítónői szobák, közös használatú mosdók és fénymásoló helyiségek. Ezek alapterülete nem szerepel a 4073 m²-ben.

Minden költségvetési év elején számbavéve a működéssel kapcsolatban várható kiadásokat, apróbb javításokat, állagmegóvás költségét kialakítjuk az éves m² bérleti díját.

2005-ben 1 m² éves bérleti díja 30.000.- Ft volt. Ez az összeg a XIV. kerületben irodai bérlemények bérlet díjaihoz képest mintegy 20 %-al olcsóbb.

Az alacsonyabban tartható bérleti díjakat az indokolja, hogy a Ház hasznosítását nem vállalkozási formában végezzük, mivel döntően az Oktatási Minisztériumhoz kapcsolódó szervezeteket fogadjuk be, és ezáltal a díj nem tartalmaz jelentős hasznot.

A megüresedett irodahelyiségre új bérlő kijelölésénél elsősorban az Oktatási Minisztérium igényeit vesszük figyelembe, és ezt követően ajánlások alapján, referenciák ismeretében jelentkező bérlőkkel tárgyalunk.

Az épületben további bérbeadási lehetőségünk a tető hasznosításánál jelentkezik.

A mobil szolgáltatók részére évi 1.500 eFt bérleti díj ellenében lehetőséget biztosítottunk antennák felszerelésére.

A Konferenciaterem, valamint a tanácskozótermek kereskedelmi forgalomban történő hasznosítása szórványosan fordul elő. A nem túl jelentős bevétel realizálásának az alapvető oka, hogy a belső igénybevétele a termeknek olyan mértékű, hogy nehezen található értékesíthető szabad kapacitás.

A Professzorok Háza bérlői 2006.

Szervezet megnevezése	Havi bérleti díj
Felsőoktatási Konferenciák Szövetsége	275 000
IZ-S Kft	365 000
OM Alapkezelő Igazgatóság	245 000
Régiók Szövetsége	55 000
Felsőoktatási Kollégiumok Országos Szövetsége	42 500
Márton Áron Szakkollégium	145 000
ÖKO-FÓRUM Alapítvány	42 500
Fulbright Magyar-Amerikai Csereprogram Bizottság	452 500
Fulbright Nyelvvizsga Centrum	162 500
Magyar Akkreditációs Bizottság	1 050 000
Pro Renovanda Cultura Alapítvány	185 000
Diák-Bónusz Kht + raktár	279 500
Doktoranduszok Országos Szövetsége	130 000
Hallgatói Önkormányzatok Országos Konferenciája	255 000
Kutató Diákok Országos Szövetsége	72 500
Európa Intézet Alapítvány	195 200
ILÁG BT	65 000
HOTEL ST. Lorenzen G.m.b.H.	130 000
Európa Intézet DOMUS	369 533
OM Alapkezelő Igazgatóság	187 500 áfás
Magyar Akkreditációs Bizottság ügyvitel (nov.31-ig)	25 000 áfás
SINTROX Europe Kft	65 000
Felsőoktatási és Gazd.Együtműködésért Egyesület	27 500
Felsőoktatási Gazdasági Szakemberek Egyesülete	62 500
Bolyai Műhely Alapítvány	162 500

3./ DOMUS Vendégház

Professzorok Háza kezelésében lévő DOMUS Vendégházban összesen 33 db vendégszoba található.

11 vendégszobát az Európa Intézet Alapítvány 10 éves bérleti szerződéssel évi 4 millió Ft bérleti díj megfizetése mellett saját hatáskörben hasznosítja.

A DOMUS program minden évben pályázatot ír ki a határon túli magyar professzorok részére. A nyertes pályázóknak a vendégház 22 szobája biztosít szállás lehetőséget.

A pályázatok elbírálásánál visszaigazolásra kerül a vendégházba történő fogadás időpontja, így év elején már ismerhető a kihasználtság. Amennyiben a Kuratórium nem ad engedélyt, a visszaigazolt időponthoz képest a változtatásra a nyertes pályázónak, úgy a szabad szálláshelyeket hasznosítani lehetne.

A vendégek elszállásolására a Ház üzemeltetésére a Magyar Tudományos Akadémia és az Oktatási Minisztérium között létrejött szerződés értelmében 30 mFt támogatást biztosít az Oktatási Minisztérium.

A vendégház 2005. évi működése az alábbiak szerint alakult:

BEVÉTELEK

Az épület üzemeltetésének bevételei 2005-ben három forrásból származtak:

• előző évi maradvány felhasználása	1.530 e Ft
• költségvetési támogatás	23.890 e Ft
• saját bevételek	5.000 e Ft

A ténylegesen befolyó bevételek egy része az ösztöndíjasok által szállás-, és telefon hozzájárulásként befizetett összegekből, illetve az Európa Intézet 2004. évi díjhátralékának befizetéséből és a gondnoki lakás OM általi bérletéből származnak.

KIADÁSOK

Az épület üzemeltetési kiadásainak jelentős részét a személyi juttatások, járulékok előirányzatai teszik ki, melyek biztosítják az épület üzemeltetésében részt vevő kollégák díjazását.

A dologi kiadások, fenntartási anyagok, egyéb költségek előirányzat keretén belül került sor a működéshez szükséges irodaszerek, folyóiratok, karbantartási anyagok, tisztítószeres, kis értékű eszközök, biztosítási díjak, bankköltség kifizetésére.

A telefonszámla, közüzemi díjak, szolgáltatások, a energiaszolgáltatások (víz, villany, gáz) díjának kifizetésén túl a mosatás, a postaköltség, az ablaktisztítás, a szemétszállítás került elszámolásra.

A Professzorok Háza június 1-i gazdasági főigazgató-helyettesi vezetőváltást követően is igyekeztünk a Program zavartalan működése érdekében a Domus-épület működtetését mind üzemeltetésben, mind pénzügyileg a Professzorok Háza működésétől elkülönítetten kezelni.

2005. évben az alábbi állagmegóvási-, felújítási munkákat végeztük az épületen:

- a bejárat lépcső, illetve belső lépcsőház a kerítéssel harmonizáló formájú korlát kiépítésével lett biztonságosabban járható
- az épület teteje javításra került szeptember hónapban (sajnos a tetőszerkezet általánosan rossz állapota miatt hamarosan elkerülhetetlen lesz annak teljes felújítása, ami több millió forintos költséggel fog járni.)
- a bejárat kapu megereszkedése miatt javításra került annak zsanérszerkezete, azóta zavartalan a működése
- az épület tisztítószer- és fogyóanyag készlete felöltésre került, 2006. január végéig volt elegendő a készlet
- az év során lehetőségeink szerint folyamatosan pótoltuk az elhasználódott készleteket, eszközöket

DOMUS vendégház

KIADÁSOK

	előirányzat	teljesítés
személyi juttatások	12 000	12 000
járadékok	3 852	3 852
<i>fenntartási anyagok, egyéb költségek</i>	<i>4 150</i>	<i>4 150</i>
<i>telefonszámla</i>	<i>2 546</i>	<i>2 546</i>
<i>közüemi díjak, szolgáltatások</i>	<i>6 905</i>	<i>6 905</i>
<i>ösztöndíjasok szállásdíja</i>	<i>776</i>	<i>776</i>
<i>költségvetési befizetési kötelezettségek</i>	<i>1 176</i>	<i>1 176</i>
<i>munkáltatói SZJA</i>	<i>200</i>	<i>200</i>
dologi kiadások összesen	15 753	15 753
<i>számítógép</i>	<i>600</i>	<i>600</i>
<i>televízió</i>	<i>400</i>	<i>400</i>
<i>szerszámok</i>	<i>300</i>	<i>300</i>
felhalmozási kiadások összesen	1 300	1 300
kiadások összesen	32 905	32 905

4./ A részjogkörű költségvetési egységek működése

2004. január 1-vel a Professzorok Háza keretein belül kezdte meg működését az újonnan alakult Oktatásügyi Közvetítő Szolgálat, valamint korábbi önálló költségvetési intézmény státuszát vesztett Felsőoktatási Kutatóintézet.

2005. január 1-vel a Nyelvvizsgáztatási Akkreditációs Központ a Professzorok Házába folytatja a korábban önálló költségvetési intézmény kereteiben megkezdett munkáját folytatni.

A részjogkörű szervezeti egységek vezetői elkészítették szervezetükre vonatkozó ügyrendjüket. Az Oktatási Minisztérium Jogi és Kodifikációs Főosztálya a PH SzMSz-re vonatkozó írásos javaslata szerint a részjogkörű szervezeti egységek ügyrendje a PH SzMSz-nek elválaszthatatlan mellékleteként kell szerepelnie, így ennek figyelembevételével az SzMSz tervezet Miniszter úr általi jóváhagyásával egyúttal a részjogkörű szervezeti egységeink ügyrendje is jóváhagyásra kerül.